

AUR
SI
MISIP

James Aldridge

JAMES ALDRIDGE

AUR ȘI NISIP

Povestiri

În românește de Margareta Sterian

Editura pentru Literatură universală, 1962

IZBÂNDĂ UNUI BĂIAT DIN HĂȚIȘ

1

Tom-sărântocul zăcea în căruța lui murdară, cufundat într-un somn adânc, în timp ce derbedeii străzii ținteau în el cu pietricele de pe șosea. Edgar, fiul lui Tom-sărântocul, se pitise de cealaltă parte a șoselei prăfoase, așteptând să-nceteze bombardamentul cu pietre și să poată ieși din ascunzătoare, ca să-l ducă pe taică-său acasă.

Edgar era prea bine ascuns îndărătul treptelor oficiului poștal, ca să poată desluși tot ce se întâmpla, dar îi auzea pe derbedei cântând sacadat, ca un ceasornic care-și bate orele:

„Tom-sărântocu-i nebun, Tom-sărântocu-i nebun!

Tom-sărântocu-i beat, Tom-sărântocu-i beat!

Bea, beat, bea!”

„E ora 3, sărântocule! E timpul s-o întinzi acasă, Edgar! Ieși la iveală și du-l pe tat-tu acasă, la plăcuta voastră locuință!”

Dar Edgar nu se clintea din loc și privea dincolo de veranda poștei, nesimțindu-se în stare să înfrunte ploaia de pietre și batjocura care se abăteau asupra lui taică-său, căruia somnul adânc părea să-i fi înseninat chipul; băiatul vedea cum mai toate pietrele îl nimereau și ar fi voit să-l scape mai repede de-acolo, știind că, mai devreme sau mai târziu, o piatră tot avea să-l izbească pe bietul Tom în obraz, lăsându-i o vânătaie drept amintire. Ar fi vrut să-l ia de acolo înainte ca să-și revină și să-și dea seama de cele petrecute.

Edgar îi putea vedea pe cei trei băiețandri care se sprijineau de stâlpii verandei hotelului „Princiar”, dar îi era cu neputință să-i înfrunte. Știa că-l așteptau să iasă din ascunzătoare, desculț cum era, ca să poată zvârli cu pietre în picioarele lui goale, să-l facă să sară și să țopăie. Asta era una din distracțiile preferate ale lui Ozzie Old, iar

acolo, afară, stătea Ozzie, împreună cu micul Pat Murphy, și amândoi erau cam afumați.

— Zvârle-i una în gură! îl îndemna Ozzie pe prietenul său. Trei la unu, că nu poți să-l nimerești în mărul lui Adam! Doi la unu, pentru nasturele de la cingătoare și jumate-jumate pentru rest!

„Tom-sărântocu!” scandau ei într-una, și Edgar își dădu seama că nu trebuia să mai zăbovească. În curând, Pat Murphy avea să arunce cu pietre în Weary, calul de la căruță, și dacă în felul ăsta nu reușeau să stârnească bietul animal, Pat sau Ozzie aveau să treacă strada și să-i ardă un picior în coaste, ca să-l facă s-o ia la sănătoasa, spre vale.

Batjocura lor și groaza de un asemenea spectacol îl făcură pe Edgar să-și biruie teama. Ieși de după treptele oficiului poștal și își adună întregul curaj pentru a-și salva tatăl.

— Bună, Edgar, i se adresă cineva, înainte de a fi apucat să treacă drumul. Văd că taică-tău e cam băut, ce zici, ai?

Era domnul Poole, dirigintele poștei. Edgar se opri locului și spuse:

— Da, domnule Poole.

— Edgar, bătrânul tău e nebun, continuă domnul Poole, dar nu-i un bețivan. Ce-l face, oare, să vină la oraș, o dată la șase-șapte luni, și să se terfelească în halul ăsta? Ai?

— Nu știu, domnule Poole, spuse Edgar cu ochii la Ozzie Old.

— De ce nu vorbește cu nimeni? îl întreabă domnul Poole pe băiețașul desculț, care țopăia când pe un picior, când pe celălalt, cu ochii tot peste drum. Niciodată nu schimbă un cuvânt cu cineva... Ce-i cu el? Ai?

— Nu știu, răspunse Edgar.

— De ce nu treci drumul, să-l duci acasă? îi spuse domnul Poole lui Edgar, pe care din nou îl părăsise curajul.

Se codea să facă măcar un singur pas. Derbedeii ăștia or să-i scoată ochii.

— Hai, du-te!

— Mă duc, răspunse Edgar, jignit că i se spunea ce are de făcut și furios pe domnul Poole, fiindcă, de obicei, dânsul asista cu cinism la batjocurile cu care orașenii îl împroșcau pe tatăl lui.

Totuși, trebuia să pună capăt lucrurilor și, după ce hotărî în

gând că domnul Poole (și, împreună cu el, toți ceilalți orășeni) avea să plătească odată și-odată cu vârf și-ndesat, porni să treacă drumul.

Pat și Ozzie îl văzură ocolind un arbust de piper și încercând să se apropie, neobservat, prin spatele căruței. Când îl zăriră, începură să strige: „Uite-l pe Edgar! Haide, Edgar, vino să-l iei pe taică-tău!”

Se răsuceau pe tocuri, strâmbându-se și amenințându-l pe Edgar. Ozzie era așa de urât, încât mutra lui roșcovană părea singură o strâmbătură, dar Pat era un tânăr anemic și gălbejit, cu o figură de om care-și petrece tot timpul pe lângă cai și la masa de biliard și cu o statură de jocheu; se ținea scai de Ozzie cel cu fața rumenă ca o lună plină și cu o claie de păr roșu, pentru că-l susținea și-l scotea totdeauna din încurcătură. Ozzie îl pândea pe Edgar, care se apropia, și, după rânjetul lui obraznic și felul în care-și ascundea mâna, era limpede că va urma o ploaie de pietre. Când Ozzie începu să le zvârle, Edgar căută să se ferească într-o parte, dar proiectilele îi nimeriră călcâiele și gleznele. De fiecare dată când vedea piatra venind, sărea în sus.

— Isprăvește odată, Ozzie! strigă Edgar. Aoleu, isprăvește odată!

Pat se prefăcea că suflă într-un cimpoi, în timp ce Edgar sărea de zor; între timp însă băiatul se putuse apropia de căruța cu lemne; faptul că zvârleau cu pietre după el îl durea mai puțin de cât râsul celor care ieșiseră din barul hotelului ca să petreacă pe socoteala lor și stăteau acum sprijiniți de jaluzelele verandei, ținându-le isonul lui Ozzie și lui Pat, adică bătându-și joc de Tom-sărântocul și de fiul său.

— Lăsați-mă-n pace! le striga Edgar, cu o voce jumătate plângăreată, jumătate rugătoare, dar nu fără o umbră de dispreț. De ce nu vă legați de unul de teapa voastră? Duceți-vă la Ned Kelly și răfuiți-vă cu el! Lăsați-mă-n pace pe mine!

Fața lată a lui Ozzie și dinții săi mari erau ca o firmă strălucitoare pentru buna sa dispoziție; trăsături de bădăran tânăr și lipsit de astâmpăr,

— Prinde-l, Edgar! strigă el, zvârlind un pietroi. Ne strici tot hazul! Prinde-l, fugi după el, Edgar!

Edgar fugea, dar fugea după căruță; în timp ce se cățara prin spate, îi auzi strigându-l. Se împiedică de trupul deșirat al lui Tom, dar izbuti să desfacă hăturile de pe țepușă și plesni cu ele spinarea iepei. Înainte de a fi apucat să miște căruța din loc, Pat Murphy începu să sară în fața animalului, agitându-și brațele și zbierând cât îl ținea gura.

Vedenia asta o sperie pe Weary, care se ridică pe picioarele dinapoi. Năucită, rămase o clipă în această poziție, apoi făcu o săritură înainte, în timp ce Edgar trăgea cu putere de hățuri, ca să împiedice o ciocnire cu Fordul lui Jack Jenkins, care se afla acolo.

— Dă-i drumul, Edgar! țipară derbedeii.

Băiatul n-auzea. Weary se poticnea alergând la vale, pe strada plină de gropi; potcoavele ei de fier bocăneau ca un întreg arsenal, iar sinele de oțel ale roților zornăiau și zdrăngăneau atât de puternic, încât hărmălaia scoase toată populația afară din case.

— E Tom-sărântocul! strigau oamenii.

Tom-sărântocul sălta pe fundul căruței, care lăsa în urma ei o dâră roșietică de rumeguș. Edgar stătea în picioare, și trupul lui micuț se scutura și se hurduca la fiecare obstacol; își desfăcuse larg brațele, ca să poată ține hăturile care aproape îi scăpau din mâini. Cum Weary mergea în galop, Edgar se porni să strige la ea și s-o plesnească peste crupă, așa încât animalul începu să înghită pământul ca mânat de diavol.

Prăvăliașii și orășenii ieșiseră cu toții să-l vadă pe Tom-sărântocul, lungit pe spate, smucit încolo și-ncoace, în timp ce fii-su gonea ca vântul, afară din oraș.

— Astea-s lemnele pe care le ai de vânzare, Edgar? strigă domnul Drew, postăvarul, omul cel mai de vază din St. Helen.

Domnul Mee, măcelarul, încins zdravăn cu un șorț alb cu albastru în jurul pântecului rotund, strigă:

— Pun rămășag zece la unu că-l pierzi pe drum!

— Urcă-l pe cal, Edgar! urlă Corneli, bărbierul.

Toți țipau, care mai de care: chimistul, brutarul, plăcintăreasa, croitorul, băcanul, fierarul, zarzavagiul. Acesta din urmă, mare amator de cai, zbieră:

— Înhamă-l pe taică-tău la căruță, și până mâine dimineață numai bine ajungi acasă!

Preotul, care se găsea tocmai lângă gardul bisericii, își întoarse fața cu dezgust, iar băieții strânși ciotcă pe lângă garajul lui Moore îi mai trimiseră și ei o grindină de pietre. Edgar izbuti să se aplece și să apuce o mână de surcele de pe fundul căruței, ca să dea și el în vrăjmași, dar surcelele se risipiră în vânt și nu-i rămase altceva de făcut decât să le strige, amenințător:

— Așteptați voi, că vă prind eu mâine, la școală!

— Tom e afumat, Tom s-a îmbătat! strigau puștii în cor.

Edgar recunoscuse vreo doi dintre ei, băieți care în mod obișnuit l-ar fi lăsat în pace, nu și-ar fi bătut joc de el, că doar erau și ei copii săraci ca și dânsul. Unul era Freddie Pratt, care avea un frate slab la minte, dar acum și el urla și râdea. Edgar îi strigă, la rîndul lui:

— Pun eu mâna pe tine, Freddie Pratt! Lasă că-ți arăt eu ție, Freddie!

— Mai bine vezi de taică-tău! strigă băiatul.

Trecând de cartierul negustorilor, Edgar auzi râsetele pierzându-se în urma lui; acum, însă, stârnise gospodinele: pe doamna Ball, nevasta consilierului municipal, al cărei câine rău lătra la vechiul său dușman din căruță; pe nevasta doctorului, pe a avocatului, iar mai la vale, se iviră câteva fete tinere și alți câțiva băieți, care râdeau înveseliți. Aproape că ieșise din oraș, când doamna Keith Thompson, care se afla în grădina ei cu violete, îi făcu semn cu mâna. Edgar îi răspunse cu același semn, strigându-i:

— Bună ziua, doamnă Thompson.

Era nevasta lui Thompson, căraușul, o femeie retrasă care ținea însă la Edgar.

— Bună, Edgar, strigă ea. Vrei puțină pâine făcută de mine?

— Nu, mulțumesc, doamnă Thompson. Azi n-am timp. La revedere, la revedere.

Edgar, ușurat că scăpase de oraș, o lăsă pe Weary mai încet, când deodată îi ieși în cale comisarul Bull. Venea călare pe bicicleta lui neagră și, când văzu cotiga apropiindu-se, coborî și îi făcu semn lui Edgar să ferească mijlocul șoselei.

— Ești la fel de netrebnic ca și taică-tău, strigă comisarul Bull. Ferește din drum și încetinește pasul. Încurci circulația!

— Da, domnule, spuse Edgar, dând căruța la o parte și ținând iapa la pas.

— Și cară-l pe bețivanul ăsta bătrân afară din oraș, adăugă comisarul.

— Da, domnule.

Edgar se așeză pe capră și o lăsă pe Weary să-și continue singură drumul spre casă. Trebuia să chibzuiască și, frământând

mereu în minte întâmplările prin care trecuse, uită de taică-său, care zăcea în căruță. Toate astea erau de neînțeles, cu totul de neînțeles. Era ca un zid care-l împresura din toate părțile. Doar atât își dădea seama. Dar trebuia să se răzbune, și răzbunarea însemna pentru Edgar să dea foc orașului cu toate străzile lui, cu fiecă surcea a fiecăreia dintre casele acelea joase de lemn, să dea foc dughenelor, ba chiar și singurei clădiri cu trei etaje din oraș, Hotelul „Princiar”. Izbutea să-și înfățișeze – ba să și simtă – întregul oraș cuprins de flăcări, oamenii alergând înnebuniți de colo până colo, în timp ce el, Edgar, se plimba strigând și râzând de necazurile lor. Singurul lucru care-i încurca puțin socotelile era existența unei brigăzi de pompieri, în care Ozzie Old și Pat Murphy se înscriaseră ca voluntari, ocupând locuri de frunte. Și când e vorba de un incendiu adevărat, orice derbedeu poate să se transforme în erou; această ultimă nedreptate îl făcu pe Edgar să părăsească ideea focului. Taică-său continua să doarmă în căruță, dar din pricina hurducăturilor lunecase într-o parte, cu trupul chircit într-o poziție chinuită, cu brațele lungi îndoite sub el și cu picioarele-i slăbănoage bălăbănindu-se. Era mânjit tot cu praf roșietic și cu noroi, iar fața-i era neagră și zgâriată. Tom-sărântocul, în această postură, arăta vlăguit, pierdut într-o singurătate fără de margini, dar muncit de cumplite frământări lăuntrice; un om tot atât de străin pentru Edgar pe cât era și acesta de străin pentru taică-său. Edgar își întoarse privirea, urându-l în clipa aceea pentru că nu vedea în el pe tatăl lui, ci pe Tom-sărântocul, bătaia de joc a întregului oraș; Tom-sărântocul, care, o dată sau de două ori pe an, se îmbăta ca un porc, pentru ca după aceea, poate că de rușine, să dispară pentru o lună în inima hățișului, lăsându-și băiatul să se descurce de capul lui; Tom-sărântocul, care niciodată nu vorbea oamenilor de la oraș, omul ferecat în tăcere, blestemat, care ducea cu el o taină nimănui împărtășită, omul care nutrea o ură mocnită față de oraș, ură pe care orașul nu avea să i-o ierte niciodată. Toate astea erau prea multe pentru ca mintea lui de copil să le poată înțelege, și Edgar își topi toate simțămintele într-o furie oarbă.

Când se apropie de terasamentul de lângă râu, Edgar uită cu totul de oraș văzând trenul de seară ivindu-se năvalnic și pornind-o în jos pe șine. Aproximarea trenului, cu duduitalui crescând, îi dădu o clipă de desfătare și, când locomotiva trecu pe lângă el și-l recunoscu pe domnul McFee, mecanicul, Edgar se ridică în picioare și începu să

strige cât îl ținea gura:

— Mai repede, domnule McFee! Dă-i drumul, Bob!

Când domnul McFee, cu obrazul său înnegrit, își scoase șapca de dril și-o flutură, strigând: „Helo Edgar!”, băiatul începu să salte de bucurie, ca o minge, și să strige cu voce ascutită: „Gazeta! Gazeta! Gazeta!”, așteptând ca vreun călător să-i arunce pe fereastră gazeta de dimineață de la oraș. Pândi să descopere figuri cunoscute și o desluși pe aceea a domnului Wurzel, profesorul de muzică, pe a domnișoarei Britt, profesoara de dans, precum și fețele a vreo doi-trei furnizori ai crescătorilor de vite din Malool. Nimeni nu aruncă însă gazeta, pentru că strigase prea târziu. Alți băieți i-o luaseră înainte de-a lungul liniei, ba chiar îi putea zări în depărtare întinzându-se după colile albe care pluteau în văzduh. Se uită după tren, așteptând să-l vadă trecând de curbă și apoi încetinind, ca să oprească în gara cochetă a orașelului St. Helen.

Pe urmă se așeză și scoase un adânc oftat de plăcere, dar se întoarse brusc, văzând că taică-său se ridicase în picioare. O clipă, își spuse că acesta îl pândise cât se lăsase furat de desfătare, dar își dădu seama pe dată că ochii roșii ai lui Tom-sărăntocul erau ațintiți undeva, în gol, cu o privire care nu vedea și nu știa de nimic.

— Culcă-te, tată, îi spuse Edgar. Culcă-te.

Taică-său nu făcu nicio mișcare, și băiatul, neputând să ajungă până la el ca să-l ajute să se așeze, o îndemnă pe Weary s-o pornească la drum. Cum treceau peste șine, zdruncinătura îl trânti pe Tom la loc. Edgar mână mai departe la vale, pe șoseaua pietruită, drept către țarcul de vite de lângă râu.

După ce o mână pe Weary în țarc, se dădu jos din căruță și o porni, lăsând calul înhămat și pe taică-său în căruță. Nu ridică bariera, ci lăsă totul așa cum se afla, pentru ca Tom să-și închipuie că iapa a venit singură acasă. Nu-și dădea seama dacă făcea asta ca să-i scutească tatălui rușinea față de fiu, sau ca să-și scutească lui stinghereala față de taică-său. Pur și simplu lăsă hăturile din mână și trecu râul cu luntrea, dinspre Victoria spre malul New South Wales, unde se afla căsuța din lemn cu două încăperi și sală, în care locuia împreună cu tatăl lui.

Își spală într-o copaie, lângă râu, sudoarea încleiată de pe față și de pe mâini, apoi intră în casă și, cum înserarea, care se așternea peste

cerul rece de primăvară, începuse să cuprindă plaiurile, aprinse lampa de gaz. Scormoni jeraticul în soba mare de fier din bucătăria încăpătoare și o umplu cu surcele și cu lemne din ladă până întezi focul și o făcu să duduie. Apoi își fripse un cotlet de berbec, pe care îl mănca cu sos de roșii și cu pâine albă, și bău un ceai tare, îndoit cu lapte condensat. Când isprăvi, se duse la ușă și privi înspre râu, să vadă dacă taică-său se deșteptase din amorteală.

Se întunecase prea tare ca să mai poată desluși ceva, dar știa că aerul rece al serii îl va înviora repede pe Tom și-l va aduce, vlăguit, acasă. Edgar nu voia, de hatârul amândurora, să dea ochii cu taică-său în halul în care se afla acesta, așa că stinse lumina și acoperi focul.

De obicei, dormea în bucătăria încăpătoare și bine încălzită, dar acum știa că taică-său, de cum va deschide ușa, se va repezi în primul pat pe care-l va nimeri, așa că se duse el în cameră și se lungi pe pat, așteptând cu ochii larg deschiși să-l audă intrând.

Apoi uită de taică-său, silindu-se din nou să scornească o răzbunare pe măsura batjocurii celor de la oraș. Mai târziu uită și de orașeni, pentru că, în căutarea unui mijloc de răzbunare, începu să aibă tot felul de vedenii privitoare la nimicirea orașului. Dar această mică și sângeroasă cruciadă îl obosi într-atât, încât se lăsă furat de somn, fără să-și fi potolit dureroasa lui sete de a se măsura cu viața.

2

Palidele zori ale dimineții de primăvară nu-l afluă pe Edgar la îndeletnicirile lui obișnuite: nu se sculă să aprindă focul și nici nu pregăti gustarea de dimineață; se prefăcea că doarme.

Lătratul câinilor, dincolo de râu, și țipetele papagalilor îl deșteptară pe Tom-sărăntocul, care se sculă și începu să se învârtască prin bucătărie, bolborosind de unul singur; pe urmă își înghiți vorbele, ca și cum și-ar fi dat dintr-o dată seama de ceea ce făcea. Se strădui să nu mai facă zgomot, dar, în cursul operațiilor complicate de strângere a costumului cel bun, de împăturire a așternutului și de împachetare a lucrurilor în traistă, tot izbea câte ceva și, după aceea, mormăia și ofta. Plecă fără să pună nimic în gură și, când se luminează bine, Edgar, care era treaz, îl auzi pe taică-său vâslind și trecând de cealaltă parte a râului, scoțând apoi cotiga și mânând-o pe Weary peste terasamentul de pietriș al liniei ferate.

Atunci se sculă și el; îl mai putu zări pe taică-său urcând colina și se-ntrebă când, oare, se va întoarce. După cât îi cunoștea el deprinderile, Tom-sărăntocul avea să-și îngroape vinovăția în liniștea hățișului timp de trei sau patru săptămâni. Dacă se va înapoia cumva cu o încărcătură de lemne, el, Edgar, va trebui să meargă împreună cu taică-său să le vândă și să vorbească în locul lui cu orașenii, cu care Tom nu ar fi schimbat o vorbă în ruptul capului.

Între timp, el, Edgar, o să rămână de unul singur, și la gândul ăsta începu să cante romanța care-i plăcea lui așa de mult:

O, Derry, valea mea, inima-mi însângerată tânje-e-ște

După insula-ți verde și livezile-ți de vis!

Țipa cât îl ținea gura, dar, când ieși afară să-și spele fața în copaie, începu să cante cu glasul lui obișnuit, iar cei de dincolo de râu auziră vocea limpede și cristalină, filtrată prin aerul proaspăt al dimineții. Unii stătură să-l asculte, mai cu seamă familia Flannagan. Doamna Flannagan, o emigrantă irlandeză, ieși în curte să asculte și-i spuse soțului ei că atunci când cântă Edgar coboară îngerii din ceruri. Edgar nu avea ambiții de cântăreț. Îi plăcea să rotunjească fiecare notă și, cu cât era mai înaltă, cu atât o ținea mai mult, foarte bucuros de rezonanță, prins și fermecat de zborul ei, dar fără să devină vreodată sentimental. Niciodată nu era sentimental.

Își simțea stomacul prea gol ca să mai zăbovească pe-afară. Aprinse focul și-și pregăti gustarea. Avea pâine uscată pentru prăjit și trei ouă, pe care le fierse în oala neagră de tuci în care făcea terci. Puse o cutie cu marmeladă pe plită, ca să se moaie, și, când totul fu gata, se așeză la masa de brad, mâncând și bând din toate deodată. Își întinse picioarele goale spre foc și ciuli urechea ca să audă, prin ușa deschisă, trenul de dimineață trecând dincolo de râu. De obicei, se afla pe linie ca să-l privească, dar în dimineața asta întârziase, și, când îl auzi apropiindu-se, alergă la ușă și făcu semne cu mâna.

Azi avea chef să se vadă cu oameni, așa că o porni pe dată spre școală, dar nu mai înainte de a cerceta nivelul apei cu un băț, pe care îl ținea pregătit la mal. Râul scăzuse cu o palmă în ultimele două zile, semn sigur că vara va fi timpurie. Coborî bățul la nivelul actual și, vâsbind iute împotriva curentului, trecu de partea cealaltă a râului. Își legă luntrea și porni spre școală pe drumul cel mai ocolit și mai lung.

Merse paralel cu șinele de cale ferată, apoi se urcă pe traverse și

Începu să sară de pe una pe cealaltă, ridicând din când în când pietrele în căutare de șopârle din acelea la care coada se desprinde de trup. Când găsea vreuna, o prindea de coadă: vârful rece îi rămânea în mână, zvârcolindu-se încă, în timp ce șopârla o lua la goană. Era un lucru care îl umplea de uimire ori de câte ori îi era dat să-l vadă și i-ar fi făcut plăcere să-l repete de o sută de ori pe zi, dacă ar fi găsit o sută de victime cărora să le amputeze coada.

Brațele îi osteniseră de-atâta aruncat cu pietre: arunca în băltoace, în stâlpii de îngrădire, în șinele de cale ferată (care, în atingere cu piatra, scoteau scânteii) și, mai cu seamă, în toate vrăbiile, graurii, pițigoi sau țiglenii care îi ieșeau în cale.

Singura țință căreia îi rezista, pentru că era ziua mare, erau izolatoarele stâlpilor de telefon și cele ale liniei electrice.

La un moment dat strigă:

— Bună, Dummy!

Dummy nu-l putea auzi, pentru că Dummy era surdomut; dar Edgar făcu semne cu mâna băiețașului ghebos care trecea pe bicicletă de-a lungul unui drumeag nisipos, iar Dummy îi întoarse salutul, atingându-și buzele cu mâna și apoi răsfirându-și degetele în aer, ca și când ar fi vrut să-i trimită lui Edgar o vorbă mută. Dummy era un băiat iute din fire, și salutul lui îi făcea plăcere lui Edgar, mai cu seamă pentru că-l știa prieten bun cu Ozzie Old, inamicul său numărul unu.

Pe cei câțiva oameni care trebăluiau prin curțile dinspre linia ferată nu-i salută, căci erau orășeni din aceia care-l socoteau pe Tom nebun, iar pe fiu-său un zăbăuc. Totuși, când o echipă de lucrători se ivi pe linie într-o drezină, așteptă până în ultima clipă (când era la un fir de păr să-l calce), și, cum oamenii strigau la el, ba chiar își întrerupseseră manevra, sări de pe linie pe terasamentul cu pietriș, nevătămat și sfidător, în timp ce drezina își continua cursa.

— Mă secătură! strigă după el Tim Banner, șeful echipei. Să nu te mai prind pe blestemata asta de linie, că-ți rup spinarea când oi pune mâna pe tine!

Tim Banner nu putea să-l prindă niciodată pe Edgar, asta o știau și unul, și celălalt, dar Edgar nu-l contrazise. Acum era din nou pe linie, legănându-și brațele ca să-și țină echilibrul și urmărind din ochi drezina, care se depărta. Îl admira pe Tim. Era omul cel mai gras și mai puternic din tot ținutul, ridicase o dată în aer un automobil Austin de

format mic, apucându-l de roțile din față.

— Tim Banner, îi strigă el din depărtare, nu faci doi bani!

O bucată de timp se ținut pe urma lui Pit Potter, lucrător fierar și pescar clandestin recunoscut. Pit era un om pîrpiriu; la vreo câțiva metri în urma lui, Edgar îi imita pasul, maimuțărind felul cum Pit își arunca trupul înainte și-și bălăbănea mâinile, în care ținea un sufertaș. Când Pit întoarse capul și-l surprinse, Edgar o zbughi ca din pușcă, strecurându-se pe sub gardurile de sîrmă și luând-o printre casele oamenilor, ca să scurteze drumul. Era sigur că, de l-ar fi prins, Pit i-ar fi ars una zdravănă la dos, știind mai ales că Edgar era singura ființă din St. Helen care îi cunoștea furtișagurile de pe râul Murray; de fiecare dată când i se ivea prilejul, căuta să vîre frica în băiat, ca să-l facă să-și țină gura.

Când se văzu în siguranță, Edgar scandă:

— Pit-Pott fură tot!

Nu-i păsa de amenințările lui Pit, ba chiar le înțelegea și parcă-i făceau plăcere, pentru că-i dădeau senzația unei egalități pe care nu o mai simțea față de niciun alt om din St. Helen; și trăia în închipuire multe întrevederi cu comisarul Bull, în care acesta îl supunea la adevărate torturi, dar el, Edgar, rezista și nu divulga unde-și ținea Pit barca, undițele și plasele lui clandestine.

Ajuns acum printre casele joase și gardurile înalte de la marginea orașului, Edgar nu-și mai pierdu vremea și nu mai lungi drumul, dar tot o luă în zîgzigag printre eucaliptii care mărgineau șoseaua, oprindu-se din când în când să caute fluturi de eucalipt. Nu prea se simțea la largul lui în oraș. Când ieși în șoseaua principală și simți sub tălpile desculțe asfaltul cald și neted, Edgar se transformă într-un băiețel îmbufnat care se îndreaptă spre școală.

Fiecare casă avea în față o grădiniță cu tufișuri de trandafiri, gîrdulețe de verdeață și grilaje decorative din fier; unele aveau și câte o alee asfaltată, care ducea spre ușa de la intrare, iar vreo câteva dintre cele mai noi aveau trotuare asfaltate de jur împrejurul clădirii. Edgar privea casele astea vîdînd belșug, cu ochii cu care un puști din mahalalele londoneze s-ar holba la Palatul Buckingham¹ și se întreba

¹ Palatul regal din Londra

cum o fi înăuntrul lor și cum or fi trăind oamenii care le locuiesc. Îl văzu pe domnul Penn, dentistul, care își lua ziua bună de la nevastă-sa, sărutând-o, lucru care-l punea pe Edgar în mare încurcătură, pentru că el nu-și amintea ca în toată viața lui să-l fi sărutat vreodată cineva. Puțin mai departe, se opri să privească casa doctorului Meadows. Era singura clădire de cărămidă din toată strada și una dintre puținele din oraș, și, totodată, singura cu acoperiș de olane. Olanele erau verzi și aveau la fiecare coamă câte un cocoș de tablă, care întindea gâtul a cântat. Cum sta așa, holbându-se la veranda de cărămidă, la geamurile sclipitoare și la clopotul strălucitor al soneriei electrice, băgă deodată de seamă că soția doctorului se afla într-un colț al grădinii, săpând pământul cu mâinile înmănușate.

— Tu arunci cu pietre în acoperișul meu? îl întrebă ea pe Edgar, scoțându-și mânușile și scânteindu-și inelele de parcă erau picături de rouă.

— Nu, doamnă Meadows, răspunse Edgar.

Deși s-ar fi lăudat către oricine că el a făcut-o, doamnei Meadows îi spunea adevărul: prea îi plăceau mult olanele acelea verzi ca să le poată lovi cu pietre!

— Ba eu știu că-i așa, spuse soția doctorului Meadows. Vezi să nu te prindă comisarul Bull, că te bagă la răcoare cât ai clipi! Iar dacă te prind eu, te spun directorului școlii și-apoi, vai și amar de tine!

Învinuirea nedreaptă părea să-i stea scrisă-n frunte. Bâlbâi: „Da, doamnă Meadows”, apoi fugi în josul străzii, cotind pe primul drumeag noroios și părăsind șoseaua principală cu casele ei.

Singurul băiat pe care-l întâlni la ora aceasta atât de matinală fu Bugs Bentley, care trăgea căruțul cu lapte împreună cu fratele lui cel mare, Bear Bentley. Bugs era un băiat de cincisprezece ani, voinic și rotofei ca un cartof uriaș, și, la ora asta, adică la 7 și jumătate, se-mplinise un ceas de când vindea lapte.

— Salutare, Bugs! spuse Edgar băiatului care trăgea de zor căruciorul la deal.

Bugs îi sări în față, ținând în mână un bidon zăngănitor.

— Bătrânul tău mai e beat? întrebă el din colțul gurii, fără să se oprească, luând-o la goană pe poteca unei case și strigând: „Laptee!”

— Nu, spuse Edgar, s-a dus în pădure.

Lui Edgar îi plăcea să-l privească pe Bugs la lucru; era un lăptar

dibaci, un bărbat printre băieți, confidentul tuturor gospodinelor.

— Cât doriți în dimineața asta, doamnă Metcalf? întrebă el.

— Un sfert, Bugs, răspunse cucoana.

Edgar îl privi pe Bugs, care cufundă de două ori căușul de tablă cu mâner lung în bidonul de metal lucios și scoase două măsuri curate de lapte gras. Încă o cufundare ușoară, în chip de supliment, și Bugs atârână cârligul căușului de mânerul bidonului de lapte, lăsă în jos, cu o zăngănitură, capacul prins în balamale, apoi, într-o clipită, dispăru pe poarta casei vecine. Era neîntrecut în meșteșugul lui, și Edgar îi imită măiestria, în timp ce-și continua drumul. Sări într-o parte, în ultima secundă, când îi ieși în față camionul Dodge al lui Smith; se înăbuși în praful stârnit de motocicletă, tip Indian, a lui Roy Tilley, care venea în urma camionului.

— Ai să întârzii la școală, Edgar, strigă Roy după el.

Edgar răspunse:

— Nu, n-am să-ntârzii.

Nu-i venea s-o ia drept glumă, când știa că mai avea câteva ceasuri bune până la deschiderea școlii. Aproape că și ajunsese, cu toate că încerca să-ntârzie cât mai mult posibil, ocolind toate mlaștinile. Veni și clipa când nu-i mai rămase altceva de făcut decât să se vâre printre gratiile gardului, ignorând poarta principală ca pe un lucru absolut de prisos la o școală.

Clădirea mare a școlii era compusă din două corpuri separate: școala superioară și școala inferioară. Aceasta din urmă era foarte joasă, cu un acoperiș de tablă ondulată care adăpostea și un soi de prispă ce-i dădea ocol, astfel încât părea o baracă umbrită de unul sau doi eucalipti și de un arbust veșted de piper. Pe terenul povârnit care o înconjura se găsea o ridicătură de pământ uscat, acoperită cu o iarbă înaltă și cu câțiva copaci în vârf. Dincolo de aceasta se întindea cea mai mare fermă din oraș, o pășune mocirloasă pentru vacile din crescătoria Wilberforce.

În curtea școlii nu se zărea țiipenie de om, iar intrările clădirii erau încuiate. Edgar rămase la o oarecare distanță de clădirea mare, parte a școlii pe care n-o putea suferi. Zăbovi puțin lângă șanțul cu marginile proaspăt înverzite și sparse pojghița subțire de gheață, căutând broaște, deși știa că nu se găsesc pe acolo. Alergă cu picioarele lui desculțe prin iarba deasă a pajiștii din fața școlii, apoi galopă la vale

pe povârnișul de pământ bătătorit, nechezând ca un cal. La poalele povârnișului, lângă un trunchi bătrân, se lăsă în voia închipuirii: el îi strunea (și mai mult îi pedepsea) pe profesorii lui; îi trăgea de urechi; îi plesnea la palmă cu cureaua și, în sfârșit, îi fugărea prin pășunile mocirloase în semn de mare dizgrație.

Plictisindu-se și de treaba asta, scoase din buzunar două bile și, cu toate că nu era sezonul bilelor, jucă *black track* până ajunse sus, la poarta de la intrare. Se agăță de poartă, așteptând ca altcineva să vină s-o deschidă, și, între timp, observă activitatea tot mai febrilă care începea să pună stăpânire pe oraș: treceau cai, căruțe, camioanele scârțâiau pe pietriș și primele roabe cu gunoi se îndreptau spre locul unde urma să fie deșertate. Sări într-un picior pe terenul de joc pentru fete, se ținu în mâini cu picioarele sprijinite de peretele bătut de soare și, în cele din urmă, se așeză pe jos, cu mâinile pe după cap și spatele rezemat de zid, gândindu-se la vara ce-avea să vină.

— Ce faci acolo, Edgar?

Era Scotty Campbell.

— Stau și eu așa, Scotty! spuse Edgar, ridicându-se. Ai ceva bile?

— Acasă am vreo două mii, dar la mine n-am niciuna.

Două mii de bile era ceva imposibil, mai cu seamă pentru Scotty, care juca prost și mai era și băiat sărac, însă Edgar se ferea să-i spună să-l mai slăbească cu bărbile, pentru că Scotty era întotdeauna gata de harță, iar la bătaie era tare ca oțelul.

Cu vreo șase luni în urmă, Scotty fusese băiatul cel mai batjocorit din toată școala din cauză că era emigrant, vorbea în dialect scoțian și nimeni din școală nu-l putea înțelege. Fusese calul de bătaie al tuturor băieților, inclusiv al lui Edgar. Tot ce era în legătură cu Scotty ajunsese de râsul tuturor: ciudata lui mamă, care purta bonetă și venea la oraș într-un cărucior tras de un cal; taică-său, un roșcovan care citea înfocat Biblia; mlaștina de lângă râu, pe care o instituție de emigrare le-o băgase pe gât, intitulând-o fermă. În fine, mai era calul lui Scotty, Bitser, un cal de povară, greoi, cu picioarele acoperite de fire de păr zbârlite. Scotty venea călare cele cinci mile până la școală, și numai vederea acestui vlăjgan voinic cu mutră de englez, cocoțat pe un munte de cal de povară, era de ajuns pentru a stârni râsul întregului oraș. Până când, într-o zi, Scotty sărise jos de pe cal și, cu un strigăt scoțian, sălbatic și de neînțeles, îl trânti pe Jack Murphy, făcându-l una

cu pământul pentru că-i strigase o vorbă de ocară. Prinzând gust de bătaie, Scotty își netezise calea în școală, bătându-se cu băieți mai vârstnici și mai voinici decât el și reabilitându-și, totodată, mândria rănită printr-o lăudăroșenie din ce în ce mai nemăsurată, ca o sfidare aruncată oricui s-ar fi încumetat să-l înfrunte sau să-l contrazică.

Lui Edgar îi insuflase respect, dar nu prețuire, nici teamă, și, ori de câte ori se întâlnea cu el, simțea că într-una din zile situația va trebui limpezită printr-o luptă. Scotty o căuta cu lumânarea, dar Edgar încerca într-una să o ocolească; totuși, momentul era de neînălțurat.

În realitate, când erau numai între ei doi, Scotty se împăuna ca de obicei, dar nu sărea peste cal.

— Ce-i cu profesoara aia nouă? îl întrebă pe Edgar. Ai văzut-o? E de la oraș. Ce acritură o mai fi și asta?

— N-am văzut-o, spuse Edgar, dar azi îi pun o șopârlă din alea gulerate în catedră.

— Vax, spuse Scotty, mă duci! Unde-i șopârla?

— N-am găsit-o încă; tocmai o întindeam în vale, să caut una; dacă vrei, vino și tu.

— Merg, zise Scotty, și amândoi coborâră povârnișul către iarba cea înaltă dintre stânci, ca să vâneze o șopârlă gulerată, o reptilă preistorică, cu pielea ghimpată și cap de sperietoare.

Edgar se pricepea mai bine decât Scotty să găsească asemenea dihăanii, dar Scotty nu era băiatul care să primească îndrumări, așa încât începu să caute de unul singur, dar mai mult prin locuri nepotrivite. La început, Edgar nu căuta cu prea mare tragere de inimă, pentru că lăudăroșenia lui fusese numai pe jumătate adevărată; se gândise el, așa, într-o doară, să pună o șopârlă în pupitrul noii profesoare, dar acum, că era într-un fel chiar obligat să o facă, nu se mai simțea îndemnat să desfășoare aceeași energie. Din păcate, cum se mai adunaseră și alți elevi, se răspândi vorba despre ispravă, și Edgar se văzu înconjurat de vreo douăzeci de băieți, care umblau și ei după șopârle. Îmboldit de ambiție, începu să caute acum cu toată râvna.

Prins de propria lui împănare, Edgar începu să se teamă ca nu cumva să descopere altcineva șopârla – doar el era expertul recunoscut în șopârle și în tot ceea ce privea viața din hățis; simțea deci că se afla în domeniul lui.

— Pun rămașag că ai să găsești o gaură de covrig! spuse Tom

Appleyard.

— Ce știi tu? răspunse Edgar. Dacă găsim două șopârle, i le pun pe amândouă în pupitru.

Asta ar fi însemnat să se expună la neplăceri serioase cu directorul, dar Edgar își îndemna ajutoarele într-una, spunându-le: „La vezi colo”... „Sub stâncă aia”... „Scormonește împrejurul stâlpului de dincolo”... „Ridică bidonul ăla de tablă”... „Vezi jos, lângă canal”...

Cum era aproape 9, ora de intrare în clasă, se părea că au să se lase păgubași de șopârlă. Era prea de dimineață, încă nu se încălzise destul ca reptilele să iasă la soare. În disperare de cauză, Edgar se apucă să zgâlțâie unul din stâlpii de la gard, doar-doar o speria vreo șopârlă de sub el ca s-o facă să iasă la iveală, și, când zări o dunguță cenușie țâșnind din iarba de la picioarele lui, strigă: „Uite una!” și goana începu.

Șopârla n-avea noroc. Băieții o încolțiră, și Edgar, în admirația colegilor lui, se repezi și puse mâna pe ea. Era un monstru oribil, lung de peste 30 de centimetri, cu pielea ghimpoasă. Ca să se apere, își desfășura în jurul gâtului un fel de gușă mare, încercare neizbutită de a-și înfricoșa dușmanul. Toți băieții știau, după forma ovală a gurii, că mușcătura nu-i era mortală, dar că putea fi, totuși, otrăvitoare și, în orice caz, neplăcută, așa că atingerea dinților ei trebuia evitată.

Edgar o apucă de ceafă, o învârti roată, ca să-i sperie pe băieți, apoi începu s-o adoarmă, frecându-i burta albă în sus și-n jos, de la coadă la gât. Se auzi clopotul sunând, dar el, înconjurat de ceilalți băieți, continuă să adoarmă șopârla în drum spre clădirea școlii.

— Nix de făcut, spuse unul dintre băieți. O să ne vadă bătrânul „Scrie-spune”.

„Scrie-spune” era domnul Walker, directorul școlii.

Se despărțiră, căci la intrarea în școală fiecare clasă se aranja pe câte o coloană. Edgar se strecură în clasă, înălță capacul catedrei de lângă tablă, mai frecă de câteva ori burta șopârlei și o puse binișor pe o cutie de cretă, așa cum se găsea, cu gușa mare și creață desfăcută, cu privirea fixă, adormită și hidoasă. Când elevii intrară în clasă, Edgar se așezase la locul lui.

Domnul Walker o însoți pe profesoara cea nouă spre a o prezenta elevilor, și Edgar trecu printr-o clipă grea la gândul că bătrânul „Scrie-spune” ar putea deschide el însuși pupitrul. Era un

lucru la care nu se gândise. Domnul Walker stătea la catedră și bătea darabana cu degetele, în timp ce se adresa clasei: „Băieți și fete din clasa a șasea, spunea el cu iritarea omului nevoit să se adreseze unor mocofani de la țară, unor sălbatici din hățișuri, vă prezint pe domnișoara Harmsworth, care se va ocupa de voi în restul anului școlar”.

O clipă, Edgar își desprinsese privirile de la pupitru ca să se uite la domnișoara Harmsworth. Văzu o tânără emoționată, cu părul foarte negru și obrazul îmbujorat, o orășeancă drăguță și îmbrăcată la modă, într-o rochie de stofă cenușie; părea de pe acum copleșită la priveliștea celor douăzeci de sălbatici în vârstă de câte doisprezece ani. Toți o cercetau cu luare-aminte, ca să-și dea seama dacă va fi îngăduitoare sau severă și, dintr-o ochire, cu toții știură ceea ce Patchy White îi șopti lui Edgar:

— E molâie.

— White! Ai să scrii de douăzeci de ori: „Voi păstra liniștea”, spuse domnul Walker, întruchipare a demnității încorsetate în costum englezesc și cu buzele strânse de furie. Vă previn, continuă el, că orice încălcare a ordinii, orice lipsă de stăpânire de sine sau de disciplină, orice neglijență pornită din faptul că domnișoara Harmsworth e o profesoară nouă, va aduce după sine mari neplăceri, și eu îi cunosc foarte bine pe cei care le provoacă. Tu, White, tu, Campbell, tu, Allan, și voi, cele trei fete din prima bancă, sculați-vă în picioare! Ați auzit ce v-am spus? Orice abatere va aduce după sine pedeapsă: cureaua, arestul sau scrisoare către părinți. Stați jos! Tu, Allan, ieși afară din bancă, să te vedem cum arăți. Unde-ți sunt pantofii?

— I-am lăsat acasă, dom’ profesor, răspunse Edgar, acoperindu-și un picior cu talpa celuiilalt, chircindu-și degetele mari de la picioare și roșind fâstâcit.

Se rușina de hainele lui zdrențăroase, de cămașa din flanelă cenușie fără guler, de pantalonii peticiți, de bretelele prinse de pantaloni cu câte un nod de o parte și de alta, fiecare nod fixat, la rândul lui, cu o capsă. Picioarele goale, pârlite de soare erau împrôscate cu noroi uscat, iar cămașa, mototolită, îi ieșea afară din pantaloni la spate, ca un steag. Și-o îndesă în grabă în pantaloni.

— Totdeauna arăți murdar și neîngrijit, spuse domnul Walker. Te speli vreodată pe față?

— Da, domnule.

Fața lui Edgar devenise stacojie, de atâta roșeață nici nu i se mai vedeau pistruii, iar părul cânepiu îi cădea pleoștit, într-un fel de breton care-i acoperea fruntea.

— Nu cumva să te mai văd mâine în halul ăsta de murdărie și, dacă n-ai să vii încălțat cu pantofi și ciorapi, te expediez acasă! M-auzi?

— Da, domnule, îngăimă Edgar, înspăimântat de astă dată nu atât de necazurile lui, cât de gândul la dezastrul care s-ar fi dezlănțuit dacă domnul Walker ar fi descoperit șopârla.

De altfel, oricine ar fi descoperit-o, Edgar știa că tot avea s-o pățească. Și, adăugându-se la toată situația de acum, pedeapsa n-ar fi fost o glumă.

— Stai jos.

Edgar se așează, conștient că nimic nu poate fi mai îngrozitor decât așteptarea în nesiguranță, în timp ce domnul Walker își sfârșea cuvântarea despre bunele maniere, bună-cuviință, curățenie și atenție.

Între timp, domnișoara Harmsworth asista în tăcere, cu fața din ce în ce mai îmbujorată, cu ochii tot mai speriați și cu o expresie de om gata să se dea bătut. Domnul Walker îi băgase pe toți în sperieți și, cu sufletul uns de acest balsam, dădu clasa în primire tinerei femei înspăimântate și ieși triumfal, lăsând în urmă-i o dâră de furie răzbunătoare.

Domnișoara Harmsworth se uită la fete și la băieți, de parcă ar fi fost valurile unei mări furtunoase, gata s-o înghită în orice clipă. Era stacojie la față, și, când Scotty Campbell strigă: „Ia uitați-vă acolo, domnișoară Harmsworth!” și un hohot de râs o înconjură, se duse la podium și bătu în catedră ca să se facă liniște. Toți copiii așteptau să se deștepte șopârlă și să țâșnească afară din pupitru. Brusca tăcere care se așternu o surprinse și o nedumeri pe domnișoara Harmsworth. Pentru o clipă, redobândi încrederea care o părăsise o dată cu plecarea domnului Walker.

— Așadar, copii... începu ea.

— Băieți și fete! o corectă Fish Sharkey. Aici, la noi, ni se spune totdeauna „băieți și fete”!

— Foarte bine, „băieți și fete”!

— Domnișoară!...

Una dintre fete, Melba Wentwhistle, o copilandă cu un căpșor îngust, de fel din Derry Downs, cerea voie să părăsească clasa.

— Nu, mai așteaptă, spuse domnișoara Harmsworth.

— Vă rog, domnișoară!

Toată clasa ridica mâna, cerând voie să șteargă tabla, să ascuță creioanele, să deschidă ferestrele, să aprindă focul, să taie creta în bucăți.

— Nu! strigă domnișoara Harmsworth, bătând din nou în catedră.

Se așternu iarăși o tăcere surprinzătoare.

— Începem cu istoria. Aveți cu toții cărțile?

— Da, domnișoară.

— Unde ați rămas?

Domnișoara Harmsworth deschise exemplarul ei și Edgar putu vedea că își ținea toate cărțile pe catedră și că n-ar fi avut nevoie să deschidă capacul nici măcar pentru a scoate cretă. Asta însemna că șopârla putea să fie găsită de profesorul care venea în ora următoare, și acest profesor era domnișoara Galway, o tiranică irlandeză cu părul cărunt, mai bătrână decât orașul St. Helen.

— Am ajuns la pagina 60, domnișoară Harmsworth, spuse Pat Penn, o fată deșteaptă cu dinții îmbrăcați în aur și brățări de aur la mâini. Am învățat despre India și rebeliunea de la Kanpur².

— Foarte bine, spuse domnișoara Harmsworth. Vom face o mică recapitulare.

Își coborî o clipă privirea asupra cărții. Cât ai zice pește, un cocoloș de hârtie izbi tabla; o fată fu lovită cu linia; capacul unui pupitru se trânti cu zgomot. Când înălță ochii, toate acestea erau în plină desfășurare, așa încât ciocăni din nou în catedră.

Nu avea experiență; nu știa cum se stăpânește o clasă.

Domnișoara Harmsworth căută din priviri pe băiatul cel mai cuminte, cel mai umil și mai inofensiv din clasă, și-l nimeri pe Edgar, singurul care părea foarte liniștit, așa cum stătea, neclintit, cu ochii holbați la catedră. Aproape că se uita sașiu de atâta încordare.

² Oraș în India, unul dintre focarele insurecției populare indiene împotriva dominației engleze (1857-1859).

— Băiatul acela cu păr albicios, zise domnișoara. Cum te cheamă?

— Edgar! strigă toată clasa în cor. Edgar Allan, domnișoară!

Edgar ridică ochii și tresări. Se sculă în picioare și rămase acolo, lipit de bancă.

— Edgar! Domnișoara Harmsworth se adresă cu glasul cel mai duios și mai convingător băiatului zdrențaros cade îi stârnise oarecare milă când fusese luat la rost de domnul Walker. Spune-mi, ce era Groapa Neagră din Calcutta?

Edgar zăbovi, se înroși, se suci:

— Cred că era o mină de cărbuni, domnișoară, răspunse el.

Uitase dacă se găsea la ora de geografie sau de istorie. Clasa izbucni în râs, până și domnișoara Harmsworth își ascunse un zâmbet. Edgar știa că se făcuse din nou de baftă, dar privi în jur, înveselit.

— Nu, Edgar, spuse domnișoara Harmsworth, prinzând puțină inimă. Groapa Neagră din Calcutta a fost o închisoare în care indienii au întemnițat 180 de englezi, dintre care 132 au murit de foame și lipsă de aer. Asta i-a determinat pe britanici să lupte la Plassey în anul 1757³, pedepsindu-i pe indieni și dându-le, apoi, un guvern format din oameni de ispravă. E clar?

Era atât de clar, încât Edgar n-a mai uitat asta niciodată, pentru că în momentul acela domnișoara Harmsworth săltă capacul catedrei să caute o bucată de cretă, și toată clasa se ridică în picioare, în timp ce domnișoara bâjbâia prin pupitru, cu o privire indiferentă. Deodată, domnișoara Harmsworth îngheță; fața ei tânără deveni palidă ca de mort; holbă ochii și căscă gura. Apoi scoase un țipăt și scăpă din mână capacul, ceea ce deșteptă șopârlă înspăimântată, care făcu o săritură, căzând la picioarele ei, după care străbătu în salturi ușoare încăperea. Domnișoara Harmsworth își astupă gura cu palma, sughițând, gata să leșine.

Clasa urla, copiii săreau pe bănci, cuprinși de panică, iar Edgar

³ După bătălia de la Plassey (1757) colonialiștii britanici au copleșit Bengalul. Expunerea domnișoarei Harmsworth este o mostră grăitoare a felului în care colonialiștii denaturează istoria.

făcu la fel. Apoi își reveni într-o clipită, goni șopârlă printre bănci și o prinse de coadă în momentul în care se îndrepta din nou spre domnișoara Harmsworth, o învârti ca pe o măciucă spre a-i evita ghearele, cu care încerca să se agațe de el, și țepii de pe spinarea înfricoșătoare. Din greșeală, o izbi de un pupitru și o scăpă din mână; șopârla o zbughi prin clasă; Edgar se împiedică și căzu, dar se ridică repede, în timp ce fetele țipau cât le ținea gura. Izbuti să o prindă lângă fereastră și, apucând-o cu amândouă mâinile, o azvârli drept afară.

O clipă mai târziu, era așezat în bancă, imagine a nevinovăției.

Exact în acel moment intră în clasă domnul Walker.

Toate întâmplările semnificative din viața noastră par a fi asociate cu anumite zgomote, iar tăcerea înseamnă doar o întrerupere. De astă dată, însă, tăcerea era un repaos absolut, un ecou al tuturor tăcerilor din lume.

— În picioare! porunci domnul Walker scurt și hotărât. Nici nu se uita la domnișoara Harmsworth, care abia acum începea să-și revină. Ia spuneți, ce înseamnă toate astea? Ce se petrece aici? Ce era hărmălaia asta? Cum?...

Ah, tăcerea!...

— V-am atras atenția asupra urmărilor pe care le veți avea de suferit! strigă domnul Walker furios. De ce ați făcut atâta tărăboi? Dacă nu vorbește nimeni, veți primi cu toții câte șase lovituri. Cu toții! Ei?

— A fost o șopârlă, spuse Mary Tuckery, o fată speriată, cu trupul vânjos, prematur împlinit, o favorită a profesorilor, și care era veșnic terorizată de orice violență.

— O șopârlă! Cine a adus-o în clasă?

Tăcere.

— Mary Tuckery, i se adresă domnul Walker, cine a adus șopârla?

— Nu știu, domnule.

— Vinovatul să-și mărturisească singur vina, altfel, sporturile vor fi suprimate săptămâna asta.

Edgar știa acum ce-l așteaptă. Regulile stricte ale lealității îl obligau să-și recunoască vina, dar știa că nu va fi în stare să vorbească de față cu domnul Walker.

— Ridicați-vă în picioare voi, Allan, Campbell, Digby, voi,

sălbăticiunile din hățiș. Care dintre voi a adus șopârla?

Tăcere.

— Tu, Campbell?

— Nu, domnule, răspunse Scotty, sfidător, obraznic.

— White?

— N-am adus-o eu, domnule.

— Allan?

Edgar nu răspunse nimic.

— A, tu ești! Vino la mine în birou! Ceilalți așezați-vă în bănci și să se știe: dacă se mai repetă vreodată așa ceva, cureaua vă paște pe toți!

O spuse cu atâta ură, încât nimeni nu se îndoi că se va ține de cuvânt. Apoi părăsi clasa, urmat de înspăimântatul Edgar.

Lipăind cu tălpile goale pe coridor, Edgar nu mai deosebea loviturile piciorului pe podeaua tare de ciocăniturile inimii. Mâinile îi tremurau pe când căuta să și le înfunde în buzunare, dar această tentativă de sfidare – în spatele adversarului – nu avu niciun efect. Deși nu era prea amărât, pentru că orice simțământ de vinovăție îl și părăsise, Edgar se simțea copleșit de nedreptatea pe care avea s-o îndure: era un băiat nevinovat care urma să fie bătut pe degeaba. Din păcate, revolta nevinovăției sale nu-l putea consola în momentul acela și nici măcar filosofia că totul se va sfârși curând și că, în orice caz, nu o să-l doară. Dar așteptarea era mai îngrozitoare decât însăși bătaia, și, privind mersul elegant al domnului Walker, simți cum i se usucă gura și i se încordează trupul. Domnul Walker era o brută și un om neleal, din cât își putea da seama Edgar. Dacă n-ar fi fost așa de speriat, el, Edgar, l-ar fi putut lovi acum în legitimă apărare. Nenorocirea era, însă, că din pricina spaimei nici nu-i dădea prin gând măcar s-o șteargă.

Se așează în fața biroului domnului Walker, întinse mâna fără să i se spună și se strâmbă de durere când cureaua groasă îl lovi aproape peste tot brațul.

— Ridică palma! spuse domnul Walker, văzând că Edgar își lăsa brațul în jos.

Domnul Walker îi arse șase lovituri la una din palme.

— Mâna cealaltă!

Strângea cureaua neagră în mâna lui expertă și, când Edgar

întinse brațul stâng, o lăsă să cadă de sus, de la înălțimea umărului, nu din răutate, ci din ceea ce socotea el a fi un motiv întemeiat, nu pe cruzime, ci pe dreptate; și, cu toate că nu-i arunca măcar o privire băiatului, era pătruns de importanța actului său și lovi din nou, convins de binele pe care i-l făcea, de lecția severă, puternică pe care i-o dădea.

Limita maximă era de zece lovituri, dar, din vocație, mai adăugase două. Se uită spre băiat și văzu câteva boabe cristaline prelingându-se pe fața lui murdară. Murdăria îl enerva, dar în clipa aceea simți că o putea trece cu vederea, așa încât, fără ca vreun cuvânt să fie rostit de o parte sau de cealaltă, Edgar întoarse spatele și ieși din încăpere. Îl auzi pe domnul Walker oftând în timp ce închidea ușa în urma lui.

Edgar se smiorcăi, înghiți în sec și scuipă, apoi intră în clasă în mijlocul tăcerii respectuoase și al groazei celor care scăpaseră de bătaie. Rămase în picioare, așteptând ca domnișoara Harmsworth să-i spună să se așeze, dar ea părea gata să izbucnească în plâns. Totuși, clipa de slăbiciune trecu neobservată, iar Edgar, bineînțeles, nu putea să vadă în domnișoara Harmsworth altceva decât pricina necazurilor lui, ceea ce i-o scoase pentru totdeauna din suflet.

— Stai jos, Edgar, îngăimă ea cu greutate, în timp ce băiatul se îndrepta spre bancă. Mie... începu, mie... nu-mi place ca băieții să fie bătuți cu cureaua.

— Nu doare, domnișoară, spuse Scotty Campbell.

Scotty înghițea la lovituri de curea mai mult decât oricare alt băiat din școală, dar asta îl făcea și mai colțos, de parcă ar fi început să-i placă.

— Dacă vă veți purta cu toții așa cum trebuie, nu va mai fi nevoie de curea, spuse domnișoara Harmsworth, cu disperare, dar cuvintele acestea nu trădară nimic din adâncă ei silă față de violență, ci răsunară – chiar în propriul ei auz – ca o repetare plicticoasă a veșnicei morale școlare. Acum să trecem mai departe!

Lecția continuă și, cu toate că Patchy White îi deschise lui Edgar cartea în față, șoptindu-i: „Te-a durut?”, iar acesta răspunse cu un semn negativ din cap, în tot restul orei, printr-un fel de înțelegere tacită, nu i se mai dădu nicio atenție și rămase cu ochii pironiți pe carte, dar cu gândurile împrăstiate. Îl copleșea singurătatea vieții lui și, cu toate că nu-și putea da seama prea bine de golul și deșertăciunea ei,

Edgar era conștient, în felul său, de situația neobișnuită pe care i-o hărăzise soarta: un tată ajuns de ocară lumii, o casă părăsită lângă un râu singuratic și nicio mână caldă care să-i întindă și lui o felie de pâine cu unt când vine acasă. Îl năpădi mila de sine însuși, revelația propriei lui situații îl covârși și se simți bucuros când sună clopoțelul și ora domnișoarei Harmsworth luă sfârșit.

— Da, spuse ea, încercând o nouă apropiere, sper că asemenea lucruri nu se vor mai întâmpla în viitor.

Vorbele ei se pierdură în explozia de nerăbdare și larmă a copiilor. Valul stârnit de clopoțel se înălță și se sparse la picioarele ei, în timp ce părăsea în grabă clasa, trăgând ușa, pentru mai multă siguranță.

3

Edgar supraviețui întâmplării și străbătu țănoș orășelul, provocând oamenii să-și bată joc de el. Cei mai mulți însă nici nu-l luară în seamă, căci mare haz nu poate stârni un băiat prăpădit care colindă orașul, chiar dacă îi iese cămașa afară din pantaloni. Era decepționat că nu făceau haz pe socoteala lui; asta făcea să i se pară și mai dureroasă batjocura de ieri și, într-un anumit fel, și mai nedreaptă pedeapsa de azi de la școală.

Dar, chiar așa stând lucrurile, uită de toate când ajunse la râu și își petrecu seara căutând urmele celor dintâi plase puse de Pit Potter. Pit era însă meșter mare la ascunzători; ar fi fost nevoie ca Edgar să-și piardă toată primăvara pentru a le descoperi pe toate. Se duse acasă, dezamăgit și în privința asta.

În întinericul căsuței lui, după ce-și bău ceaiul, ascultând zvonurile îndepărtate care ajungeau până la el, se simți din nou copleșit de apăsarea acestui oraș de peste râu, de senzația a ceva ce nu mai putea îndura. Se ridică, își trase o flanelă peste cap și trecu râul în barcă.

— Tu ești, Edgar? îl strigă careva.

Era bătrânul Roy, fostul căpitan al unei corăbii fluviale, care locuia acum într-un cazan de vapor, pe malul râului. I-ar fi plăcut lui Edgar să stea puțin de vorbă cu el, ca să-și mai alunge singurătatea, dar nu putea să aibă destulă încredere în bătrân. Era un om iute la fire, câteodată aspru și neprietenos, deși, alteori, larg la inimă și plin de

bunăvoință.

— Da, eu sunt, strigă Edgar, dar fugi repede, mistuindu-se în întuneric, căci nu voia să-i mai pună și acestuia la încercare plăcerea de a-l necăji.

În momentul acela se simțea pierdut, nu era în stare nici să se întoarcă acasă și nici să înfrunte pe careva din oraș. Totuși, ziua trebuia sfârșită într-un fel, și încă într-unul care să-i dea satisfacție. Dacă Spit McFee ar fi fost acasă, s-ar fi dus până la el. Dar Spit plecase la o fermă a unui unchi al lui, și pe altcineva cu care să poată schimba o vorbă nu mai avea.

Cum trecea peste terasamentul plin de pietriș al liniei ferate, luna începu să se ivească și, la lumina ei palidă și rece, Edgar își umplu buzunarele cu pietricele și cu vreo două pietroaie mai mari din cele colțuroase.

Acum știa că o zi ca asta nu putea avea decât un sfârșit pe măsura ei, așa că adună tot materialul necesar; de îndată ce ajunse la prima casă din oraș, în preajma liniei ferate, începu să-i bombardeze acoperișul cu pietre.

Toate casele aveau acoperișuri joase de tablă, parcă anume făcute ca să fie bombardate cu pietre.

Începu cu acoperișul domnului Mee, măcelarul, iar pe celelalte le atinse din fugă, la întâmplare. Lovi biserica, și cum avea acoperișul cel mai înalt și mai gol pe dinăuntru, o rupse la fugă la auzul ecourilor care se stingeau și la văzul luminilor care se aprindeau. Ajuns în vale, bombardă prăvăliile, garajul, hotelul, lovi în toate, pricinuind o gălăgie care deșteptă și stârni întregul orașel pierdut în hățișul australian. Se pitea cu viclenie printre copaci și prin locuri îngrădite; se oprea și se ascundea când auzea ușile deschizându-se și câinii lătrând; fugea cât îl țineau picioarele când i se părea că ar putea fi descoperit. Nimic nu-l putea opri, și cunoștea prea bine drumul printre casele acestea ca să poată fi prins, mai cu seamă noaptea. Străbătu tot orașelul până ajunse la poștă. Altădată mai cruța el localul poștei, dar pentru că domnul Poole îl jignise ieri, îi bombardă acoperișul, la fel ca și pe ale celorlalte clădiri.

Terminase aproape cu toate casele și îl bătea gândul să mai arunce o piatră, două în localul poliției; dar asta ar fi însemnat curată nebunie, așa că urcă dealul, trecând printre țarcurile catârilor ca să

ajungă la școală. Aici, peste clădirea întunecată și pustie, deșertă el toată provizia pe care o mai avea, lansând proiectilele unul după altul asupra valurilor de tablă ale acoperișului. Mai păstră doar unul singur și, când ajunse în dreptul casei profesorului Walker, zvârli bolovanul cel mai mare, proiectându-l sus de tot, în zbor, sub clarul de lună, pe deasupra unui eucalipt și pe deasupra firelor electrice, până când căzu chiar în vârful acoperișului de tablă. Pietroiul făcu un asemenea zgomot, încât îl trezi pe Edgar din visarea lui singuratică și-l făcu s-o ia la sănătoasa, în vale, pe după locul împrejmuit unde se ținea bâlciul.

După aceea o apucă spre casă pe drumul cel mai lung și mai greu și se trezi în apropierea clădirii acoperite cu olane verzi a doctorului Meadows. Admiră scânteierile acoperișului sub razele lunii și, o clipă, admirația sa fu mai puternică decât setea de răzbunare. Era însă prea târziu ca să se mai poată elibera din propria lui dezlănțuire și scormoni la marginea trotuarului să mai găsească o piatră. O azvârli apoi peste olanele care trosniră și scrâșniră într-un fel atât de deosebit în comparație cu acoperișurile de tablă, încât Edgar rămase dezamăgit și nu lipsi mult să fie prins pe-acolo, uitând că soția doctorului Meadows îl amenințase cu atâta severitate chiar în aceeași dimineață.

Vâsli peste râu, cu conștiința că ziua, de astă dată, se încheiase.

— Edgar, ai mâncat astă-seară?

Era bătrânul Roy, care îl striga de dincolo de râu.

— Da, am mâncat, răspunse Edgar și intră în casă.

Se dezbracă și se-ntinse pe patul din bucătăria caldă, căutând să guste plăcerile răzbunării lui împotriva orașului. Acum însă totul îi părea lipsit de noimă; consumase întreaga bucurie pe moment, și momentul trecuse. De fapt, cea mai mare mulțumire i-o procura amintirea bombardamentului cu pietre asupra școlii cufundate în întuneric. Reconstitui în auz zgomotul pietrelor colțuroase rostogolindu-se pe acoperișul de tablă al clădirii goale și lipsite de viață. Pietrele acelea, care nu loviseră pe nimeni, care nu răzbunaseră pe nimeni și care îi dădeau, totuși, atâta mulțumire, încât Edgar prinse a râde încet și se cufundă în somnul învingătorului – somnul celui care a biruit loviturile unui profesor și disprețul unui oraș.

UN BIET BĂIAT DIN HĂȚIȘ

Pe vremuri, existau în viață două lucruri pentru care merita cu adevărat să te ostenești: să împuști o vulpe și să prinzi un pește de 10 kilograme. La un moment dat, aceste două isprăvi căpătaseră pentru mine o atare însemnătate, încât am părăsit orice altă preocupare și m-am ținut numai de ele. N-aș putea să spun precis ce anume m-a împins la asta, dar povestea își avea obârșia undeva, în deosebirea care exista între mine, un biet băiat din hățiş, sărac lipit pământului, și junele Tom Woodley, orășean și băiat bogat. Lucrul de-aici se trăgea, dar, cu vremea, luase o cu totul altă înfățișare în strădania mea de a duce la bun sfârșit cele ce-mi pusesem în gând.

Locuiam împreună cu tatăl meu, tăietor de lemne, în preajma râului Murray, la 3-4 kilometri depărtare de orașul St. Helen, statul Victoria. Adevărul e că, în afară de hățiş, eu, unul, nu mai cunoșteam mare lucru, pe când micul Tom Woodley se pricepea la toate: la învățătură, la sport, mergea regulat la biserică și era iubit de toți cei de la oraș, iar printre acești „toți” se numărau și profesorii, și polițaiul. În toate câte îi izbuteau lui Tom eu dădeam greș, în afară de tainele hățişului. Toți băieții orășenilor găseau câte o pricină să râdă pe socoteala mea, dar, din clipa în care ieșeam din oraș și o apucam pe malul râului, niciunul nu se putea măsura cu mine. Asta până când s-a ivit junele Tom Woodley în Fordul model „T” al lui taică-său, ca să petreacă cu prietenii pe malul râului și, în mai puțin de o oră, să vâneze cu arma lui de calibru 22 o vulpe și să prindă-n undiță un pește de Murray de vreo 7—8 kilograme.

Asemenea lucruri nu izbutisem eu, biată haimana din hățiş, niciodată. Prinsesem cantități mari de pește, ba o dată chiar și unul de vreo 5 kilograme, dar mai mare, nici pomeneală! Când putusem să fac rost de cartușe, împușcasem o sumedenie de iepuri; de fapt, trăiam din vânzarea pieilor de iepure, dar o vulpe nu se ivise niciodată în bătaia puștii mele.

Știam că la Tom Woodley fusese doar o chestiune de noroc, dar asta nu mă alina, pentru că, în același timp, știam că de-acum înainte nu mai aveam nimic, dar absolut nimic cu ce să mă mândresc. Nici n-am mai dat prin oraș, de fapt, nu m-am mai dus nici la școală. Am rămas în desiş, hotărât să prind un pește de 10 kilograme și să împușc o vulpe înainte de a cuteza să înfrunt batjocura băieților cu încălțări și glumele teighetarilor.

Dintre cele două năzuințe ale mele, împușcatul vulpii era cel mai greu de realizat, totuși, veni și ziua când m-am găsit atât de aproape de o vulpe încât aș fi putut s-o omor dându-i cu ceva în cap dac-aș fi fost și eu un pic mai rășărit.

A fost curată întâmplare: de data asta nu mă dusesem nici la vânătoare, nici la pescuit, ci doar la cules de ciuperci. Mă aflam pe insula Pental, care-i presărată toată numai cu mlaștini și bălți – ici-colo apărând câte-un petic de pământ uscat, acoperit de buturugi – și înaintam printr-o baltă cu pește, prea puțin adâncă. Ieșisem pe un mic tăpșan uscat, o insuliță noroioasă cu un singur tufiș pe ea. Tocmai culegeam ciuperci la rădăcina tufișului când am zărit vulpea; mă adulmecase, dar n-avea încotro s-o ia; se temea de apă mai mult decât de mine. Vulpea se trase mai departe de tufiș, iar eu, mai departe de vulpe. Bucata de uscat pe care ne găseam nu era mai mare de 10 metri pătrați, iar vulpea se afla la mai puțin de 6 metri de mine. Și uite că stam așa, fără pușcă, și-n fața mea – vulpea, cu coada drept în sus, dezvelindu-și colții, mută și nemișcată.

Făcui câțiva pași, încet, înapoi spre apă. Fără pușcă nu puteam face nimic, și ca să mă duc până acasă să mi-o iau dura o oră. Aveam mai mult de o milă de înotat prin râu și de străbătut prin desiș, dar, chiar și așa, știam că vulpea va rămâne încremenită acolo unde o lăsasem. Cunoșteam eu vulpile și știam că asta de aici era îngrozită de apă și că mai curând ar muri decât să intre în baltă; așa că am pus ciupercile într-o pungă de zahăr, am luat-o prin vad și am pornit să alerg spre casă.

Acasă aveam o pușcă de calibru 22; adevăratul motiv pentru care n-o luasem însă cu mine era că n-aveam cartușe. Tot fugind, mă sileam să-mi amintesc în ce loc aș putea găsi un cartuș, măcar unul. Mi-am adus aminte de cartușul de calibru 22 pe care îl scăpasem anul trecut în stiva de lemne. Dar asta n-avea rost; îl mai căutasem eu de zeci de ori pe acolo. De împrumutat, n-aveam de unde să-mprumut; în casă, prin sertare, nu se găsea niciun singur cartuș, scotocisem eu de-atâtea ori pe acolo. Știam că alergam degeaba, dar de oprit, nu mă opream. Tot fugind prin iarba înaltă, am ajuns la râu. Am sărit în apă, înotând pe unde era mai adâncă, trecând prin vad, pe unde era mai scăzută; apoi am urcat malul înalt printre sălcii și am luat-o spre casă.

Când am ajuns, am început să scotocesc prin stiva de lemne,

răscolind vreascurile cu mâinile și cu picioarele, gâfâind și cu inima zvâcnind încă din cauza alergăturii. N-am putut găsi cartușul meu printre uscăturile și praful adunat de un an de zile și, deznădăjduit, am intrat în casă. M-am uitat în magazia puștii mele, dar era goală. Știuseseam asta, însă tot mai nutrisem o speranță. Apoi mi-am dat seama că nu-mi rămâne de făcut decât un singur lucru: tata era plecat în pădure la tăiatul lemnului; am intrat în odaia lui și am luat din perete pușca de calibru 303. Era atât de grea, că abia o puteam ține în mână, dar am izbutit, totuși, s-o dau jos. Avea trei cartușe în magazie. Tatii nu-i plăcea să umble cu ea; era încărcată doar așa, pentru vreun caz de mare nevoie. Am dat-o jos și am dus-o afară. Era lucrul cel mai rău pe care-l puteam face. Eu n-aveam voie, mi-era absolut interzis să mă ating de arma asta. Dar acum nu-mi mai păsa.

Am luat pe umăr pușca cea grea, așa cum încarci un buștean, și am pornit-o înapoi în fugă. Cum eram tare ostenit, în scurt timp nu mai putui alerga, ci mai mult mergeam. Și așa, ba fugind, ba mergând, am ajuns la râu. La trecerea râului, n-a lipsit mult să mă înec din pricina încercării de a ține pușca sus, deasupra apei. Când am ajuns pe celălalt mal, pușca era udă bine.

Distanța dintre râu și insuliță am parcurs-o foarte încet; începusem să tremur și să-mi pierd răsuflarea, dar am făcut ce-am făcut și tot am izbutit să alerg ultimele câteva sute de metri până la mlaștină. Am măsurat cu privirea cei 10—15 metri care mă despărțeau de insulă, în același timp am tras piedica armei și am pus un cartuș în magazie. Apoi am luat-o prin vad, ca să-mi împușc vulpea.

Dar nu se mai vedea nici urmă de vulpe. Am dat la o parte crengile tufișului, l-am cercetat în adâncime, dar n-am găsit decât niște rămurele căzute și o pană. Vulpea se făcuse nevăzută, și gata! Puteam să-mi explic cum ajunsese acolo: apa inundase printr-o spărtură și înconjurase insulița, în timp ce vulpea dormea pe tăpșan, asta era limpede, dar nu înțelegeam cum de putuse pleca, cunoscând groaza pe care i-o inspira apa. Am pornit să o caut pe celelalte petice de uscat, pe urmă de jur împrejur. Degeaba! Așa că m-am întors acasă cu ciupercile și cu arma de calibru 303.

Pentru că luasem pușca și nu puteam să dau socoteală de ce făcusem asta, am căpătat o burdușeală zdravănă cu o curea de ham. Nici n-am încercat măcar să spun adevărul: am scornit pur și simplu o

poveste lungă cu un porc mistreț. Tata a spus că porci mistreți nu există în tot ținutul. Asta o știam și eu, dar bătaia tot am încasat-o.

A doua zi m-am înapoiat să-mi caut vulpea și m-am mai dus acolo și altă dată. Mă tot uitam în jur și, cu toate că aș fi fost mulțumit să găsesc orice fel de vulpe, gândul îmi rămăsese la vulpea aceea de-atunci. Cercetam, urmăream, deși nu aveam cartușe. Pe urmă, într-o noapte, am plâns vreo două ore în patul meu, înciudat de toate aceste mistere și complicații, iar a doua zi am plecat să-mi pescuiesc peștele cel de 10 kilograme.

De-a lungul râului Murray se aflau câteva locuri bune de pescuit morun, și eu le știam pe toate. Cel mai bun era cel din dreptul locuinței bătrânului Roy Carmichael. Locuința lui Roy era făcută dintr-un cazan vechi de corabie. Afară, lângă râu, avea o poartă, pe care o luase de la o biserică veche, dar gard nu exista. La poartă era agățat un ivăr pe care scria „ACASĂ” sau „PLECAT”, dar, fie că era sau nu acasă, Roy îl lăsa totdeauna pe partea cu „PLECAT”. Săpase trepte de lut până jos, la marginea apei, și, cum râul creștea în timpul iernii și scădea vara, Roy însemna pe trepte nivelul apei cu un țăruș mare de fier. M-am folosit de țărușul ăsta ca să-mi sprijin undița, iar bătrânul Roy coborî să-și ia apă tocmai când agățam scoica de cârlig.

— De ce nu folosești râme? mă întrebă el.

— Am folosit toate râmele din ținut.

— Dar la cocina din curtea comunală ai căutat? întrebă bătrânul Roy.

— Acolo sus nu pot să pătrund; m-au prins o dată scormonind sub pavajul de piatră.

Roy era uscat și bătrân; mustața căruntă îi cădea pleoștită peste gură. Câteodată râdea fără niciun motiv. Așa râdea și acum.

— Edgar, ce mai face taică-tău? se răsti el la mine.

— S-a dus la oraș să vândă niște lemne, l-am lămurit eu.

— Ce spui tu de felul în care îl batjocoresc cei de la oraș? mă întrebă Roy.

La asta n-am știut ce să-i răspund, așa că l-am întrebat de ce locuiește într-un cazan de corabie.

— Douăzeci de ani am locuit deasupra lui, spuse Roy. Acum locuiesc în el. ăsta-i cel mai strașnic cazan pe care l-a avut vreodată o corabie fluvială! Azi nu se mai construiesc asemenea lucruri. Dacă nu

se lovea atunci, la Point, bătrâna „Rang Dang” ar mai pluti și azi tot cu cazanul ăsta în ea!...

Cunoșteam toată povestea. Bătrâna „Rang Dang” fusese o corabie cu aburi care încercase să urce brațul Little Murray. La locul numit Point se lovise de fund și se scufundase. Căpitanul ei fusese bătrânul Roy; se trudise el încercând s-o scoată la suprafață, dar, cum corabia căzuse pe flanc, nu mai putuse salva decât cazanul. Roy s-a stabilit chiar în locul acela și și-a făcut din cazan locuință. Asta se petrecuse demult. O dată l-am întrebat de ce n-a mai condus altă corabie. S-a aplecat, a luat de pe jos o floarea-soarelui uscată și a zvârlit-o după mine, așa că n-am mai repetat întrebarea. Tatăl meu, Edgar Allan, mi-a spus că după întâmplarea aceea nimeni nu i-a mai încredințat vreun vas. Cred că stăpânii – cine or fi fost ei – au spus că a fost beat atunci când a izbit corabia, la Point. Din ziua aceea Roy n-a mai pus picătură de alcool în gură, tocmai pentru a dovedi că nici atunci nu fusese beat.

— Știi că ăsta-i un cazan de 6 centimetri grosime? mă întrebă el.

— Pare destul de solid, îi spusei.

— N-are nici măcar o singură crăpătură. Hai sus, să-ți arăt.

Mai văzusem eu treaba asta și înainte, totuși, mi-am proptit undița sub o piatră și l-am însoțit sus. Trecurăm de poartă, și Roy potrivi ivărul la „ACASĂ”, apoi deschise capacul greu de metal și se aplecă pentru a pătrunde înăuntru. Cazanul era plin cu o sumedenie de obiecte confecționate în majoritate din bidoane vechi de petrol; avea o podea de lemn și tot felul de sonerii montate în tinichele. În bidoane cu marginea răsfrântă erau ghivece cu flori; un bidon găurit ținea loc de sobă, iar patul era făcut din bidoane de kerosen montate laolaltă. Totul era vopsit în roșu. Într-o parte, Roy scosese în afară o placă întregă din cazan, așa că se putea vâri în prelungirea obținută. Se mai vedeau încă toate găurile unde fuseseră țevile.

Moș Roy îmi dete un ciocan.

— Haide, lovește, îmi spuse el, lovește unde îți place!

Nu-mi plăcea să fac asta. Când izbeam, toate lucrurile se rostogoleau de pe polițe. Dar el stăruia.

— Izbește unde vrei!

Am descoperit un loc mai liber, mi-am înțepenit în dușumea picioarele desculțe și am ridicat cu toată puterea ciocanul greu de

fierărie deasupra capului. Am izbit placa de fier, și toate lucrurile căzură zăngănind pe jos.

— Mai tare! strigă Roy. Oriunde vrei!

De data asta am izbit mai tare în același loc.

— Câți ani ai? întrebă Roy. Era mânios.

— Unsprezece, am răspuns eu.

— Nu poți izbi mai tare?

— Nu-i loc destul.

— Trebuie să fie loc. Ce se întâmplă pe vapor dacă tot căutând un loc mai liber nu lovești destul de tare? Răbufnește un șuvoi de vapori, și toată șandramaua sare în țandări. Dă-ncoace! Uită-te la mine!

Bătrânul Roy ridică ciocanul și îl izbi de una din plăci: încăperea se cutremură, bidoanele zăngăniră. Izbi din nou într-alt loc: toate lucrurile se clătinară și se rostogoliră pe jos; le împinse cu piciorul în lături și se-ndreptă spre fundul cazanului, unde lovi iar și iar, până osteni de tot.

— Vezi, spuse el, nicio crăpătură.

Tremura tot; era bătrân.

— Dar cu asta ce-i? l-am întrebat eu, arătând spre harababura de jos.

— Gunoi! răspunse el, singurul lucru de valoare aici este cazanul.

Ieșirăm apoi împreună, îndreptându-ne spre treptele de lut.

— Ce ai de gând să pescuiești? mă întrebă el.

— Un pește mare, i-am răspuns. Unul de 10 kilograme.

— Parcă umblai după pești mai mici.

— Da. Dar acum vreau unul mare. Și i-am istorisit lui Roy despre Tom Woodley, despre vulpe și despre peștele cel mare. Ai prins vreunul în ultima vreme?

— Nu. Doar bibani. E tot ce se găsește în râul ăsta. Burți galbene.

— Peștele-i pește, am spus eu.

— De ce nu te duci dincolo, la Murray-ul Mare?

— Apa e prea umflată ca să pot trece înot.

— Te duc eu cu barca.

— Nu, mulțumesc, răspunsei cu grabă.

Roy mă mai trecuse o dată, spunându-mi că o să vină să mă ia la înapoiere, de îndată ce-am să-l strig. L-am strigat eu cât am putut, dar el m-a lăsat acolo. Uitase cu totul de mine. Apa fiind prea mare și prea repede ca s-o pot trece înot, am rămas toată noaptea pe insula Pental, iar a doua zi, când am ajuns acasă, am încasat, bineînțeles, o chelfăneală zdravănă.

— Trec și eu cu tine dincolo, spuse Roy, mi-e greață de atâta biban.

— Bine.

Roy s-a dus să ia câteva undițe și vâslele. Luntrea lui era totdeauna legată aici, lângă trepte. O construisese el însuși și era cea mai bună ambarcațiune de acest fel de pe râu.

Roy coborî, se uită la trestia mea și zise:

— Ce-ți trebuie trestie? Pentru pește mare, undița mea e mai bună; peștele mare e ca elefantul: se prinde singur.

— Mie îmi place trestia, i-am răspuns.

Îmi plăcea să pescuiesc cu trestia. Dacă era să prind un pește de 10 kilograme, cu trestia vream să-l prind.

— Ia las-o aici! spuse Roy.

— Ba e bună și vreau s-o iau!

Roy urlă:

— Mă, cum ți-o fi zicând, lasă trestia aici!

Stăteam acolo și nu voiam să mă urc în luntre.

— Vii ori nu vii? zbieră Roy. Se făcuse stacojiu la față.

— Vin dacă pot să-mi iau și trestia!

— Urcă-te, spuse el. Urcă-te! Adu-ți nuiaua. Ce-mi pasă mie! Ești la fel cu toți ceilalți. N-ai decât să-ți râzi de mine! Urcă-te! M-auzi?

Striga cât îl ținea gura, și tot drumul a continuat să boscorodească și să înjure. În timp ce traversam râul, curentul apei ne târî în josul ei, dar bătrânul știa exact pe unde ne va purta. Pe malul dinspre insula Pental, Roy mai zidise câteva trepte de lut și acostarăm chiar acolo.

Insula Pental se afla între cele două râuri: Murray-ul Mare și Murray-ul Mic. Murray-ul Mic se ramifica din cel Mare cu vreo 20 de mile mai la deal, făcea o cotitură și se vărsa din nou în Murray-ul Mare, chiar lângă așezarea lui Roy. Acolo unde se întâlneau cele două râuri se

găsea un desiș de eucalipti; spre acesta ne îndreptam noi acum.

Pe drum i-am povestit despre vulpea de pe fâșia aceea de uscat. L-am întrebat ce crede că s-a putut întâmpla cu ea.

— Ai văzut vreodată o vulpe urmărită de un șarpe? mă întreabă Roy.

— Nu.

— Asta e, Edgar, asta e! S-o fi speriat de vreun șarpe.

— Dacă nu s-a speriat de mine, cum era să se sperie de un șarpe?

— Ascultă ce-ți spun eu, șarpe a fost! se înfurie Roy din nou. De șarpe se sperie ele mai mult decât de unul ca tine.

Eu nu puteam să-l cred.

De la buștenii de pe mal o luarăm de-a dreptul prin bulboana mare, pe sub un eucalipt pletos. Peștele mare se găsește totdeauna la adâncime, cel mai mic pe bancurile de nisip, iar bibanul în apa stătătoare. La pescuitul bibanului te folosești de plute; pentru ceilalți, pe care-i pescuiești la fund, trebuie să-i cauți cu două cârlige fixate deasupra plumbului.

— Tu să stai lângă pomul acela uscat, îmi spuse Roy.

Ăsta era locul cel mai bun. I-am mulțumit, dar de mare folos nu mi-a fost, pentru că, ori de câte ori pescuiam, Roy avea obiceiul să-și arunce undița lângă a mea, apoi să vină aproape de mine și să stea de vorbă. Nu credea că zgomotul alungă peștele.

— Ai văzut vreodată pește cu urechi? obișnuia el să întrebe.

— Nu, îi răspundeam eu.

Când spuneam „nu”, îmi zicea:

— Atunci cum dracu pot să audă? Dacă ar putea auzi, ar putea să și vorbească sau să latre. I-ai auzit vreodată vorbind?

— Nu, dar de lătrat i-am auzit lătrând, stăruiam eu.

— Edgar, ești un mincinos, îmi răspundea. Cum să latre un pește? Nici urechi n-are!

M-am îndreptat către copacul cel uscat și m-am așezat în furca unei crăci. Jumătate din copac era sub apă. Puteam lăsa undița de-a dreptul în groapă, dar voiam să mă mai joc puțin cu ea. Cum momeam peștele cu scoici, am lăsat cam vreo jumătate de metru de ață să atârne de capătul trestiei, am pus degetul mare pe depănătoarea de lemn și

am aruncat undița. Greutatea se afundă, trăgând undița, care căzu drept acolo unde vream eu. Roy desfăcu o sfoară groasă de pe un băț, îi legă momeala, o învârti deasupra capului și îi dădu drumul în apă: Vârful, care acționa ca o greutate, se cufundă foarte aproape de greutatea mea, chiar prea aproape. Am sărit în sus; credința mea e că peștele se sperie de zgomot.

Stăturăm un timp în tăcere; eu țineam undița ușor, așteptând să simt cum mușcă peștele. Roy se ridică, apoi veni către copac și se apropie de mine.

— De ce nu te duci la școală? mă întrebă el.

— E prea departe.

— Școala nu-i niciodată prea departe; poți să te duci și pe jos.

— E prea lung drumul. Ține vreo două ceasuri.

— Ce sunt două ceasuri? Știi să scrii și să citești?

— Da, am răspuns eu.

Știam să citesc puțin. De scris, abia de puteam scrie. Cei care mă-ntrebau se așteptau să le răspund că nu știu de loc, dar mie nu-mi plăcea să spun că nu știu.

— Asta nu-i de-ajuns, spuse Roy Carmichael. Trebuie să știi să socotești și să cunoști și ceva istorie.

— Da. Mi-ar plăcea și mie.

— Cred și eu. Ar trebui să te duci la școala „Castle Donnington”.

— Am mai fost eu acolo, dar domnișoara Gillespie m-a trimis acasă.

— De ce? Lui Roy îi sări pe loc țandăra.

— Spunea că sunt prea murdar; nici cărți n-aveam. Nu mi-au folosit la nimic când am avut. Ca să scurtez drumul, treceam râul înot, și o dată mi s-a întâmplat să scap cărțile în apă, lângă Point. Când le-am scos, nu mai făceau doi bani. E nostim cum spunea că eram murdar: doar treceam zilnic prin apă.

— Ce-are a face dacă ești murdar? Ce strică murdăria? Știi care sunt singurii oameni curați? Postăvarii și măcelarii. Bancherii și dentiștii. Știi tu, Edgar, care sunt cei mai buni băieți din școală?

— Nu, am răspuns eu, cu gândul la pește.

— Cei cu sânge de postăvar și de măcelar în vine, și știi ce se fac ei când cresc mari?

— Nu.

— Postăvari și măcelari! I-am urmărit eu! Ei sunt cei mai buni de școală. Cei murdari n-au decât să se ducă la dracu! Unu ca tine poate să se ducă la dracu. Și eu, de-aș mai fi băiat de școală, tot la dracu ar trebui să mă duc. Sunt singurul om în viață care poate vâsli cu luntrea pe Murray-ul Mic împotriva curentului, dar tot la dracu ar trebui să mă duc. Cei care știu să-ți vândă o pereche de izmene și au guler curat, ăștia sunt totul. Dacă aș avea o barcă, te-aș învăța cum s-o iei în sus pe Murray-ul Mic. Sunt singurul ora în viață care mai știe așa ceva. Edgar, da' taică-tău ce mai face?

Roy știa ce face taică-meu, totuși, i-am răspuns:

— Cară lemne.

— Și asta-i un motiv ca oamenii de la oraș să-și bată joc de om?

Nu-mi mai păsa de asta. Simțeam ușoare ciupituri, ușoare mușcăături în momeală. Îmi puteam închipui cum o trage peștele într-o parte, fără să se atingă de cârlig, și așteptam. Pe urmă chiar așa s-a întâmplat.

— Uită-te la undița dumitale! i-am strigat lui Roy.

Privi spre craca de salcie de care își legase undița și care se apleca acum adânc în apă. Înainte ca el să plece de lângă mine, am simțit ceva care trăgea cu putere – și cu ce putere încă! – de undița mea și am smucit-o ca peștele să intre în cârlig, dar undița se îndoi și aproape căi se rupse; atunci am știut că am înșfăcat peștele cel mare.

— Ai agățat undița mea, îmi zbieră Roy în ureche. Ai să-mi prăpădești peștele!

— E în a mea, strigai eu, agățat de undiță, atârând de ea, gata să cad în apă.

— Nu, spuse Roy, ai agățat undița mea. Dă-mi mie trestia.

Țopăia de colo până colo, se înroșise tot și părul i se zbârlise.

— Nu mai trage de undiță, că se duce dracului! Îmi gonești peștele!

N-aveam timp să mă uit la undița lui; încercam să țin peștele care atârna de a mea și, în același timp, să-i împiedic pe Roy să mi-o ia din mână.

— Ce te-a apucat? urmă bătrânul, apucându-mi undița. Dă-i drumul! Dă-i drumul, că o rup pe spinarea ta!

Peștele trăgea, undița se îndoia, eu și Roy ne agățam de ea.

În momentul acela Roy ridică brațul și mă trânti jos de pe buștean, aruncându-mă în apa scăzută de lângă mal; când am izbutit să mă ridic, depăna sfoara și se îndrepta spre mal să scoată peștele. Am alergat la el și am încercat să-mi iau undița, dar m-a împins deoparte și a scos peștele pe uscat. Era într-adevăr un pește mare de Murray și cântărea mai mult de 10 kilograme. Era gras, gâfâia și se zbătea, în timp ce Roy îl azvârlea pe mal, departe de apă. Alergai să-mi iau undița și văzui de îndată în care dintre ele se prinsese peștele.

— Era în cârligul meu, în undița mea!... strigai către Roy plângând. Mi-ai prins peștele. Undița lui Roy se încurcase într-a mea; undița lui era aceea care îmi stricase vânatul. Mi-ai luat peștele! era tot ce am putut să strig.

— Ce-i cu tine? răcni Roy, și am crezut că o să mă lovească iar. N-am scos eu peștele? Tu l-ai fi scăpat, ai fi căzut în bulboană, l-ai fi prăpădit.

— Mi-ai luat peștele! o țineam eu într-una. Țasta-i peștele pe care am dorit atât de mult să-l prind!

— Ei bine, l-ai prins! zise Roy punând piciorul peste pește, ca să tragă cârligul afară.

— Nu l-am prins eu. Dumneata l-ai scos.

— Din undița ta, spuse Roy. Acum râdea.

— Ei și? Dumneata l-ai scos, dumneata l-ai prins! Mi l-ai luat! Ai luat peștele meu!

— Bine, ia-ți-l înapoi, spuse Roy.

— Nu-mi trebuie! Eu atâta voiam, să-l prind singur.

— Ei, fir-ar să fie, doar tu l-ai prins! Poți spune tuturor că tu l-ai prins, că eu n-am să te dau de minciună.

— La ce bun? strigai eu. Tom Woodley a prins unul de 7 kilograme. Trebuia să mă lași să mi-l prind singur pe-al meu.

N-aș putea spune că urlam, dar în orice caz strigam la Roy, deoarece îmi dădeam bine seama că aveam prea puține șanse, sau poate chiar niciuna ca să-mi mai pice vreodată un asemenea pește.

Lui Roy îi părea rău și-mi spunea:

— Nu-ți mai face inimă rea, Edgar!

Atunci am început și eu să-njur în cele patru vânturi.

Roy se mânie din nou și zvârli după mine cu un bulgăre de noroi.

— Mi-ai furat peștele, continuam să-i strig de la oarecare depărtare, vrând să-l jignesc.

— N-ai decât să-ți iei peștele! îmi răspunse el.

— Nu-mi trebuie, am țipat luând-o la fugă.

Am încercat să trag luntrea lui Roy ca să trec râul, dar am împotmolit-o și mai rău în mlaștină; Roy mă ajunsese din urmă, o slobozi și râse de mine tot timpul cât ținu traversarea. Nu-mi dădu pace nici când ajunserăm dincolo de râu, iar eu o țineam morțiș că n-am să mai prind niciodată un pește ca ăsta și nici vulpe n-am să prind vreodată. Niciodată! Eram distrus; Roy își dădea seama de lucrul acesta și-mi repeta că o să spună tuturor cum am prins eu peștele, ba mai mult, o să mă ajute să prind și vulpea! Avea el cartușe și o țivlitoare de vulpi, iar dacă aveam să vin din nou a doua zi, o să mergem să vânam vulpea și poate că și la pescuit. În cele din urmă, mă lăsă în plata Domnului.

— Nu vrei să-ți iei undița? strigă Roy după mine.

— N-ai decât să ți-o ții! am țipat, și am început din nou să înjur.

Zvârli cu undița după mine, dar eu am continuat să alerg, să înjur și să blestem, lăsând acolo peștele cel mare care ar fi trebuit să fie al meu.

Era al meu, știam asta. Totuși, faptul că nu-l aveam, că nu-l scosesem eu începu să mă copleșească de-a binelea. Din clipa în care l-am pierdut, gândul la el nu m-a mai părăsit, și, nu după mult timp, am ajuns să-l socotesc ca pe ceva la care n-aș mai fi putut ajunge vreodată: ceva ce înfăptuisem eu, dar care rămăsese totuși neînfăptuit. Ciudățenia și misterul ăsta erau mai adânci chiar decât misterul vulpii dispărute, și dacă atunci vărsasem câteva lacrimi de supărare, de astă dată aveam adevărate coșmaruri ce transformau în vedenii înfiorătoare întâmplări obișnuite pe care le uitaseam de mult. Toate acestea erau ciudățenii și toate păreau să repete unul și același simțământ: acela pe care-l încerci când dorești un lucru cu ardoare, când ești cât pe-acum să-l realizezi și când îți scapă printre degete în chiar clipa împlinirii. Simțământul ăsta mă îmbolnăvea și mi se părea că nu-mi voi redobândi liniștea niciodată. Nevoia de a ucide vulpea aceea devenea, din ce în ce mai mult, singurul mijloc de rezolvare a acestor probleme, pentru ca să pot din nou cunoaște zile lipsite de

grija și nopți lipsite de groază. Într-un anumit fel, vulpea asta însemna o împlinire a vieții mele, și știam că trebuie sau s-o dobor, sau să rămân veșnic nefericit.

Târziu, în vară, Roy îmi oferi prilejul făgăduit. Mă aflam într-o zi pe insula Pental și, după ce-mi arse o pereche de palme pentru că trăsesem din răzbunare cu pușca după *fox-terrier*-ul lui, Roy începu să râdă de mine.

— Tot te mai vaiți și mai jelești după peștele ăla? mă întrebă.

Nici până acum nu-l iertasem. E drept, povestise la toată lumea că eu am fost acela care a prins peștele cel mare (cântărise 14 kilograme), și-n felul acesta mă pusese într-o oarecare măsură la adăpost de Tom Woodley și de clica băieților de la oraș, dar eu tot nu-l iertasem, deoarece știam că, de fapt, nu eu îl prinsesem și pentru că îl învinuiam și de coșmarurile mele cu misterele lor cu tot, care nu mă mai slăbeau. De altfel, nici nu voiam să mai vorbesc despre peștele acela, dar Roy râdea și nici nu se sinchisea, așa încât i-am arătat și eu că nu-mi pasă și i-am spus că am să vin a doua zi să-mi iau undița înapoi.

— Dar vulpea aceea... tot mai vrei s-o vânezi, Edgar? mă-ntrebă Roy.

— Da, dar vreau s-o vânez eu singur, am răspuns.

— Nu mai boci atâta! Dacă vrei o vulpe, vino aici mâine, în zori, înainte de răsăritul soarelui, și am să-ți arăt unde poți s-o găsești.

— Unde? l-am întrebat. Nu mai aveam încredere în vorbele lui.

— Vino tu mâine dimineață, și am să-ți arăt unde! strigă Roy.

— Ai să-mi arăți locul și pe urmă tot dumneata ai s-o împuști.

— Bătu-te-ar sfinții de derbedeu! se burzului Roy roșindu-se la față. Părea foarte supărat și mi-a părut rău de cele ce i-am spus. Să fii aici mâine în zori, te trec dincolo și-ți fac rost de o vulpe. M-ai înțeles?

— Bine, am răspuns, văzând că prea își pusese totul la inimă.

Nu cred să mai fi închis ochii în noaptea aceea: eram sigur că Roy o să facă într-adevăr rost de o vulpe care să vină în bătaia puștii mele. A vâna vulpea devenise pe atunci un fapt destul de obișnuit, dar pentru mine însemna încă realizarea cea mai importantă din viața mea, unica soluție și unica satisfacție pentru toate tainele și incertitudinile pe care mi le ridicau fiecare lucru și fiecare zi. Nu mai știam ce se întâmplă cu mine și, din pricină că pierdusem peștele acela,

totul îmi părea ciudat și de neînțeles. Poate că eu singur îmi cream această stare de tulburare, pentru că, în orice clipă voiam, puteam să mă las prins în hățișul unor gânduri fără de ieșire și fără de nădejde; era de ajuns să-mi pun câteva întrebări în legătură cu mine însumi și apoi cu orice altceva: cu o rămă, un stâlp, o balama, o bucată de lemn. Tot ce aveam de făcut era doar să mă uit la câte ceva și să mă întreb ce este și de unde vine, de ce e așa și ce rost avea; și atunci tot coșmarul cu pierderea peștelui cel mare reînvia. Însă în noaptea aceea știam că toate vor lua sfârșit, pentru că a doua zi aveam să vânez o vulpe, aveam să realizez ceea ce fusese până atunci doar o năzuință, aveam să termin cu toate tainele acestea și să reintru în normal. Măine!

Am ajuns la Roy cu mult înainte de ivirea zorilor și, ca să-l trezesc din somn, a trebuit să ciocănesc în ușa cazanului. Îmi strigă să o întind și să-l las în pace, dar eu am continuat să bat în ușă până l-am făcut să se scoale. Îmi dădu să mănânc o bucată de carne rece și vâslirăm spre insula Pental. Roy cunoștea insula încă și mai bine decât mine, pentru că o împânzise cu capcane și o cutreiera aproape zi de zi. Cercetarăm pe drum câteva dintre capcane și plecarăm mai departe. Eu căram iepurii pe umăr, iar Roy mergea în fața mea.

— Nu mai face atâta gălăgie, îmi spuse el pe când urcam o colină mică. Iepurii se loveau de spinarea mea și burțile lor scoteau un zgomot înfundat ca de tobă. Lasă-i jos și să fie liniște! Îmi șopti el.

Roy nu se târa pe brânci, așa cum aș fi făcut eu la vânătoare. Mergea drept, însă încet și cu mare grijă, oprindu-se din când în când, într-o tăcere încremenită, ca apoi să înainteze iar. Eu îl urmam, imitându-i toate mișcările, ținând strâns pușca mea de calibru 22 gata încărcată. Când ajunserăm în vârful colinei rotunde, roșiatică și pleșuve, Roy se lăsă cu grijă la pământ, înălțându-și capul în dreptul muchiei. Era încă întuneric, dar începea să se crape de zi.

— Acolo, jos, șopti Roy arătându-mi un grup de vreo trei-patru arbuști din aceia numiți sfinx, este o vizuină de vulpi. Acolo doarme acum vulpea cea bătrână.

— Nu pot s-o văd, am spus eu.

— Bineînțeles că nu poți, mormăi Roy printre dinți. Iese din vizuină la răsăritul soarelui. De-aici o poți nimeri.

Până la tufiș erau câteva zeci de metri și știam că dacă vulpea nu alerga, aș fi putut s-o nimeresc.

— Las' pe mine! am răspuns eu, pentru că nu voiam ca Roy să se amestece. Și el era înarmat cu o pușcă de calibru 22 și părea gata să tragă.

— Bine. Închide gura, astâmpără-ți picioarele și așteaptă, îmi porunci Roy, și, cum o vezi ieșind, trage!

Așteptam amândoi și eu simțeam că de astă dată totul era în ordine. Era destul de simplu să pândești stând lungit aici; de altfel, totul în viață părea destul de simplu. Curând avea să răsară soarele, vulpea avea să iasă din vizuină, eu aveam să trag, și totul avea să reîntre în făgașul obișnuit. Niciodată în viața mea nu mă mai simțisem atât de sigur, atât de senin ca atunci; trăgeam cu ochiul la Roy și zâmbeam. Îl iertasem pentru peștele cel mare.

— Fii atent la tufișul acela, îmi spuse Roy mânios.

Pândeam tufișul și orizontul. Cerul deveni trandafiriu, ceața se risipi, corbii prinseră să zboare și papagalii începură a râde; apoi ieși soarele; și, puțin după soare, se ivi vulpea.

Era bătrână și de culoare roșie; picioarele îi erau albe, avea un moț alb în coadă și urechi ascuțite. Ieși dintr-o gaură de lângă tufiș, întoarse repede capul, ridică nasul și se ghemui puțin, înaintă câțiva pași, ca și cum pământul i-ar fi fript labelle; se-ntoarse și privi drept spre vârful colinei, apoi se așază pe picioarele dinapoi și începu să-și lingă o labă. Eu luasem pușca la ochi.

Pușca mea era veche și nu mai avea ochitor, așa încât am ochit ceva mai jos și mai la stânga de capul vulpii. Era ușor și sigur. Acesta era momentul cel mare, a mea era lumea și, tocmai când își lungea falca într-o parte, pusei degetul pe trăgaci.

Și totuși, nu am slobozit glonte. Nu știu ce pricină, ce opreliște lăuntrică să fi fost, dar nu mai doream să omor vulpea și nu mai aveam de gând s-o fac. Ocheam, țineam arma lipită de obraz și degetul pe trăgaci și îmi spuneam că tot ce aveam de făcut era doar să apăs, și vulpea aceea ar fi fost moartă, iar eu aș fi continuat să trăiesc.

— Ce mai stai? se oțărî Roy cu o voce de parcă ar fi vrut să mă ucidă pentru prostia mea.

— Nu mai vreau vulpea, spusei lăsând jos arma.

— Trage! îmi șuieră el în ureche.

— Nu mai vreau! spusei cu glas tare, și la auzul vocii mele vulpea o zbughi ca din pușcă.

Roy se sculă în picioare; timp de câteva secunde am văzut pușca lui urmărind vulpea, apoi am auzit detunătura. Continuum să stau lungit, dar am putut vedea vulpea cea roșie și bătrână dându-se peste cap; mie însă nu-mi mai păsa. În aceeași clipă, o altă vulpe sări din vizuină și o luă la fugă, plină de vioiciune.

— De ce n-ai tras? strigă Roy, încercându-și din nou arma.

— Nu știu, am răspuns.

Și chiar că nu știam.

— Ești bolnav sau ce te-a apucat?!

Făcui un semn de tăgadă din cap. În momentul acela gândeam că aș dori să rămân o veșnicie acolo, pe colină.

Roy mă privi cu atenție, răsă fără niciun motiv și-și uită de vulpe. Se așează pe partea însorită a colinei.

— Câți ani ai tu, mă băiete? mă întrebă el.

— Împlinesc doisprezece, răspunsei, așteptându-mă la o nouă furtună.

— Doisprezece... repetă el încet. Știi câți ani aveam eu când am pierdut-o pe „Rang Dang”, corabia mea, când am pierdut tot ce am avut și ce n-aveam să mai regăsesc niciodată?

Nu știam și nici nu-mi păsa.

— Cincizeci și doi, spuse el, cincizeci și doi de ani!

N-aveam habar despre ce vorbea, afară doar că pierduse ceva ce nu mai regăsise niciodată. În ce mă privea, știam doar că mă simțeam cuprins de o deplină mulțumire lăuntrică, fără să știu de ce.

Știam doar atât: că greșisem când am nădăjduit că voi dezlega taina vieții ucigând o vulpe ca să mă despăgubesc de pierderea unui pește mare.

Viața era viață, și vulpea aceea prea fusese plină de viață ca să i-o fi putut curma eu. Ce importanță avea morunul, ce importanță aveau vulpea, Tom Woodley și băieții de la oraș?

Totuși, deși crușasem o viață ca să-nvăț astea toate, în drum spre casă am mai ucis cinci-șase iepuri.

Da, viața era viață și eu gustasem din ea!

ULTIMUL PAS

Dacă la vârstă de patruzeci de ani mai simțeai plăcerea să pilotezi, având în spate douăzeci de ani de zbor, te puteai socoti un om fericit, ba chiar mai mult decât fericit, dacă în clipa unei aterizări așa cum scrie la carte, mai încercai încă emoția estetică a începătorului: o ușoară crispare pe manșă, o răbufnire de praf și, apoi, cucerirea lină a ultimului pas, a ultimei palme de aer deasupra solului. Plăcut era mai ales pe zăpadă, căci zăpada constituie un bun tampon de amortizare sub roți. A ateriza corect pe zăpadă era tot atât de plăcut ca și a merge desculț pe un covor gros, de hotel.

Zborul deasupra hățișului și mânuirea avionului pe orice intemperii și deasupra oricărui fel de configurație geografică deveniseră lucruri care țineau de trecut. Canada fusese țara cea mai potrivită pentru specialitatea lui de zbor – așa încât părea firesc ca, în cele din urmă, să sfârșească pilotând un Fairchild deasupra deșerturilor Mării Roșii pentru firma „Tex-Egypto Oil Exploration Inc.”, care avea concesiunea de explorare pentru toată coasta egipteană a Mării Roșii. Pilotase Fairchild-ul deasupra acestor deșerturi până când aparatul se uzase de tot. Aerodromuri nu existau; ateriza acolo unde voiau să coboare geologii și hidrologii. Asta însemna: oriunde se nimerea – pe nisip, în tufăriș, în albia pietroasă a apelor, sau pe întinsele vaduri albe de pe țărmurile Mării Roșii. Acolo era cel mai greu, căci nisipul, care părea atât de neted, ascundea totdeauna mari blocuri de corali albi, ascuțiți ca briciul și, dacă n-ar fi fost încercata soliditate a aparatului, s-ar fi dat de zece ori peste cap după ce pneurile explodaseră de tot atâtea ori.

Acum se încheiase cu astea toate. Societatea „Tex-Egypto” renunțase la costisitoarele sale eforturi de a descoperi un mare zăcămint petrolifer care să-i renteze așa cum renta Arabia Saudită pentru concernul „Aramco”. Și vechiul lui Fairchild zăcea acum într-unul din hangarele egiptene, mânjit cu toate soiurile și culorile de praf, brăzdat adânc de lungi cicatrice făcute de hârșâieli, cu cablurile de comenzi subțiate ca ața, cu o batjocură de motor și cu instrumentele de bord scoase pentru a fi recuperate aiurea, o hodoroagă de aparat.

Toate se sfârșiseră, și acum avea patruzeci și trei de ani, iar nevastă-sa se înapoiase la Cambridge, în statul Massachusetts⁴ pe

⁴ Unul din statele S.U.A.

strada Linneau, unde trăia viața care îi plăcea ei: lua tramvaiul la Harward Square, își făcea târguiețile în piață și ducea, în casa bătrânească și respectabilă a părinților, viața respectabilă a unei femei respectabile.

Îi făgăduise că la primăvară se vor revedea, dar știa că asta nu se va întâmpla, tot așa cum știa că la vârsta lui nu-și va mai găsi o slujbă ca aviator, mai ales pentru specialitatea lui, nici chiar în Canada. Acolo oferta era mai mare decât nevoile, chiar și pentru cei cu experiență îndelungată, iar fermierii din Saskatchewan⁵ învățau să-și piloteze singuri propriile lor aparate Auster sau Piper Cub. Zborul deasupra deșului era istovitor pentru foarte mulți dintre piloții mai vârstnici. Toți sfârșeau prin a zbura pentru societățile miniere sau pentru stat, dar instituțiile astea erau prea respectabile și prea bine organizate ca să-l mai angajeze pe el în acest ultim stadiu.

Tot ce-i mai rămăsese erau o soție apatică și care nu avea nevoie de el și un băiețuș de vreo zece ani, venit cam prea târziu în căsnicia lor. Ben știa în sufletul lui că băiatul nu moștenise nimic de la niciunul din ei: era un copil foarte retras, pierdut între ei amândoi și conștient – la zece ani – că maică-sa se dezinteresa de el, iar taică-său era un străin care nu știa cum să-i vorbească și: care, în rarele clipe când se găseau împreună, era prea aspru și laconic față de el.

Momentul de acum nu era cu nimic mai prielnic decât cele de până atunci. Băiatul se găsea cu Ben într-un Auster care cobora un coridor de două mii de picioare⁶ deasupra Mării Roșii, izbind aerul cu violență. Aștepta ca din clipă în clipă să i se facă rău băiatului.

— Dacă-ți vine să vomîți, apleacă-te mult de tot, îl sfătui Ben, ca să nu murdărești aparatul.

— Da, spuse copilul cu voce stinsă.

— Ți-e frică?

Micul aparat Auster se zbătea violent în aerul cald, însă băiatul părea să-și stăpânească teama și, cu toate că sugea cu pasiune o bomboană, observa instrumentele de bord, care săreau de colo-colo.

⁵ Provincie din Canada.

⁶ Piciorul – unitate de măsură, aproximativ o treime dintr-un metru.

— Puțin, răspunse el. Avea o voce ștearsă, timidă și gravă în comparație cu ce ar fi trebuit să fie vocea dură, ascuțită a unui băiat din America de Nord. Scuturăturile astea ar putea să sfarme aparatul?

Ben nu avea alt mijloc de a-l liniști decât spunându-i adevărul.

— Numai dacă aparatul n-ar fi fost bine pus la punct și verificat în mod regulat.

— Și asta... începu băiatul, dar i se făcu prea rău ca să mai poată continua.

— E în ordine, spuse taică-său, enervat. E un aparat destul de bun.

Băiatul lăsă capul în jos și începu să plângă încetișor.

Ben regreta că îl luase cu el. Aceste gesturi generoase dădeau totdeauna greș, pentru că, în fond, nu prea porneau ele din generozitate. Cel puțin așa fusese cazul cu propriii săi părinți, cu maică-sa, femeie de la periferie, rece și clevetitoare, și cu taică-său, om scurt la vorbă, închistat în el.

Ben încercase o dată, într-unul din rarele sale impulsuri de generozitate, să-l învețe pe băiat cum se pilotează un avion, dar, deși băiatul prindea repede și înțelegea destul de bine principiile generale, la orice observație pe care era nevoit să i-o strige în ureche îi dădeau lacrimile.

— Nu plânge, îi porunci acum Ben. Nu-i nevoie să plângi! Ridică-ți capul, Davy! Capul sus!

Davy nu-și înălță capul; lui Ben îi părea din ce în ce mai rău că îl mâhnise. Zbura, observând pustietatea nesfârșită a țărmului Mării Roșii, ca o linie neîntreruptă lungă de o mie de mile, care despărțea coloritul estompat al deșertului de verdele pastelat al mării. Totul era încremenit, mort. Soarele mistuise orice urmă de viață, iar vântul ridica primăvara o mie de mile pătrate de nisip, în masă compactă, azvârlindu-l în Oceanul Indian, unde se pierdea pe vecie, formând un deșert pe fundul apei.

— Ridică-te, i se adresă lui Davy, ca să vezi manevra de aterizare.

Știa cât de aspru îi putea fi glasul și, în același timp, era mirat că nu se pricepea cum altfel să-i vorbească băiatului. Davy înălță capul, atinse cu mâna tabloul instrumentelor de bord din fața lui și se aplecă în față. Ben redusese motorul și se uită la acul vitezometrului, așteptând

să scadă viteza, apoi trase în jos comanda flapsurilor, situată incomod la aceste mici aparate englezești, sus, în partea stângă, aproape deasupra capului.

Șocul neașteptat produs de ieșirea flapsurilor presă în jos, pentru o clipă, capul băiatului, dar imediat se ridică din nou și privi pe deasupra botului aparatului, care luase panta de aterizare, pilotat de tatăl lui în linie dreaptă, spre o fâșie îngustă de nisip alb, exact deasupra unui golf scobit ca un rinichi în pustiul țărmlui.

— Cum știi în ce direcție bate vântul? întrebă copilul.

— După valuri, după direcția norilor, se simte, strigă Ben.

Dar acum, Ben singur nu-și mai dădea seama ce anume îi călăuzea zborul. Știa cu ochii închiși punctul exact în care va ateriza. Trebuia să știe, pentru că aici, pe fâșiile astea pustii de nisip de care nu te puteai apropia decât cu un aparat mic, nu prea aveai de ales. Îi despărțea o sută de mile distanță de cel mai apropiat sat de băștinași. Era un deșert mort.

— Asta-i lucrul cel mai important, spuse Ben. Redresezi avionul la 15 centimetri deasupra pământului. Nu la 5 sau 6. Fix 15 centimetri. Dacă e mai mult, avionul plachează și se rupe. Dacă e prea jos, te lovești de vreo ridicătură a terenului și capotezi. Ultimul pas e cel decisiv.

Davy încuviință din cap. Știa. Văzuse el un Auster, la fel cu asta, dându-se peste cap la Embaba, acolo de unde închiriaseră aparatul. Elevul care îl pilotase murise.

— Uite, strigă taică-său, 15 centimetri! Când începe să se înfunde, trag ușor de manșă. Acum! spuse, și aparatul atinse solul, ușor ca un fulg de zăpadă. Ultimul pas!

Tăie contactul și puse frână. Un moment părea că avionul o să vină în bot, dar la o distanță de 6—7 picioare de mare, roțile se opriră brusc din lunecarea lor spre apă.

Cei doi piloți care descoperiseră acest golf îl botezaseră Golful Rechinilor, nu după forma, ci după fauna lui. Era totdeauna înțesat cu rechini de dimensiuni respectabile, numiți „rechini de Marea Roșie”, ce veneau să vâneze în marile bancuri de scrumbii și lipani care, din când în când, căutau adăpost acolo. Pentru rechini venise Ben aici și, o dată ajuns, uită de băiat; îl învătă numai cum să-i ajute la descărcat, cum să îngroape în nisip umed traista cu merinde, cum să-l mențină umed

stropindu-l cu câte o găleată de apă de mare, cum să-i dea la mână sculele și mărunțișurile necesare pentru echipamentul de scufundare și pentru aparatul de filmat.

— Calcă vreodată picior de om pe aici? întrebă Davy.

Ben era acum prea ocupat ca să mai stea să-l asculte, dar înregistră întrebarea și făcu un semn negativ cu capul.

— Nimeni! Nimeni nu poate ajunge până aici decât doar cu un aparat mic. Adu-mi cele două traiste verzi care sunt pe jos, mai spuse, și acoperă-ți capul împotriva soarelui. Nu vreau să-mi mai faci și o insolație.

Fu ultima întrebare pusă de Davy; întrebările lui fuseseră rostite pe un ton morocănos, dar plin de gravitate; în felul acesta voise să preîntâmpine răspunsurile aspre ale tatălui. Renunță însă la această încercare și se mulțumi doar să facă ceea ce i se spunea. Observă cu atenție cum taică-său își pregătește echipamentul submarin și aparatele submarine de luat vederi înainte de a coborî în apa limpede, de culoarea mărganului, pentru a filma rechinii.

— Să nu te apropii de apă! îi porunci taică-său.

Davy nu răspunse.

— Rechinii ăștia pot să te înhațe și să te muște, mai ales când sunt la suprafața apei, așa că nici măcar piciorul să nu-l moi în apă.

Davy dădu din cap.

Ben ar fi dorit să poată face ceva pentru băiat, dar era mult prea târziu. Când pleca în cursă (ceea ce se întâmplase într-una de când venise Davy pe lume, în tot timpul copilăriei lui și chiar acum, când trecuse de zece ani) nu putea exista niciun fel de contact între ei. Ben pleca în Colorado, Florida, Canada, în Irak, la Bahrein și aici în Egipt. Joannie, nevastă-sa, ar fi trebuit să aibă grijă ca băiatul să fie voios și mulțumit.

Mai demult încercase și el să-l înțeleagă pe copil, dar ce însemnau cele câteva săptămâni petrecute, când și când, acasă, și apoi ce însemna acest „acasă”, în vreun loc străin din Arabia – pe care Joannie îl ura din suflet, transformându-l totdeauna în simbolul amar al despărțirii de serile senine de vară, de iernile înghețate, de străzile

liniștite cu școli vechi ale aceluia oraș visat din Noua Anglie⁷. N-o atrăgea nimic la casele de lut din Bahrein, pe 110 grade temperatură și 100 grade umiditate, nici la campamentele îngrădite cu sârmă ghimpată ale terenurilor petrolifere, și nici măcar la străzile prăfuite și zgomotoase din Cairo. Dar această indiferență a ei (care sporise cu timpul până o copleșise cu desăvârșire) trebuie să se fi risipit acum, când era iarăși acasă. Îi va duce băiatul și spera că de acum înainte se va interesa mai mult de el, dat fiind că se afla unde-și dorise ea să fie. Dar de trei luni, de când plecase, nu prea dădea semne că i-ar păsa de el.

— Petrece-mi funia asta printre picioare, îi spuse lui Davy.

În spinare purta aparatul de oxigen. Cei doi cilindri cu aer comprimat care cântăreau 56 pfunzi îi vor îngădui să rămână mai bine de o oră la 30 de picioare adâncime. Nu era nevoie să coboare mai adânc; rechinii rămâneau la acest nivel.

— Și să nu arunci cu pietre în apă, îi spuse taică-său în timp ce ridica aparatul cilindric și etanș de filmat, curățindu-i mânerul de nisip. Asta sperie orice vietate, până și pe rechini. Dă-mi masca!

Davy îi înmână masca, a cărei parte din față era din plexiglas.

— O să dureze vreo 20 de minute, îi spuse Ben. Pe urmă am să ies la suprafață să mănânc ceva, pentru că soarele e sus. Poți să îngrămădești câteva pietre de fiecare parte a roților avionului, pe urmă așază-te sub o aripă, la umbră. M-ai înțeles?

— Da, răspunse Davy.

Deodată, Ben își dădu seama că i se adresa băiatului cu același ton cu care îi vorbea soției sale, a cărei totală nepăsare îl silea să adopte o manieră de conversație dură, poruncitoare. Nu era de mirare că bietul copil se simțea izolat de amândoi.

— Și să nu-ți faci griji din pricina mea, mai porunci Ben, intrând în apă.

Își puse în gură tubul de respirație și, potrivindu-și cât mai jos aparatul de filmat ca să-și sporească greutatea, dispăru de la suprafața apei.

⁷ Nume dat unei părți din S.U.A., care cuprinde și statul Massachusetts.

Davy observă cum ultima bulboană îl înghite pe taică-său și se așează o clipă să privească, de parcă ar fi fost ceva de văzut. Nu se mai deslușea nimic decât, ici-colo, câte o bășică de aer care se spărgea la suprafața apei. Oglinda mării se întindea netulburată până în orizontul îndepărtat; nimic nu se clintea pe întinderea nesfârșită a țărmului albit, iar când Davy își croi drum prin nisipul fierbinte spre partea cea mai înaltă a golfului, nu mai văzu decât deșertul sclipitor și neted, unduind către niște îndepărtate coline purpurii, tot atât de pustii ca și restul ținutului și al căror contur tremura în vibrația aerului fierbinte.

Mai jos de el nu era decât avionul, micul Auster argintiu, pufnind încă, pe măsură ce i se răcea motorul. Davy se simțea acum mai la largul lui – singur pe o întindere de o sută de mile; putea să se urce în avion și să-l studieze pe-ndelete. Dar mirosul aparatului îi stârni din nou senzația de greață, așa că părăsi avionul și se apucă să toarne o găleată de apă în jurul nisipului unde își îngropaseră mâncarea; apoi se așează, încercând să zărească rechinii pe care avea să-i filmeze taică-său. Nu putea desluși nimic în adâncime și, atunci, în liniștea aceea înfierbântată, în singurătatea care nu-l supăra, dar de care devenise dintr-o dată conștient, se întrebă ce s-ar întâmpla dacă taică-său nu s-ar mai întoarce.

Ben, cu spatele bine proptit de un banc de corali, se necăjea cu valva care-i regla cantitatea necesară de aer. Nu se găsea la mare adâncime, doar la 20 de picioare, dar pompa gâlgâia neregulat și era nevoit să inspire adânc spre a avea aer. Asta putea deveni istovitor și periculos.

Se vedeau rechini pe acolo, dar se țineau mai la distanță. Stăteau tot timpul în afara câmpului obiectivului. Îndată după masă va trebui să-i momească cu o halcă de carne de cal pe care o luase anume pentru asta și pe care o băgase în nisip, învelită în material plastic.

„De astă dată, rosti el prin bolboroseala apei, am de gând să fac ceva care să merite vreo trei mii de dolari”.

Era angajat de Societatea comercială anonimă de televiziune: 1.000 de dolari pentru fiecare două sute de metri de film cu rechini și, separat, 1.000 de dolari pentru imaginea unui rechin cap-de-ciocan. Dar nu se vedeau rechini din această specie. Erau vreo doi-trei rechini de nisip și unul vârgat, de mărime potrivită, care plutea încoace și încolo, aproape de fundul argintiu al apei, destul de departe de bancul

de corali. Ben ştia că în clipa aceea din purtarea lui reieşea prea multă agresivitate ca să-i poată atrage, dar urmărirea un rechin uriaş, care se adăpostea sub un recif de corali şi care, filmat, putea aduce şi el vreo 500 de dolari. Societatea avea nevoie de imaginea unui rechin uriaş pe un fundal bine ales. Această luxuriantă bogăţie de corali care adăpostea la fiecare 10 metri mii de peşti, constituia un fundal bun, şi rechinul uriaş zăcea acolo, în peştera sa de mărgean.

— Va să zică, tot aici îmi eşti! îi şopti Ben cu duioşie.

Era lung de vreo 4 picioare, Dumnezeu ştie cât cântărea, şi privea din ascunzătoarea lui boltită, la fel cum făcuse şi cu opt zile în urmă. Pesemne că trăia acolo de o sută de ani. Agitându-i în faţă etichete de material plastic, Ben îl sili să se tragă îndărăt şi obţinu o imagine bună, de metraj mai lung, cu peştele speriat scufundându-se lin spre adâncuri.

Pentru moment, asta era tot ce voia Ben. Rechinii aveau să se găsească acolo şi după amiază. Trebuia să facă economie de aer pentru că în ținuturile acelea nu avea posibilitatea de a-şi reînnoi provizia din rezervoare. Când dădu să se întoarcă, simţi atingerea unui rechin pe picior. Cât fusese ocupat cu filmarea, rechinii îşi schimbaseră locul şi trecuseră în spatele său.

— Duceţi-vă dracului de-aici! urlă el printre băşici mari de aer.

Se-ndepărtară neliniştiţi de bolboroseala clăbucilor de apă. Rechinii de nisip se traseră afund, dar rechinul vărgat patrula de unul singur la nivelul feţei lui Ben, pe care îl cerceta cu atenţie. Pe asta zgomotul n-avea să-l sperie. Ben se propti bine cu spatele de recif şi, deodată, simţi de-a lungul braţului usturimea teribilă a unei creste de coral care-l urzicase, dar nu-şi luă ochii de la rechinul vărgat până când nu ajunse la suprafaţa apei. Nici atunci nu-şi scoase masca, pentru ca să observe manevra rechinului vărgat care se apropiase de el. Ben căzu greu pe spate, lovindu-se de vârfurile ascuţite ale corailor care ieşeau din apă, şi se rostogoli în afară de primejdie.

— Nu-mi plac de loc poveştile astea! spuse el cu glas tare, scuipând apa care îi umplea gura.

Atunci văzu că băiatul îl privea cu atenţie, în picioare, în dreptul lui; uitase de el şi nu-i dădu socoteală de vorbele rostite.

— Scoate mâncarea din nisip şi pune-o la umbră, sub aripă, pe bucata aia de pânză întinsă, îi spuse. Şi aruncă-mi prosopul acela mare.

Davy îi dădu prosopul, iar Ben privi la imensitatea pustie și dogoritoare în care se găseau el și fiul său. Acum munca pe care o făcea i se părea o nebunie. Era un bun pilot pentru cele mai dificile regiuni, dar nu un amator de aventuri pe care să-l pasioneze urmărirea rechinilor cu aparatul submarin de filmat. Chiar așa stând lucrurile, se socotea totuși norocos că avea prilejul să o facă. Doi ingineri ai societății „American Eastern Air Lines”, cu serviciul temporar la Cairo, avuseseră inițiativa de a furniza societăților de cinematografie filme submarine făcute în Marea Roșie. Fiind amândoi transferați la Paris, îi lăsaseră lui în seamă treaba asta. La început îi servise el, când veniseră să-l consulte în calitate de specialist la zborurile cu aparate mici deasupra deșertului. Când au fost nevoiți să plece, s-au revanșat, recomandându-l societății „C.T.S.” din New York. Aceasta îi împrumutase echipamentul, iar el închiriasse micul avion Auster de la Școala egipteană de navigație aeriană.

Avea nevoie urgentă de ceva bani lichizi și spera să-i obțină în felul acesta. Când societatea de explorări petrolifere „Tex-Egypto” își făcuse bagajele, se terminase și cu slujba lui de aviator. Economiiile lui, adunate cu grijă în doi ani de zbor peste deșertul dogoritor, îi foloseau acum soției lui ca să ducă la Cambridge o viață respectabilă. Din puținul ce prisosiseră trăiau el, băiatul și o femeie de serviciu, originară din Siria Franceză, care vedea de copil și avea grijă de micul apartament pe care îl locuiau la Cairo. Societatea „C.T.S.” acumulasă un stoc de filme care avea să-i ajungă pentru foarte multă vreme, după cum afirmau cei de acolo, așa încât și acest mijloc secundar de existență avea să se epuizeze foarte curând, și atunci nu va mai avea niciun motiv să rămână în țara asta. O să-l ducă, definitiv, pe băiat la maică-sa și după aceea o să încerce să-și facă un rost în Canada, unde s-ar putea să se mai ivească ceva, numai de-ar izbuti el să afle la timp și să-și ascundă vârsta.

În timp ce mâncau, în tăcere, Ben își schimbă filmul din aparat și își puse la punct tubul de respirație. Abia când deschise una din sticlele de bere, își aduse aminte de băiat.

— Ai găsit ceva de băut?

— Nu, răspunse Davy în silă. Nu-i apă.

Ben uitase de băiat. În mod obișnuit, lua cu el vreo duzină de sticle de bere de la Cairo: era mai curată și mai sigură decât apa.

Pentru fiu-său însă ar fi trebuit să aducă o băătură mai ușoară.

— Va trebui să bei dintr-asta, îi spuse el lui Davy. Destupă o sticlă și încearcă, dar să nu bei prea mult.

Îl supăra gândul ca un băiat de zece ani să bea bere, dar n-avea încotro. Davy destupă o sticlă, sorbi repede o dușcă din lichidul răcoritor și amăru, pe care o înghiți însă anevoie. Scutură din cap și îi înapoie lui taică-său sticla.

— Nu face nimic dacă nu beau.

— Deschide mai bine o cutie cu piersici.

O cutie cu piersici nu putea stinge setea nimănui pe arșița asta de amiază, uscată și îmbibată de sare, dar n-avea de ales. Când termină de mâncat, Ben se lungi pe spate, își acoperi cu grijă echipamentul cu prosopul umed, se asigură dintr-o privire rapidă că lui Davy nu-i este rău și că nu stă în soare și adormi.

— Mai știe cineva că ne aflăm aici? îl întrebă Davy în timp ce Ben se pregătea din nou să se afunde, nădușit de scurta-i siestă.

— De ce mă întrebi? Ce s-a întâmplat?

— Nu știu. Mă gândeam dacă...

— Nu știe nimeni că suntem aici, spuse Ben. Avem permis de zbor de la autoritățile egiptene până la Hurgada; ăia nu știu că noi am zburat până aici. Și nici nu trebuie să știe. Ține minte asta!

— Ar fi posibil să ne dea de urmă?

Ben crezu că băiatului îi este frică să nu fie cumva prinși asupra unui fapt nepermis. De asta se temeau îndeobște copiii: să nu fie prinși.

— Nu, nici grănicerii n-ar putea ajunge până la noi. Nici măcar dintr-un avion n-ar putea fi văzut aparatul nostru. Pe uscat, nimeni n-ar putea ajunge până aici, nici chiar cu un jeep. Și, arătând spre mare, adăugă: Iar pe-aici nu se poate pătrunde din cauza stânci lor...

— Nu știe nimeni? întrebă, la fel de îngrijorat, băiatul.

— Ți-am spus doar! răspunse Ben, enervat. Înțelese deodată, dar prea târziu, că nu teama de a fi prinși îl neliniștea pe băiat, ci frica de a rămâne părăsit. Nu-ți face gânduri din pricina asta! N-o să ți se întâmple nimic rău!

— Se stârnește vânt, spuse Davy, în felul său potolit, grav.

— Știu. Eu rămân la fund cam vreo jumătate de oră. Pe urmă am să urc din nou să încarc aparatul și după aceea mai cobor o dată, numai

pentru 10 minute. Așa că găsește-ți și tu ceva să te distrezi în lipsa mea. Ar fi fost bine să-ți iei de-acasă undița de pescuit.

Eu ar fi trebuit să-i spun să-și ia undița, gândi Ben, în timp ce se cufunda, ducând halca de carne de cal, pe care o împinse drept către un masiv de corali în formă de arbore, unde lumina era mai bună. Propti aparatul de o muchie și, cu sârma telefonului, legă strâns carnea de blocul de corali, așa încât rechinii să n-o poată disloca prea lesne.

Apoi se dădu înapoi spre o adâncitură a masivului, ca să fie apărat din spate. Știa că nu avea mult de așteptat.

În spațiul argintiu unde corali se uneau cu nisipul, erau acum cinci rechini. Avusese dreptate; când simțeau mirosul de sânge, veneau aproape instantaneu. Ben stătea acolo foarte liniștit, iar când respira, ținea valva între corali din spatele său, astfel ca bășicile de aer să se spargă și să nu gonească peștii.

— Haideți! Haideți! Îi îndemna el pe tăcute.

N-aveau ei nevoie de îndemn. Veneau de-a dreptul spre bucata de carne – întâi vechea cunoștință, „vărgatul”, urmat de două-trei exemplare mai mici din aceeași specie. Nu înotau și nici măcar nu-și împingeau trupul. Înaintau ca niște rachete cenușii, unduitoare. Când ajungeau în dreptul bucății de carne, se legănau pe o parte și, din treacăt, apucau câte o îmbucătură.

Ben observa totul: felul în care se apropiau, cum descleștau maxilarele, țepene de parcă i-ar fi chinuit durerile de dinți, precum și lăcomia cu care mușcau; era spectacolul cel mai hidos pe care-l văzuse în viața lui.

— Bestiile! șuieră el.

La fel ca toți plonjorii, îi ura, îi admira și se temea de ei.

Se apropiară din nou, însă provizia lui de o sută de metri de peliculă aproape că se sfârșise, ceea ce însemna că va trebui să lase totul baltă, să iasă la suprafață, să-și încarce din nou aparatul de filmat și să se înapoieze cât mai repede cu putință. Coborî privirea spre vizor și constată cu mirare că pelicula se și terminase. Când își ridică ochii, văzu rechinul cel vărgat și agresiv venind spre el.

— Uo! Uo! Uo! strigă prin tubul de respirație.

Rechinul înainta rostogolindu-se, și Ben înțelese că va ti atacat. Apoi, deodată, își văzu mâinile și pieptul; erau mânjite de sângele cârnii pe care o cărase. Își blestema propria idioțenie. Era un ultim

reproș, deznădăjduit, pe care și-l adresa; apoi începu să izbească din toate puterile cu aparatul de filmat, folosindu-l ca pe o măciucă.

Vărgatul prinse de veste și aparatul abia de-l atinse, în schimb, colții lui ascuțiți înșfăcară dintr-o mușcătură brațul drept al lui Ben și, lunecând deasupra pieptului, trecură ca o lamă de brici peste celălalt braț. Ben simți cum i se dislocă brațul stâng, de parcă i-ar fi fost amputat. Fu cuprins de panică, și cum se zvârcolea de durere, în câteva clipe vederea îi fu întunecată din pricina sângelui, care tulburase apa. Mai mult simți decât văzu următorul atac, în timp ce se trăgea îndărăt, târându-și picioarele. Simți rechinul izbindu-l în picioare, dar de astă dată, violența sporită, frenetică a atacului îl proiectă spre blocul de corali. Cu mâna dreaptă, cea nevătămată, Ben ținea strâns tubul de respirat, temându-se să nu-i scape. Și, văzând unul dintre rechinii mai mici venind asupra lui, izbuti să izbească cu piciorul în direcția acestuia, apoi, se prăvăli pe spate.

Lovise comanda de emersiune.

Ieși la suprafață și se rostogoli ca o grămadă de carne murdară și însângerată.

Când își veni în fire, eră perfect conștient de cele întâmplate și se întrebă de cât timp ieșise, oare, din apă și ce se petrecuse după aceea, căci părea să fi pierdut controlul asupra propriilor lui acțiuni.

— Davy! strigă el.

Glasul înăbușit al băiatului îi ajungea în auz, dar, de văzut, abia putea să-l vadă. Își dădea seama că trecuse printr-un șoc puternic. Când însă reuși să deslușească fața băiatului și expresia îngrozită cu care-l privea acesta, înțelese că abia atunci ieșise la suprafață. De mișcat, însă, nu se putea mișca.

— Ce să fac? spunea Davy printre lacrimi. Uite ce ți s-a întâmplat!

Ben închise ochii ca să-și adune o clipă gândurile. Știa că nu mai putea să piloteze avionul; brațele îi erau de plumb și ardeau ca focul, picioarele-i erau înțepenite, iar mintea împăienjenită nu l-ar fi putut ajuta.

— Davy, spuse el cu precauțiune, ținând ochii închiși. Cum arată picioarele mele?

— Nu picioarele, auzi el vocea îndurerată a bălaiului. Brațele. Brațele îți sunt sfărtecate, sunt groaznice.

— Știu asta, spuse el printre dinți, în ciudat. Dar vreau să știu ce-i cu picioarele.

— Sunt pline de sânge și rănite.

— Rău?

— Da, dar nu așa ca brațele. Ce să fac?

Atunci Ben își privi brațele și observă că cel drept era aproape retezat; se vedeau mușchii și tendoanele, dar nu prea mult sânge. Brațul stâng părea o bucată de carne tocată și sângera din abundență; gemând de durere, și-l îndoi, ducându-și încheietura la umăr, ca să-și micșoreze hemoragia.

Știa că nu prea exista speranță în ceea ce-l privea, dar mai știa că trebuie să lupte; dacă murea acum, băiatul ar fi rămas acolo, părăsit, și prea era îngrozitoare perspectiva asta. Mai îngrozitoare chiar decât propria-i situație. În niciun caz copilul n-ar fi fost descoperit la timp în ținutul asta pârjolit, admitând că l-ar fi descoperit vreodată cineva.

— Davy, i se adresă el pe un ton poruncitor, atât cât îi îngăduia creierul încețoșat. Ascultă ce-ți spun! Ia cămașa mea, sfâși-o în bucăți și înfășoară-mi brațul drept. Mă ascuți?

— Da.

— Leagă-mi strâns brațul stâng, sus, deasupra rănilor, ca să oprești sângele. Apoi leagă-mi încheietură mâinii de umăr, cât de strâns poți. Înțelegi? Înfășoară-mi ambele brațe.

— Da.

— Leagă-le strâns. Întâi brațul drept, chiar deasupra rănii. Înțelegi? Ai înțeles?

Ben nu mai auzi răspunsul băiatului, căci fu din nou cuprins de un leșin, care de astă dată ținu mai mult, iar când își reveni, copilul, cu fețișoara lui serioasă, palidă, încordată, terorizată de spaimă, se muncea, deznădăjduit, să-i lege brațul stâng.

— Tu ești, Davy? spuse Ben, ascultându-și propria voce nedeslușită și continuând apoi, într-un efort de voință. Ascultă, băiete, rosti cu greu, trebuie să ți le spun acum pe toate pentru că s-ar putea să leșin din nou. Bandajează-mi brațele, să nu mai pierd atâta sânge. Vezi și de picioare și scoate-mă din costumul ăsta de scafandru. Mă omoară!

— Am încercat, spuse Davy cu glasul lui deznădăjduit. Dar nu

pot! Nu știu cum să te scot din el!

— Trebuie să poți! spuse Ben aspru, cu tonul său de altădată, conștient că singurul lucru în care mai putea să-și pună nădejdea, pentru binele băiatului și al său, era acela de a-l face pe Davy să ia singur hotărâri și să aibă încredere în hotărârile luate. Trebuia să se facă înțeles de băiat într-un fel sau altul.

— Am să te lămuresc, Davy, așa ca să poți judeca și singur. Mă auzi? Abia de-și putea auzi propriul glas, și pentru o clipă uitase de durere. Va trebui să faci tot ce-ți spun – îmi pare rău, dar trebuie! Nu fi mâhnit dacă strig la tine. Asta n-are nicio importanță. M-ai înțeles?

— Da.

Davy îi înfășura brațul stâng și nici nu-l asculta.

— Ești un băiat bun!

Ben ar fi vrut să strecoare o umbră de îmbărbătare în aceste cuvinte, care sunau îndoielnic. Nu știa cum să se apropie de băiat, dar va găsi el o cale. Pe băiatul ăsta de zece ani îl aștepta o sarcină supraomenească dacă îi era dat să supraviețuiască acestei încercări. Dar era nevoie să ia lucrurile pe rând.

— Scoate-mi briceagul de la cingătoare, spuse Ben, și taie toate curelele costumului. Era vorba de briceagul pe care el nu avusese timp să-l folosească. Scoate lama subțire, merge mai repede. Dar vezi să nu te tai.

— Nu mă tai, spuse Davy, ridicându-se și părând gata să leșine la vederea propriilor lui mâini pline de sânge. Dacă ai putea să ridici puțin capul, aș trage una din curele, cea pe care am desfăcut-o.

— Bine. Îmi înalț capul.

Ben își înălță puțin capul, mirat că și-l simte atât de înțepenit. Acest efort al gâtului îl făcu să-și piardă iar cunoștința și să lunece, de astă dată, într-un abis de întuneric și durere înfiorătoare, de care era, într-un fel, conștient. Își reveni încet și se simți parcă mai destins și nu atât de înțepenit ca mai înainte.

— Ei, Davy... șopti din îndepărtarea sa.

— Am desfăcut costumul, se auzi vocea morocănoasă a băiatului. Tot îți mai sângerează picioarele.

— Lasă picioarele, spuse Ben deschizând ochii și dând să se ridice, ca să vadă în ce hal arată.

Se temu însă de un nou leșin și știa că nu poate sta nici așezat, și nici să se ridice în picioare, mai ales acum, după ce băiatul îi legase brațele de trunchi, așa încât de la mijloc în sus era cu totul înțepenit. Ce era mai greu abia de aici înainte avea să urmeze, așa că trebuia să se gândească bine.

Pentru băiat singura scăpare rămăsese avionul, și Davy va trebui să-l piloteze; altă șansă, altă cale nu exista. Era nevoie să chibzuiască. Băiatul nu trebuia speriat. Dacă i-ar spune acum că va trebui să piloteze avionul, Davy s-ar speria. Trebuia să cumpănească bine cum să procedeze, cum să-l facă să înțeleagă, cum să-l influențeze, să-l convingă s-o facă așa ca și cum ar fi o inițiativă a lui. Trebuia să-și croiască drum către mintea speriată, crudă încă, a fiului său. Îl privi îndeaproape și-și dădu seama că trecuse multă vreme de când nu-și mai văzuse cu adevărat fiul.

Pare bine crescut, gândi Ben și-și dădu seama că era o concluzie nepotrivită momentului. Dar băiatul ăsta cu figura gravă îi semăna, totuși, lui: un înveliș aspru care ascundea ceva și mai dur, clocotitor. Fața asta palidă, mai mult unghiulară nu era o față veselă, nu era în clipa asta și nu fusese niciodată. Când îl văzu pe taică-său privindu-l atât de stăruitor, băiatul se întoarse și începu să plângă.

— Nu plânge, puiule, spuse Ben încet. Nu fi atât de amărât de ce vezi acum!

— Crezi că ai să mori? îl întrebă Davy.

— În așa hal arăt? spuse Ben fără să se gândească.

— Da, rosti Davy printre lacrimi.

Ben știa că greșise și că nu mai trebuia să-i vorbească băiatului înainte de a fi cântărit bine fiecă cuvânt.

— Am glumit, îi spuse. Nu te speria de sânge și de toate chestiile astea. Bătrânul tău tată a mai pățit el de-alde astea de vreo câteva ori în viața lui! Nu știu dacă-ți mai aduci aminte când am fost internat în spitalul din Saskatoon...

Davy dădu din cap.

— Mi-aduc aminte, dar atunci erai la spital.

— Da, asta așa e. Se căznea să judece și să învingă slăbiciunea care îl cuprindea din nou. Hai, să-ți spun ce avem de făcut:iei prosopul acela mare și-l pui lângă mine, iar eu mă rostogolesc și mă târăsc pe el; într-un fel sau altul, trebuie să facem noi amândoi ceva ca să ajung la

avion. Ei, ce zici?

— N-am să te pot urca, spuse băiatul descurajat.

— Așșșși! spuse Ben cu o blândețe calculată, care-l istovea. Până nu încerci, nu știi ce poți. Ți-o fi sete. Și n-avem apă. Ei, ce să-i faci?

— Nu, nu mi-e sete...

Davy se duse să aducă prosopul, iar Ben sparse atmosfera încordată cu aceste cuvinte bine chibzuite:

— Data viitoare luăm cu noi o duzină de sticle cu Coca-Cola. Și gheață.

Davy îi puse ștergarul alături, iar Ben, cu o smucitură laterală, care i se păru că-i smulge membrele din trunchi, reuși să-și tragă spinarea pe prosop și-și îngropă călcâiele în nisip, impunându-și să nu leșine.

— Acum trage-mă spre avion, murmură Ben cu voce stinsă; tu tragi, și eu mă împing din călcâie. Nu te sinchisi de hopuri, de gropi: trage-mă până acolo.

— Cum ai să poți pilota? Întrebă Davy trăgând de ștergar.

Ben închise ochii, încercând să-și imagineze ce simțea băiatul în clipele acelea. Gândea: „Încă nu trebuie să afle că va pilota aparatul. Gândul acesta l-ar înspăimânta îngrozitor.”

— Austerii ăștia de tip mic zboară singuri, spuse Ben. Trebuie numai să-i pornești. Asta-i ușor...

— Dar nu poți să-ți miști brațele și mâinile. Și nici ochii nu-i ții deschiși.

— Nici nu te gânde la asta, Davy. Pot zbura cu ochii închiși, mă servesc de genunchi. Haide! Trage!

Privea cerul și-și dădea seama că se face târziu și se stârnește vânt. Dacă ar ține destul vântul din spate, le-ar folosi la decolare, dar desigur că va sufla din față tot timpul până la Cairo și nu aveau atâta benzină de risipit. Spera din tot sufletul că nu vor avea parte de khamsin, acea periodică furtună de nisip care te orbea. Trebuia să fi fost mai prevăzător și să fi cerut informații meteorologice pe mai mult timp înainte de plecare. Dar asta se întâmpla cu toți piloții de zboruri grele. Ori erai priceput și prevăzător, ori priceput și neprevăzător. De data asta, lucru ce nu i se întâmpla prea des, fusese foarte sigur de sine și neprevăzător în toate privințele.

Escaladarea povârnișului dură o bună bucată de timp; Davy trăgea și Ben împingea cu călcâiele în nisip, leșinând cu ușurință și revenindu-și cu greu. După ce se rostogoli de vreo două ori, ajunseră la avion, și Ben izbuti chiar să se ridice în capul oaselor, sprijinindu-se de coada aparatului, și să privească în jur. Dar a încerca să se scoale în picioare însemna ceva infernal și simțea că-și va pierde cunoștința. Tot trupul parcă îi era desfăcut în bucățele.

— Cum te simți? îl întrebă pe băiat, care răsufla greu din pricina efortului. Ești ostenit. Arăți rău.

— N-am nimic, spuse Davy, cu furie, mă simt foarte bine.

Tonul acesta îl miră pe Ben, căci până atunci nu se zisese niciodată vreo notă de revoltă sau de dușmănie în vocea fiului său și, totuși, aceste sentimente îi erau acum scrise pe față. Se întreba cum de putuse un om să trăiască atâta timp alături de fiul lui fără măcar să-i fi văzut bine trăsăturile feței. A studia cu atenție propriul tău copil putea fi o treabă de mare folos. Goni gândurile acestea. Își simțea acum mintea mai limpede, dar o durere cruntă îl încerca din timp în timp. Urmările șocului se atenuau, era însă prea slăbit fizicește, simțea cum i se scurgea sângele încetșor din brațul stâng și își dădea seama că nu-și mai putea mișca membrele, nici măcar un deget (dacă o mai fi având vreunul), ca să se ajute cu ele. Davy va trebui să decoleze, să piloteze și să aterizeze.

— Următorul lucru pe care trebuie să-l faci, articulă el greoi, cu limba uscată, este să clădești la ușa aparatului un prag din pietre. Răsuflă o clipă, apoi urmă: Dacă le înalți îndeajuns, poți să mă urci și pe mine, într-un fel sau altul. Ia bolovanii de la roți.

Davy se și apucase de treabă, îngrămădind bucăți de coral sub ușa din stângă, în partea unde stă pilotul.

— Nu la ușa asta, spuse Ben prevăzător. La cealaltă ușă. Dacă intru pe aici, mă împiedică tabloul cu aparatele de bord.

Băiatul îi aruncă o privire iute, bănuitoare, apoi se apucă de lucru, în cealaltă parte, cu o expresie dușmănoasă. Când încerca să tragă blocuri prea grele, Ben îi spunea cu blândețe să stea să mai răsufle.

— Ca să poți izbuti, Davy, îi spunea cu vocea lui sfârșită, când te-apuci de-o treabă trebuie să cauți s-o faci fără prea mare efort. Fără efort.

Nu-și amintea să-i mai fi dat vreodată asemenea sfaturi.

— Nu-i pe cale să se întunece? Întrebă Davy când termină treaba.

— Să se întunece? Ațipise sau leșinase, nu știa nici el. Țsta nu-i întunerice. E praful stărnit de *khamzin*.

— Nu putem zbura, spuse băiatul. Nu poți să zbori! Să nu pornim!

— Ah! răspunse Ben cu blândețe calculată, privind-și copilul și simțind toată amărăciunea situației lor. Vântul ăsta ne poartă singur spre casă.

S-ar fi putut să-i poarte oriunde, numai acasă nu, și, dacă sufla cu viteză și la înălțime, nu vor mai putea zări niciodată vreun aerodrom, vreo baliză sau orice s-ar fi aflat sub ei.

— Haidem, spuse Ben din nou băiatului, și iarăși traseră și se opintiră până ajunseră la treptele colțuroase de coral, clădite la ușa avionului. De-abia acum venea greul, dar știa că nu trebuie să se oprească la jumătate de drum.

— Înfășoară-mă în prosop, urcă-te în aparat și trage-mă în sus, iar eu am să mă împing cu călcâiele.

Dacă picioarele nu i-ar fi fost atât de înțepenite! Pesemne că-i era atinsă șira spinării și știa bine că mult nu va mai putea rezista. Ar fi fost de ajuns să reziste până vor ajunge la Cairo, adică, până când, tot ducându-l pe băiat cu vorba, vor izbuti să aterizeze. Atât ar fi fost tocmai de ajuns. Era singura șansă, lotul cel mare!

Gândul ăsta îl ajută să ajungă în carlinga aparatului și, o dată sus, se prăbuși ghem pe scaun, aproape inconștient. Apoi, încercă să-i spună băiatului ce trebuia să facă, dar nu izbutea să articuleze un cuvânt. Băiatul fu cuprins de panică. Ben întoarse capul, și, simțind lucrul acesta, își adună slabele puteri.

— Am adus, oare, aparatul de filmat, sau l-oi fi lăsat la fund?

— E jos, pe mal.

— Du-te de-l ia și adă și punga aceea cu filmul. Își aminti însă că pusese filmul în avion ca să-l ferească de lumina soarelui. Nu-l mai căuta! Adă numai aparatul!

Astea păreau lucruri destul de firești pentru a liniști copilul speriat. Când Davy sări jos din avion să aducă aparatul de filmat, Ben

simți dureros zdruncinătura. Așteptă iar un timp destul de îndelungat până să-și revină îndeajuns ca să poată urzi un plan de comandă față de copil. Trebuia să pătrundă mecanismul minții aceleia de băiat de zece ani, să-l cunoască și să-l înțeleagă pe acest fiu al lui, pentru ca să poată merge înainte. Trebuia să iscodească figura asta, palidă și tăcută, atentă, pânditoare, mult prea supusă, a copilului. Dacă l-ar fi cunoscut mai bine...

— Fixează-ți bine curelele, îi spuse băiatului. Va trebui să mă ajuți. Ai să ții minte! Ai să ții minte tot ce-ți spun! Încuie ușa dinspre tine...

„Iar leșin”, gândi el. Lunecă într-o stare ușoară, aproape plăcută, de somnolență, care dură câteva minute. Dar nu lăsă să-i scape ultimul fir care-i ținea cunoștința trează; se cramponă de el, pentru că atât îi mai rămăsese ca să-și salveze copilul.

De mult nu i se mai umeziseră ochii, dar acum simțea lacrimi în ei – nu știa bine de ce. Nu trebuia să se dea încă bătut. Nu încă!

— Nu sunt prea bătrân, nu-i așa? spuse Ben și o slabă mulțumire însoți această constatare. Se mai descurca el încă. Se descurca și cu băiatul. Acum ascultă-mă...

Fusese plecat departe, departe și se întorsese iar.

— Tu, Davy, tu va trebui s-o faci! Așa că ia seama. Roțile sunt libere?

— Da, am dat toate pietrele la o parte. Davy ședea cu dinții încleștați.

— Ce ne scutură așa?

— Vântul.

Uitase de asta.

— Iată ce ai de tăcut, Davy, rosti, lămurindu-și anevoie gândul. Deschide puțin gazele – nu prea mult. Acum! Apasă bine frânele cu piciorul. Bine, Davy! S-a făcut! Acum întoarce butonul cel negru spre mine! Foarte bine, Davy! Acum nu mai ai decât să apeși pe butonul celălalt și, când pornește motorul, mai deschizi puțin gazele. Stai! Așteaptă! Când motorul a pornit, apasă cu piciorul pe frâna și pe palonierul din stânga, deschide gazele mai mult, întoarce avionul și rulează, dacă poți, cu vântul în față. Auzi?

— Pot să fac totul, spuse băiatul, și lui Ben i se păru că aude tonul aspru, nerăbdător al propriei sale voci, deși nu chiar identic. Bate

vântul atât de tare acum, continuă băiatul; e prea puternic și nu-mi place.

— Ține manșa ușor înainte când rulezi cu botul în vânt. Hai! Dă-i drumul!

Simți cum Davy se apleacă peste el și pune contact, auzi motorul dând rateuri și se rugă în gând ca băiatul să nu deschidă prea mult gazele mai înainte ca motorul să iasă din inerție. *Pe Dumnezeuul meu, a izbutit!*, gândi el când motorul începu să funcționeze. Dădu din cap, copleșit de-atâta încordare, și îl auzi pe băiat încercând motorul și căutând să întoarcă aparatul cu botul în vânt. Din cauza zgomotului și a smuciturii chinuitoare, își pierdu cunoștința și rămase suspendat în acest hău înspăimântător, care încerca să-l înghită. Simți izbiturile și încercă să ridice brațele, dar nu izbuti. Își reveni auzind motorul, care vuia prea puternic.

— Redu gazele! strigă cât putu mai tare.

— Bate vântul prea tare.

— Avem vântul în față, Davy?

— Da, o să ne răstoarne!

Simțea Austerul tremurând violent și își înălță cu greutate privirea ca să-și dea seama de ceea ce-l înconjoară, însă din locul unde se găsea nu putea să vadă afară și trebui să accepte situația bizuindu-se numai pe băiat.

— Trage frâna de mână, spuse. Uitase de ea.

— Am tras-o, răspunse Davy. Am tras-o mai demult...

— Adevărat, ai tras-o. Unde mi-e capul?

Apoi își aminti că trebuie să strige.

— Ascultă mai departe. Nu va fi greu. Numai trage bine și ține manșa la centru. Ușor! Înțelege? Când începe să joace, dă-i drumul! Ține avionul cu botul în vânt și nu trage manșa îndărăt până nu-ți spun eu. Hai! Nu-ți fie teamă...

Când Davy deschise gazele în plin, auzi un vuiet din ce în ce mai puternic și simți scuturăturile aparatului, care își croia drum prin rafalele de nisip, apoi îl simți cum începe să lunece lin, gemând și gâfâind. Tot așteptând să se desprindă de pământ, își pierdu din nou cunoștința.

— Nu leșina! auzi glasul băiatului în adâncul în care se

cufundase.

Își reveni tocmai în clipa în care decolau; băiatul ținea cuminte manșa fără s-o tragă prea mult îndărăt, și Ben își dădu seama că de-abia trecuseră de dunele de lângă golf. Știa că-i trebuise băiatului mult curaj ca să nu tragă de manșă prea mult. O rafală de vânt ridica avionul, fără să-i cauzeze vreun neajuns, dar, când intrară într-un gol de aer, Ben încercă o senzație dureroasă.

— Urcă la 3.000 de picioare – acolo e mai calm! strigă el.

Înțelese atunci că ar fi trebuit să discute tot planul de zbor înainte de a porni, pentru că Davy nu mai putea acum să audă ce-i spune. Altă prostie din parte-i! Trebuie să-și bage mințile în cap, să nu mai facă idioțenii!

— Trei mii de picioare! strigă el. Trei!

— În ce direcție să merg? întrebă Davy.

— Întâi ia înălțime. Urcă! Ben striga, temându-se ca instabilitatea aparatului în vântul ușor să nu-l sperie iar pe băiat. După vuiet înțelegea că efortul motorului era mare; pesemne că botul era prea sus. Vântul avea să-l ajute însă și asta era de ajuns pentru următoarele câteva minute; tot privind vitezometrul și încercând să cugete, se cufundă iar în dureroasa necunoștință.

Îl trezi vuietul motorului. Totul era calm, de o liniște aproape mormântală. Zburau acum deasupra vântului. Deodată motorul începu să dea rateuri, aproape gata să se oprească.

— S-a întâmplat ceva! strigă Davy. Trezește-te, te rog! Ce poate să fie?

— Împinge manșa înainte!

Davy n-avea cum să știe asta, iar el nu mai avea timp să-i explice, așa că își plecă cu greu capul până ce obrazul și maxilarul îi ajunseră sub manșă, pe care o împinse înainte cu câțiva centimetri, apoi auzi motorul răspunzând sacadat și revenind la normal.

— Ce direcție avem? întrebă iar Davy, rugător. Nu-mi spui cum trebuie să iau direcția cea bună?

Pe vântul acesta nesigur nu exista direcție definită, deși aici, sus, era destul de calm. Până la Suez vor trebui, să se orienteze după țărni.

— Urmărește coasta. Vezi s-o ai mereu la dreapta. O poți vedea?

— Da. Dar e oare drumul cel bun?

— Compasul trebuie să arate cam 320, strigă Ben, dar i se păru că glasul său, prea slab, nu fusese auzit de Davy; băiatul auzise însă. *Mititelul de el, gândi Ben, o să mă audă!*

— Arată 340! îi spuse Davy. Compasul avea deasupra o apărătoare, și oglinda care îl reflecta era vizibilă numai de la locul pilotului.

— Ah, bravo! Foarte bine! E în ordine! Acum urmărește coasta și ține-te de ea. Pentru numele lui Dumnezeu, nu trebuie să faci nimic altceva! murmură Ben, dându-și seama că băiatul nu-l putea auzi. Te duce aparatul, are el grijă, o să meargă, Davy!...

Înțelese că Davy trebuie să-și fi amintit atât cât era necesar pentru a menține înălțimea, direcția și viteza. Ținuse minte. Era un copil de ispravă băiețașul ăsta! Va duce treaba la bun sfârșit! Va izbuti! Îi vedea profilul bine conturat, fața palidă cu ochii întunecați, care îi ascundeau tainele și, poate, întreaga viață. Abia pentru a doua oară vedea acest tată fața copilului său. Și numai pentru o clipă. *Nimeni nu se îngrijește de dantura băiatului*, își spuse Ben, observând dinții ușor ieșiți în afară, peste buzele crispate în efortul copilului de a face lucruri care depășeau puterile sale.

Va izbuti totuși! conchise Ben istovit și fericit.

Această convingere era suficientă ca să-i justifice existența. Ben se cufundă din nou în hăul din care încercase să se smulgă de dragul băiatului. Și chiar în clipa în care simți mintea întunecându-i-se, gândi că dacă-și va mai reveni și de astă dată, trebuia să se considere norocos. Întindea prea mult așa. Dacă și acum își mai revenea, însemna că băiatul are noroc. Atât mai putu să gândească până a nu se pierde: că venea *khamsin*-ul, că întunericul se va lăsa peste tot și că aterizarea acestui aparat era o treabă care nu-l mai privea pe el. Când își pierdu cunoștința, capul îi căzu în partea dinspre ușă.

La 3.000 de picioare înălțime, Davy n-ar fi crezut că vreodată în viața lui ar mai putea plânge. Încordarea îl secătuisese de lacrimi. O singură dată în cei zece ani de viață ai lui se lăudase că taică-său era pilot. Acum își aducea aminte tot ce-l învățase în legătură cu aparatul și ghicea încă mai mult decât îi spusese Ben.

Aici, sus, domnea liniște și totul era aproape alb. Jos, marea era verde. Deșertul părea murdar, acoperit de un strat de colb stârnit de vântul puternic. În fața lui, orizontul era tulbure, praful se ridica tot

mai sus, dar marea se distingea foarte clar. Se pricepea la hărți. Nu era greu. Știa unde se află harta și o trase afară din buzunarul ușii, întrebându-se ce va face o dată ajuns la Suez. Știa el: exista o cale spre Cairo care ducea spre apus, de-a curmezișul deșertului. Era mai ușor spre apus. Drumul nu era greu de reperat și va ști când se află deasupra Suezului, pentru că acolo sfârșește marea și începe canalul. O dată ajuns la Suez, coteai la stânga.

Se temea de taică-său ori, mai bine zis, se temuse. Dar acum nu avea curajul nici să-l privească măcar, cum sta așa, leșinat, cu gura căscată, plin de sânge, înspăimântător, aproape dezbrăcat și bandajat tot. Nu voia ca tatăl lui să moară; și nici pe maică-sa n-ar fi vrut s-o piardă, n-ar fi vrut să moară nimeni pe lume, și, totuși, asta se întâmpla mereu, oamenii mureau.

Nu-i plăcea să se știe la asemenea înălțime. Îi era teamă, și avionul se mișca atât de lin și domol deasupra pământului... Băgase de seamă asta. Dar îi era frică; știa că la aterizare va trebui să coboare și să intre din nou în zona vântului și se temea. Încă nu știa ce o să facă, știa doar atât: că nu mai voia să coboare, să pătrundă iar în zona de vânt care va scutura și va izbi avionul. Nu va putea să-l mențină în echilibru și nici să-l aducă pe plan orizontal când se va apropia de teren.

Poate că taică-său murise. Îl privi și-i văzu pieptul, care se ridica într-o respirație sacadată, tot mai slabă. Lacrimile, pe care Davy le crezuse secate, atârnav acum de genele de jos ale ochilor lui întunecați și le simți lunecându-i de-a lungul obrazilor; le linse și își îndreptă atenția către mare.

Ben simți că durerea aceea nelămurită, care îi înțepenea trupul de parcă i l-ar fi prefăcut într-un sloi de gheață, îl cuprindea din nou, sfâșiindu-l. Se smulse din ghearele ei, treptat, cu uscăciune în gâtlee și, încet-încet, începu să-și dea seama de ce se întâmpla. Prin geamul de deasupra capului vedea colbul și cerul întunecat.

— Davy! Ce s-a întâmplat? Ce-ai făcut? strigă înciudat.

— Aproape că am ajuns, spuse băiatul. Dar vântul s-a ridicat până aici sus și se întunecă.

Ben închise ochii, încercând să reia firul gândului din momentul când își pierduse cunoștința, dar nu-și mai putea aminti; își închipuia că se deșteptase, că îl îndrumase pe băiat și că-și pierduse iar

cunoștința, uitând de toate astea... Mișcările dezordonate și dușmănoase ale avionului, smuciturile și salturile îl țineau treaz, în ciuda durerii.

— Ce vezi? strigă el.

— Toate terenurile și clădirile din Cairo. Văd aeroportul mare, unde vin avioanele de pasageri.

Smuciturile și izbiturile le tăiară vorba; o rafală de vânt părea să-i ridice cu vreo sută de picioare, pentru ca imediat să piardă alte două sute din înălțime, căzând în vreun gol de aer care făcea să le vină greață, în timp ce aripile avionului se legănau frenetic când într-o parte, când într-alta.

— Nu pierde din ochi aerodromul, striga Ben din iadul lui de dureri. Să-l ai tot timpul în fața ta! Nu-ți lua ochii de la el! Trebui să strige de două ori până când băiatul putu să-l audă și, apoi, continuă să vorbească de unul singur: Pentru numele lui Dumnezeu, Davy, trebuie să auzi ce-ți spun acum!

— Aparatul nu vrea să coboare! strigă Davy, privindu-l cu fața lui palidă și cu ochii măriți, care păreau să-i înghită toată figura.

— Redu gazele...

— Le-am redus, dar degeaba! Nu pot să împing manșa.

— Pune flednerul, spuse Ben, ridicându-și ochii spre plafon, unde se găsea comanda respectivă.

Mai erau și flapsurile, dar băiatul n-ar fi putut să le urnească și trebuia să se descurce fără ele.

Davy trebui să se ridice pe jumătate pentru a pune flednerul. Avionul era pe punctul de a intra în picaj.

— Redu gazele! țipă Ben la el.

Davy le redusese tot timpul cât vântul împinsese aparatul încoace și-ncolo, imprimându-i un glisaj accentuat.

— Nu pierde din ochi aerodromul și fă ture de pistă, îi spuse Ben, începând să se pregătească pentru singurul lucru pe care trebuia neapărat să-l facă el singur. Trebuia să se țină pe picioare destul de bine și îndeajuns cât să privească peste parbriz când aveau să aterizeze. Aceasta era clipa decisivă pe care o pregătise tot ce se făcuse până atunci. A decola cu un aparat și a-l pilota era ușor, a-l face să aterizeze era cu totul altceva.

— Sunt avioane mari aici, strigă Davy. Văd unul decolând...

— Ocolește-l, îndepărtează-te! strigă Ben.

Abia de avusese timp să-l prevină, dar Ben, ajutat de înclinarea aparatului se îndreptase oarecum din poziția ghemuită în care se afla. Fusesse aruncat spre ușa care vibra; se sprijini cu umărul și capul de ea și se încordă până când creștetul îi ajunsese destul de sus pentru a-l putea propti în tabloul instrumentelor de bord. Acum, cel puțin, stă tea în picioare și, cu capul ridicat, putea urmări aterizarea.

— Foarte bine! strigă Ben. Tremura și transpira din toți porii, simțindu-și numai capul, de parcă n-ar mai fi avut membre deloc.

— Stânga! țipă el. Înainte, mai mult! Ține stânga! Mai mult spre stânga! Hai, spre margine! Bine! Foarte bine, Davy! O scoți tu la capăt! Din nou la stânga! Ține-o în jos...

— Am să mă ciocnesc cu avionul. Uită-te!

Ben vedea aeronava. Se aflau la 500 de picioare și zburau de-a dreptul spre ea. Era aproape întuneric. Praful părea o mare galbenă așternută peste pământ, dar cvadrimotorul cel puternic îl spulbera, curățind terenul în urma sa, iar Ben putu să-i vadă motoarele funcționând în plin. Dacă ar lua odată înălțime și n-ar mai sta numai să-și încerce motoarele, ar fi în regulă, pentru că în terenul dimprejur nu se puteau încrede, nefiind nivelat.

Ben închise ochii, să nu mai vadă.

— Se îndepărtează...

Își dezlipi cu greu pleoapele și privi botul aparatului clătinându-se în sus și în jos: până la pământ mai erau acum 200 de picioare, și avionul cel mare D.C.4 se găsea exact sub ei, dar înainta atât de repede, încât nu se vor ciocni. Nu se vor ciocni! Simți că Davy sta gata să tragă manșa îndărăt, de teamă.

— Nu! strigă Ben. Las-o așa!

Acum pierdeau din viteză pentru că botul era ridicat. Dacă ar bloca motorul la înălțimea asta și pe un asemenea vânt, s-ar preface în mii de bucăți.

— Vântul! țipă Davy și, cu toate că fața băiatului era răvășită de mica lui tragedie și de mărginita lui înțelegere a situației, Ben știa că ultimul pas depindea de copil...

— E în ordine! strigă din nou. Le mai rămânea un minut ca să

execute aterizarea și să evite ciocnirea.

— Cincisprezece centimetri, strigă către băiat. Sforțarea pe care o făcea și durerea îi umflaseră limba, din ochi îi curgeau lacrimi fierbinți. Cincisprezece centimetri, Davy... Așteaptă! Nu încă! Încă nu... mai strigă o dată.

La ultima palmă de spațiu deasupra pământului își pierdu stăpânirea de sine; se lăsă copleșit de frica pentru propria lui persoană, de teama propriei lui morți și nu mai putu nici vorbi, nici striga, nici plânge sau geme, ci rămase așa, atârând, cu ochii plini de groază pentru el însuși, groază de această ultimă prăbușire pe pământul plin de praf și tarmac negru, care venea vertiginos spre el. Încercă să mai strige: „Acum! Acum! Acum!”, dar teama îl sugruma și în ultima clipă de încordare, care-l împinse din nou în bezna neștirii, simți că botul aparatului se ridicase puțin deasupra orizontului și auzi vuietul motorului încă puternic, apoi simți bondul ca de minge al aparatului, care atingea pământul cu roțile, și pe urmă din nou lunga așteptare până la următorul contact cu pământul. În sfârșit, simți atingerea roților și a bechiei cu solul. Era ultimul pas. Avionul gema și se zbătea împins de vânt într-o depresiune, iar când motorul tăcu de tot, Ben continuă să asculte tăcerea.

O! calmul și tăcerea aceea! O auzea, o simțea, dar știa că se va elibera din ea; îi era frică de moarte, încă nu putea să se împace cu ideea ei.

În viață se ivește de multe ori câte „o ultimă clipă” sau un „ultim pas”. Și în trupul zdrobit al unui aviator există niște ultime oase și ultime vase sanguine de care alți oameni nu au habar. Când toate celelalte se golesc, se ivesc aceste ultime resurse. Și Ben avea rezerve nesfârșite, după cum descoperiră, plini de uimire, medicii egipteni. Capacitatea de a-ți înlocui și repara nervii măcinați și tendoanele distruse făcea parte din zestrea unui aviator.

Asta cerea timp; dar ce conta timpul când e vorba de acea ultimă frântură de viață, aceea care desparte viața de moarte? Oricum, Ben nu-și dădea seama de asta; el știa numai cât durează până vine durerea, cât durează până trece, și cât de greu îți dai seama că a trecut.

— Totul nu e decât o chestiune de adrenalină, și dumneata produci adrenalină de parcă ar fi energie atomică! îi spuse, râzând din toată inima, doctorul egiptean cu părul cârlionțat.

Asta era bine; dar, pe urmă, trebuia să realizeze ideea că nu mai avea brațul stâng. („Ciudat, gândea el, puteam să jur că dreptul e mai greu atins.”) Trebuia să-și biruie și paralizia, pe care cârlionțatul său dătător de viață o numea „o ușoară rigiditate de natură nervoasă”. Șocul îl transformase într-un organism ciuntit, fragil, care își revenea încet; dar până la urmă toate aveau să se aranjeze. Toate aveau să se aranjeze, în afară de lipsa brațului stâng, care luase drumul crematoriului; dar și asta intra în ordinea firească a lucrurilor, numai că, o dată cu el, și meseria lui de aviator nimerise la crematoriu.

Și-apoi, mai era băiatul.

Scăpase teafăr, așa spusese doctorul. Nu suferise nici măcar un șoc nervos. Egipteanul ăsta cu părul creț făcea glume bune într-o englezească minunată: „Are șira spinării mai suplă decât a dumitale”, spusese el.

Și asta era bine. Până și aparatul scăpase neatins. Totul era în perfectă ordine, totul părea admirabil... până se va întâlni din nou cu băiatul și, din acest moment, toate vor începe... sau se vor sfârși.

Când i-l aduseră pe Davy, Ben regăsi în el pe băiatul acela necunoscut și figura aceea nouă pe care o descoperise de curând. Ceea ce descoperise el era o realitate. Dar nu părea că și băiatul ar fi făcut asemenea descoperiri în privința tatălui.

— Ei, Davy? îi spuse cu timiditate. Am scos-o noi bine la capăt, în cele din urmă! Ce zici?

Davy dădu din cap. Ben știa că pentru băiat situația nu putea să pară chiar atât de bine scoasă la capăt, dar, odată și odată, își va da și el seama. Într-o zi băiatul va înțelege cât de bine se rânduiseră toate. Aspectul ăsta merita să fie adâncit.

— N-am îmbătrânit prea mult, ce zici? întrebă stingherit.

Davy dădu din cap cu gravitate, în semn că e de aceeași părere.

Ben zâmbi. Ei, oricum, ăsta cel puțin era un adevăr! Ca să se apropie de băiat, avea nevoie de mult timp. Avea nevoie de tot atâta timp cât îi dăduse lui băiatul. Dar lui Ben i se păru – privind ochii aceștia limpezi și fața cu dinții puțin ieșiți în afară, care nu semăna cu aceea a unui copil american – că nu va fi un timp pierdut. Va fi un timp petrecut cu atâta folos, încât nimic altceva nu o să fie mai de preț. Va ști el să se apropie de băiat. Mai curând sau mai târziu, o să izbutească. Acest ultim pas, această ultimă distanță care despărțea orice dorință

de realizarea ei nu era niciodată ușor de biruit dacă nu știai ce anume trebuie să faci. Dar sarcina aviatorului era să știe ce are de făcut și, în adâncul inimii sale, Ben rămăsese încă un foarte bun aviator.

CUȘCA SUBMARINĂ

A pierde o mână sau un picior înseamnă a încerca gustul morții.

Brațul acesta, pe care obișnuia să poarte un ceas-brățară, se prefăcuse în pulbere, iar piciorul, cu vânătăile lui obișnuite, avea și o arsură adâncă. Și restul trupului părea să se cutremure numai la amintirea lor.

Ben Amino își pierduse brațul stâng, până la cot, în lupta cu un rechin. Rechinul îl atacase sub apă, într-un golf egiptean îndepărtat, de pe țărmul Mării Roșii, unde Ben lua vederi submarine pentru o societate americană de filme. Printr-un miracol, el, o biată grămadă de carne însângărată, izbutise să ajungă la suprafața unui bloc de corali. Printr-un miracol și mai mare, Davy, fiul său, îl transportase, mai mult în stare de inconștiență, înapoi la Cairo în micul avion Auster.

Pe lângă răspunderea de a-și transporta tatăl pentru a-l interna în spital, zborul însuși însemnase o înspăimântătoare experiență pentru copilul de zece ani, care nu mai pilotase niciodată un avion.

Bietul copil!

Ben repetase adeseori de-atunci, cu mâhnire, cuvintele acestea, însă niciodată cu glas tare în prezența băiatului.

Era un om aprig, care nu-și cunoscuse cu adevărat copilul până când, trezindu-se internat în spitalul egiptean, constatare că Davy nu-și pierduse capul și îl adusese cu bine înapoi acasă. Dar băiatul stătuse acolo, la patul lui de suferință, purtându-i pică la gândul îngrozitoare experiențe prin care taică-său îl silise să treacă.

— Ce zici, Davy, am scos-o noi bine la capăt? îi spusese el copilului, cu oarecare nesiguranță în glas, dar cu sufletul plin de speranță.

Davy nu răspunsese nimic, și Ben Amino înțelesese că n-avea să-i fie ușor să se transforme deodată dintr-un tată rezervat, indiferent și scurt la vorbă într-unul recunoscător, dar neîndemânatic, dator să găsească mijlocul de a străpunge bariera pe care copilul o ridicase între ei.

— De data asta, îi spuse Ben fiului său, am de gând să construiesc o cușcă de siguranță împotriva rechinilor.

— Ce-i asta? Întrebă Davy, bănuitor, fără să comenteze câtuși de puțin intenția tatălui său de a se înapoia la Golful Rechinilor.

— E un fel de colivie de metal, spuse Ben, cu tonul său repezit.

Apoi se corectă. Trebuia să încerce să-și schimbe până și tonul vocii, deși avea să-i fie greu unui om de patruzeci de ani să se exprime cu blândețe când lucrul acesta nu-i stătuse niciodată în fire.

— E o cușcă de metal, mare doar cât să cuprindă un om stând în picioare sub apă, ca să poată filma rechinii, la adăpost de pericol, îi explică el. Tu ești înăuntru, iar rechinii afară. Cousteau are una pe corabia lui, dar a mea va trebui să fie mult mai mică, destul de ușoară ca să poată fi transportată cu un avion mic și demontabilă.

— Cum ai să pilotezi cu o singură mână? îl întrebă Davy.

— Îmi lipsește mâna stângă. Pe un Auster, asta n-are importanță. La maneta de gaze pot să mă folosesc de dreapta, și asta-i tot ce contează.

— E permis să pilotezi numai cu o mână?

— Dar cine știe asta? E o chestie veche de opt luni. Avionul n-a suferit nicio avarie. Nu-i nici un motiv să se afle că mi-am pierdut brațul. Următorul meu control medical va fi în noiembrie și, până atunci, noi vom fi părăsit Egiptul. Pot să-mi conduc aparatul, fie că am brațul meu sau o proteză. N-or să știe...

Se străduia să-l convingă că lucrurile vor merge ușor, dar își dădu seama că Davy urmărea tocmai contrariul.

Băiatul nu voia să se întoarcă la Golful Rechinilor. Nu voia să înfrunte din nou groaza de a-l vedea pe taică-său apărând din apă plin de sânge și ciuntit. Nu voia să-și mai amintească de chinurile îngrozitoare prin care trecuse ca să-l urce în avion, să pornească motorul, să facă aparatul să decoleze, să-l piloteze pe tot parcursul, să găsească aerodromul și, în cele din urmă, să aterizeze printre avioanele de cursă, fără a-l preface pe al său în țandări.

— De data asta, îl asigură Ben din nou, încercând să-și păstreze calmul în fața îndărătniciei copilului, nu vor mai fi accidente, îți făgăduiesc!

Cum putea promite asemenea lucru? Dar ce altceva i-ar fi putut spune?

Ben avea încă o viziune neclară asupra planului său. Ultima dată când filmase rechini sub apă pentru Campania universală de cinematografie, sperase să adune de pe urma acestei munci destui bani ca să-și poată duce băiatul acasă, să-l instaleze într-o școală ca lumea sau să angajeze pe cineva care să-i poarte de grijă. Dar opt luni de spital, de îngrijire medicală și de întreținere a apartamentului din Cairo, până la ieșirea din spital, îi mâncaseră toți banii câștigați cu filmarea rechinilor. Nu-i mai rămăsese nici atât cât îi trebuia ca să cumpere biletele de călătorie pentru el și băiat până la New York sau la Boston și pentru traiul lor acolo timp de câteva luni, până s-ar fi găsit ceva de lucru și pentru el, un fost pilot de deșert, fără un braț și fără nevastă.

— Nu vrei să mergi să vezi cum se construiește cușca?

— Ba da! spuse Davy cu seriozitate.

— Atunci, haide, îl îndemnă taică-său, încercând să pară degajat.

Ben schițase un plan stângaci pentru construirea cuștii și convisese pe un fierar băștinaș de la un mare atelier de reparații de automobile s-o execute. Patronul atelierului, un grec, își dăduse învoirea (băgând la buzunar o liră sterlină), iar fierarul egiptean și ajutorul său, un băiat mai tânăr chiar decât Davy, care acum împlinise unsprezece ani, începuseră să lucreze scheletul de fier și barele de oțel flexibil ale celor patru pereți demontabili ai cuștii.

— Ar fi preferabil ca ușa să fie deasupra, spusese meșterul înainte de a începe să sudeze barele plate, jos, pe podeaua unsuroasă a garajului.

— S-ar putea să n-am destulă putere, acolo sub apă, ca s-o împing în sus, argumentă Ben, făcând gestul de a împinge ceva deasupra capului cu un braț și jumătate, cât avea el.

— Dar ușa asta e prea mare, prea lungă! spuse fierarul, ridicând din umeri. O să se înțepenească.

— E bună așa, stăruie Ben.

Încercă să-i lămurească lui Davy planul construcției, dar băiatul părea atât de puțin dispus să-i asculte explicațiile, încât Ben nu mai continuă, lăsându-l să se dumerească singur. Ben băgase de seamă că fiu-său era atent la tot ce vedea, dar că nu-i plăcea să-l învețe altcineva.

Ben supraveghea lucrarea pentru a se asigura de corectitudinea execuției. Privea cum meșterul taie, sudează și sfredelește, dar, pe

nesimțite, interesul pe care-l manifesta Ben Amino se deplasă de la construcția cuștii. Se pomeni analizând relațiile dintre fierarul acela greoi și negricios și băiatul arab în vârstă de zece ani, ucenicul lui.

Mahmud, zdrențărosul băiețaș egiptean, purta o salopetă albastră atât de îmbibată de pulbere metalică și de grăsime, încât părea îmbrăcat într-o armură veche ruginită. Picioarele sale mici înotau într-o pereche de ghetete vechi enorme și colosal de grele, înlăuntrul cărora avea loc să se întoarcă; nu scotea niciun cuvânt, deși muncea ca un om mare. Stăpânea dibăcia de a fi mereu de folos: știa când și unde să-i țină meșterului barele subțiri de oțel, pe care acesta trebuia să le taie și să le găurească. Dacă meșterul avea nevoie de un ciocan, de o foarfecă sau de o daltă răcită, se pomenea cu ea în mână înainte de a fi deschis măcar gura s-o ceară – era ca un chirurg ajutat de o echipă de asistenți bine pregătită.

— Nu asta! strigă fierarul și azvârli într-o parte o daltă care îl încurca. În cele din urmă, băiatul făcuse o greșeală în graba lui de a-i ghici dorințele.

După asta, meșterul i se adresa mereu cu asprime, ceea ce îl necăji pe Ben. Dar băiatul păru să se împace în chip stoic cu situația și dădu fuga la robinet, să umple cu apă găleata veche în care meșterul cufunda burghiile înfierbântate. La înapoiere se împiedică în ghetetele sale prea largi și vărsă apa murdară, udându-l pe fierar de sus până jos; acesta se întoarse și-l lovi cu pumnul.

— Ah... încetează! spuse Ben.

Fierarul se uită la el. Era de două ori mai înalt decât Ben și neînfricat; un reproș nici nu-l putea atinge măcar. Râdea.

— E un leneș! spuse pe englezește.

Băiatul rânji. Meșterul își lăsă mâna pe umărul lui și, după această dezmierdare care dură câteva clipe, îl înghionti cu blândețe, spunându-i să ia vârful tocit al burghiului și să-l schimbe cu unul ascuțit.

Atunci Ben înțelese și își privi în fugă fiul, pentru a vedea dacă acest incident cuprinsese o învățătură sau un răspuns pentru Davy. Însă Davy era un copil impasibil, care rareori exterioriza vreo emoție, în afară de sentimentul fricii, care îl copleșea uneori.

— Ce spui de cușcă? întrebă Ben.

— Cum ai să faci să stea în picioare sub apă? întrebă Davy.

— Am să-i pun un balast la fund, iar în părți am s-o leg de corali cu funii.

Un burghiu se sparse, trosnind puternic, și, în timp ce fierarul căuta un altul în cutia cu scule, îi spuse lui Mahmud să sudeze barele ușii. Ben și Davy îl priveau pe băiețașul arab cum aprinde lampa cu acetilenă, cum îi potrivește flacăra până la culoarea albastră și cum, aranjându-și ochelarii de protecție plesniți, începe să sudeze barele elastice de oțel de cadrul ușii metalice, cruciș, într-o împletitură de maximă soliditate.

— Sudeaz-o bine, ceru Ben.

Mahmud rânji cu toată gură.

— Da, da, bey⁸, spuse.

Însă Ben continua să-l supravegheze atent, pentru a se asigura că sudarea nu era făcută de mântuială. Stătu lângă ucenic până băgă de seamă că Davy se îndepărtează în mod ostentativ. De ce oare? Ben îl privi din spate și înțelese că gestul acesta însemna o ciudată manifestare de lealitate față de micul arab, care, de bună seamă, era în stare să sudeze și singur ușa, fără a fi supravegheat de un om mai vârstnic.

O dată construită cușca, problema care se punea era cea a transportării ei într-un avion mic, închiriat, fără a-i speria pe proprietarii aparatului. Cu cât aceștia ar fi văzut mai puțin ciudata cușcă de fier, cu atât mai bine. Chiar demontată, cușca era mult prea mare și grea pentru a încăpea în cabina unui Auster.

Unicul mijloc de a o transporta ar fi fost să o lege pe din afară de-a lungul fuselajului. Dar asta era o treabă care trebuia făcută cu atenție, altfel s-ar fi putut desprinde din zbor, și consecințele ar fi fost dezastruoase.

Ben avea prieteni printre echipierii egipteni de avioane de pe micul aerodrom și îi explică unuia dintre ei, pe nume Salaam, ce anume voia. Prietenii săi îl botezaseră „Salaam” din pricina obiceiului său de a spune „*Ya Salaam*” (Doamne-Dumnezeule) la orice întâmplare, fie că un avion izbutise o performanță deosebită, fie că se întâmplase vreo nenorocire gravă pe aerodrom.

⁸ Domnule (în limba egipteană).

— *Ya Salaam!* îi spuse Salaam lui Ben când văzu cușca. Nu poți s-o transporti cu un Auster.

— De ce nu? întrebă Ben. Doar va putea ridica greutatea destul de lesne.

Salaam dădu din cap, spuse „*Ya Salaam*” și îi arătă lui Ben fuselajul tubular, subțire al Auster-ului, întărit doar cu lonjeroane de lemn.

— Trebuie să-și păstreze elasticitatea în timpul zborului, spuse Salaam. Dacă fixezi o greutate rigidă, metalică, îngreunezi prea mult coada, și atunci... *Ya Salaam!*

Ben ar fi putut s-o scoată la capăt, dar acest lucru ar fi dezechilibrat periculos ansamblul aparatului.

— Dar mai e în hangar și un Beechcraft, îl informă Salaam. E mai bun.

Beechcraft-ul era un aparat american solid, rezistent, cu motor puternic. Fusesse cumpărat de egipteni de la societatea petroliferă pentru care lucrase Ben la început. Însoțise geologi, specialiști în petrol deasupra deșerturilor din Egipt, cu aparate Beechcraft sau Fairchild, care acum putrezeau în hangare.

— Aici, jos, vezi? spuse Salaam, de sub fuselajul unui Beechcraft.

Ben văzu și își aminti de cele patru găuri ale fuselajului, care serveau la imobilizarea aparatului în plin deșert, pe vânt puternic.

— Perfect, spuse el.

Salaam deschise o trapă în partea dinapoi a fuselajului, arătându-i unde putea să mai introducă două cârlige de care să fixeze cușca.

— Dar ce-i cu motorul? înainte pierdea uleiul ca prin sită.

— Rezistă încă vreo douăzeci de ore, și am eu niște ulei din cel gros.

Nimerise bine cu Salaam! I se părea că a și parcurs jumătate de drum.

Pe când lucra în Canada, Ben pilotase adeseori avioane ușoare care transportau piese lungi de echipament minier, atașate în afara fuselajului. Dar acest Beechcraft uzat avea comenzile cam nesigure, și motorul pierdea presiune chiar și la decolare, așa încât i se părea că nu zbura într-un avion, ci chiar în cușca împotriva rechinilor.

— Cum te simți? îl întrebă pe Davy.

Băiatul era alb ca varul, și Ben nu știa dacă din pricina golurilor de aer cald de deasupra deșertului, a fricii sale firești de avion sau a faptului că presimțea noi pericole așteptându-i în Golful Rechinilor.

— Nu poți urca mai sus, unde nu sunt goluri? întrebă Davy.

Era un început. Formulase și el, în cele din urmă, o pretenție.

— Urcăm cât putem de repede, strigă Ben, în zgomotul insuportabil al motorului vechi. Cușca asta stă mult prea în față.

Deși se străduiseră să-i plaseze toată greutatea în spate, Beechcraftul avea tendința de a se înclina în față. Ben trăgea cu putere de manșă, și din această pricină proteza brațului stâng îi intra în carne. Trebuia să țină aparatul în echilibru cu multă atenție; dacă trăgea prea mult de manșă, avionul ar fi cabrat brusc, putând să se angajeze.

— Am niște bomboane de mentă în buzunar, scoate-le, spuse Ben.

Davy băgă mâna în buzunarul hainei lui taică-său, scoase ruloul cu bomboane și îi puse o bomboană în gură, pentru că Ben nu îndrăznea să ridice mâna de pe manșă nici măcar o secundă.

Ben consideră gestul lui Davy ca o nouă încercare de bunăvoință.

— Nu ți-e rău? îl întrebă el.

Davy dădu din cap, și Ben înțelese că n-ar fi trebuit să-i pună băiatului întrebarea asta, care-i trezea, de bună seamă, amintirile neplăcute ale ultimei lor călătorii, când lui Davy îi fusese foarte rău. De data asta, Ben îi dăduse câteva pilule împotriva greței.

— Vrei să încerci? întrebă Ben arătând spre manșă.

Davy dădu din cap, uitându-se la proteza de aluminiu a tatălui său și la mâna îmbrăcată în piele. La cot, acolo unde partea de braț rămasă teafără se unea cu brațul de metal, se și săpase o rană mare care sângera. Părea carne vie; dar când Davy își aruncă ochii spre fața lui taică-său, ca să vadă cum suportă durerea, Ben îi întoarse privirea cu un aer nepăsător.

— Parcă aș urni un tren greu de marfă, strigă Ben.

Voia să ia lucrurile ușor, dar se simțea de parcă ar fi menținut avionul în aer numai cu brațul lui invalid, care începuse să resimtă dureros oboseala.

— Am ajuns! strigă Ben bucuros, când se zări dedesubt un golf albit de soare, pierdut printre celelalte zece mii de golfulețe care se înșirau de-a lungul liniei verzi ce desparte marea de deșert.

Ben aflase de la un biolog egiptean de existența acestui nou golf, despre care se spunea că era plin atât de rechini, cât și de *raia*⁹. Se și numea Golful Rechinilor, așa cum se numeau toate de altfel, și, ca și celelalte, nu era decât o fâșie curbată, acoperită cu nisip de corali, imposibil de abordat în alt mod decât cu un avion ușor sau dinspre mare.

— Ține-te bine! strigă Ben când aparatul începu să ia panta de aterizare. O să te scuture.

Părea că aveau să aterizeze ușor. Dar în clipa când trecură în zbor orizontal deasupra nisipului alb și galben, porțiunea de teren își schimbă înfățișarea aparent netedă într-una neînchipuit de colțuroasă.

În momentul contactului cu solul, ceva de dedesubt păru să lunece de la locul său, și aparatul descrie o curbă periculoasă. Auziră o trosnitură puternică în fuselaj și ceva se izbi cu zgomot de cabina din spate. Avionul mai făcu un bond și apoi înțepeni, cu un zgomot îngrijorător.

— Ți s-a întâmplat ceva? îl întrebă Davy pe taică-său. Ce mai e și asta?

Proteza lui Ben fusese aproape smulsă de smucitură bruscă a manșei și, în mod vizibil, trecea prin dureri cumplite. Trase de curelele care îi fixau proteza de braț și se zbatu amarnic până când își eliberă carnea vie din strânsoarea metalului și a cordoanelor.

— Fir-ar să fie de aparat! spuse mânios. E mai rău cu el decât complet ciung!

Continuă să blesteme până când văzu obrazul copilului. Atunci se stăpâni și se calmă. Însă, când recunosc vechea teroare din ochii fiului său, se întrebă dacă făcuse bine trăgându-l iarăși după el într-o nouă aventură periculoasă. Din capul locului, se dovedi, însă, că lucrul acesta era spre binele amândurora. Ben nu era un rafinat, și încăpățânarea era singurul mijloc pe care îl cunoștea pentru a învinge greutățile.

⁹ Specie de rechin uriaș, cartilaginos, din familia *Raiidae*.

— O să se termine totul cu bine, îi spuse băiatului, sărind afară din aparat să vadă în ce consta stricăciunea.

Nu era prea însemnată. Marginea cuștii retezase o bucată mare de coral, ce ieșea afară din nisip. Bucata de coral se izbise de fuselaj, provocând tot zgomotul acela. Dacă n-ar fi fost atât de perfect retezată, bucata de coral ar fi putut străpunge partea dinapoi a aparatului, și rezultatul ar fi fost îngrozitor.

— Nu-i cine știe ce!... spuse Ben, cel care lua viața la întâmplare. Putem repara fuselajul...

Davy însă se și dusesse la țărm și își înmuiase obrazul înfierbântat în apă, frecându-se pe păr și pe gât.

„Bietul copil!” își spuse Ben din nou.

Apoi se cutremură de simțământul acesta. A-și compătimi băiatul nu era o treabă care să folosească vreunui dintre ei.

Cușca se cam îndoise în urma ciocnirii cu blocul de coral, dar, cu ajutorul lui Davy, o reparară până la amiază.

Așteptară apusul soarelui, odihnindu-se sub aparat. Apoi îmbinară pereții cuștii. Davy punea șuruburile la locul lor, iar Ben, cu brațul cel sănătos, strângea piulițele cu șurubelnița. Fixară și ușa în țâțâni, înainte de căderea nopții.

— Crezi că rechinii mi-ar putea înhăța și celălalt braț printre barele astea? glumi Ben, admirând cușca.

— Îți pui și proteza când cobori? întrebă Davy.

— Nu. E mai rău cu ea decât fără ea.

Ascundea faptul că n-ar mai fi fost în stare s-o îmbrace pe carnea lui zdrobită.

Dormiră sub aparat; de data asta Ben fusese mai prevăzător în ce-l privea pe băiat: adusese băuturi slabe, ba chiar biscuiți și fructe conservate, pe care le mâncau cu mâna, în timp ce Ben îl învăța pe băiat constelațiile de pe cerul Orientului.

Davy nu dădea semne de prea mare interes, însă Ben simțea că, totuși, era interesat. Dis-de-diminează, Ben stabili locul cel mai potrivit unde putea fi cufundată cușca, dar se munciră destul ca s-o rostogolească pe nisip, până la marginea blocului de coral.

— E mai bine să te încalți, îi spuse Ben lui Davy, care se tăia se la picior.

Ben nu era încă obișnuit să se servească de un singur braț și își pierduse de mult răbdarea până când cușca fu gata de săltat peste marginea blocului de coral și de scufundat în cele 20 de picioare de apă străvezie. Davy îl ajuta. Făcea tot ceea ce i se cerea, în tăcere, dar nu încerca nicio mișcare din proprie inițiativă, așa cum ar fi făcut orice alt băiat.

— Când am să-ți spun să împingi, împinge cu toată puterea, îi zise Ben, pe urmă dă-te la o parte, să nu te încurci în frânghii. Legase de tavanul cuștii patru frânghii; în felul acesta cușca nu se va putea lăsa pe o parte, ci va coborî drept în picioare până la fund.

— Acum împinge! spuse Ben.

Se opintiră și se smuciră până când cușca începu să lunece peste corali.

— Dă-te la o parte! strigă Ben.

Dar în clipa în care cușca pătrunsese în apă, băiatul se și dăduse la o parte. Frânghiile erau strâns înfășurate pe țăruii bătuți de Ben în nisip, iar cușca stătea suspendată în apă. Ben își puse masca și se scufundă să vadă cum stau lucrările.

— Toate merg bine, Davy, spuse el, ieșind la suprafață, după ce fixase cușca pe fundul apei, la locul potrivit. Acum o leg de corali și suntem siguri.

Băgă de seamă că Davy întinsese între timp cortul, unde aveau să-și petreacă partea cea mai călduroasă din zi; cărase și o parte a micului compresor de aer, așa ca Ben să-l poată monta.

„În sfârșit, încep să-l câștig”, își spuse el.

Nu-și mai aducea aminte ca Davy să-i fi preîntâmpinat vreodată nevoile și se pomeni gândindu-se la micul arab atât de priceput în a anticipa cerințele meșterului său.

— Ce părere ai despre băiețașul acela arab?

— Cât câștigă pe săptămână? Întrebă Davy.

— Nu cine știe ce, vreo câțiva piaștri, spuse Ben, surprins de această întrebare interesată.

Dar oare nu toți copiii erau interesați, în timp ce mai toți oamenii vârstnici erau niște sentimentali?

Aparatul de filmat sub apă pe care i-l trimisese Compania universală de cinematografie era construit pentru peliculă și lentilă de

35 mm. Scopul expediției lui Ben era următorul: societatea plătea până la 1500 de dolari pentru aproximativ trei sute de metri de film reușit cu rechini și, separat, o mie de dolari pentru imaginea unui raia mare.

Aparatul de filmat era greu, însă Ben îl coborî legat de una din frânghii, apoi trase de tubul respirator.

— Dacă vrei să privești, poți să stai pe muchea coralilor, îi spuse lui Davy, arătându-i cum se putea întinde peste balta adâncă de câțiva centimetri, care se adunase de după un prag de corali, cufundându-și fața cu mască în apă, acolo unde începea adâncimea.

— Știu, spuse Davy.

— Dar nu muia în apă tubul de respirație.

Ben luase cu el și un tub de rezervă. Îl și instruisese pe Davy, într-un întrând, la adăpostul unor stânci de corali unde nu puteau pătrunde rechini, cum să se servească de el. Davy era un bun înotător și pricepuse lesne cum trebuie să mănuiască aparatul.

— Ce ai de gând să faci cât sunt eu sub apă?

— Am să citesc, spuse Davy, scoțând o carte din sacul său de drum.

Ben se uită la ea și zâmbi. Cartea vorbea despre un curajos aviator englez care se lupta cu fiarele sălbatice în nordul Africii.

— Îți plac poveștile astea?

— Da, spuse Davy, cam încurcat. E de la biblioteca școlii.

Poate că lucrul ăsta îi dădea o calitate aparte; Ben gândi că fiu-său semăna mai curând a englez decât a american. Davy învăța la școala engleză din Cairo și nu-și mai aducea aminte de America. Până și accentul lui era mai mult englezesc decât american. Poate că aici era și cauza firii sale reținute și a spiritului său practic.

— Nu stau mult, spuse Ben, și își dădu drumul pe frânghie.

O dată cufundat în apa albastră-argintie, privi cu optimism în jur, să vadă dacă apăruseră rechini să se înfrupte din momeala adusă de el. Din halca de carne de măgar picurau șuvițe negre și subțiri de sânge în marea limpede de corali. Cete de peștișori miroseau intrigati, dar niciun pește mai mare nu se zărea în jur. Ben lăsă aparatul să lunece de-a lungul frânghiei și, întrând în cușcă, se felicita pentru ideea ingenioasă de a-și fi construit o pavază aproape perfectă, care-i îngăduia o poziție sigură în filmarea rechinelor. Închise ușa, o legă și

așteptă.

Trebuie să aștepte până la a doua imersiune, după amiază, înainte de a da ochi cu rechinii. Se iveau, ca întotdeauna, de nu se știe unde. O clipă nu se vedea nici urmă de rechin, apoi, în chip misterios, ca la un semn, apărea câte unul, care mirosea carnea de măgar chiar în fața lui. Când ridicase aparatul, mai erau încă doi, dintre care unul, un rechin vărgat, cu doi pești piloți care îi patrulau peste cocoșa nasului. Ben îndreptă aparatul către unul din pereții cuștii și apăsă pe declanșator. Rechinul din imediata lui apropiere o luă la fugă, speriat. Încă nu simțise gustul sângelui. Odată ce gustau din carne, deveneau mult mai îndrăzneți, așa că mai așteptă.

Nu-i părea rău că se găsea din nou printre aceste hidoșenii care-i sfârtecaseră carnea, îi sorbiseră sângele și-l aduseseră în halul ăsta. Se simțea în siguranță în cușca lui. Dar mai simțea foarte precis amintirea durerii din braț, acolo unde îl ciopârțiseră dinții rechinului. Și parcă îl durea în partea de braț pe care nu o mai avea.

„Asta e ultima dată, își spunea în sinea lui. După ce termin și cu asta, nu mă mai întorc aici. E neleal față de băiat”...

Se cunoștea îndeajuns ca să știe că era un om care lua viața la întâmplare. Asta se potrivea cu zborurile lui deasupra hățișurilor și cu felul de zbor dezordonat și plin de riscuri pe care îl practicasese în Egipt. De fapt, dacă se gândea în urmă, toată viața lui nu fusese decât o improvizație. Altfel, cum ar fi fost în stare un pilot ca el să trăiască, sau, mai bine zis, să supraviețuiască? Dar ăsta nu era un mod de viață potrivit pentru un bărbat care avea de crescut un fiu. Va trebui (așa hotărî el, în timp ce privea pielea încrețită a unui rechin aflat la o distanță de un metru de el) să chibzuiască bine la viitor. Nu voia ca Davy să apuce pe aceeași cale.

Acum alți doi rechini mușcau din halca de carne și, răsucindu-se pe o parte, înotau fără frică pe lângă cușcă. Îndreptă aparatul spre ei.

— Nu te uita la aparat! recomandă el, când unul din rechini se întoarse să-l privească. Nu te uita la aparat!...

Erau vreo cinci-șase la rând, avea de unde alege. Unii erau rechini obișnuiți, alți doi vărgați. Unul se lăsase la fund lângă o stâncă mare de corali morți, acolo unde Ben sperase să vadă un raia. Fixase și una din funii în locul acela.

— Nu te pripi! se sfătui Ben pe sine însuși.

Era totdeauna tentat să facă secvențe de film prea scurte. Își sprijini aparatul de ciotul fragil, de carne zdrobită al brațului. Îl durea, totuși se ajuta bine cu el. Apoi, deodată, unul dintre rechinii cei mari se apropie cu multă îndrăzneală de cușcă și, când se depărtă, lovi cu coada unul din pereții laterali.

Cușca se balansă încolo și înapoi și aproape că se răsturnă pe o parte, dar o ținură frânghiile cu care o legase de stâncile de coral din spate. Așteptă să-și recapete echilibrul, apoi hotărî că, pentru moment, filmase de ajuns. Își consumase toată pelicula.

— Încă unul, și am terminat, îi spuse el lui Davy, o dată ajuns sus.

— De ce-o fi lovit rechinul acela cușca? întrebă Davy.

Observase totul de sus; Ben ridică din umeri.

— Greu de spus; probabil că din întâmplare...

Însă Davy nu părea convins. Atunci, ca să-i alunge frica, Ben îi spuse să se apuce de împachetatul lucrurilor spre a fi gata de plecare îndată ce va ieși el din apă.

Era un om fără noroc; așa fusese dintotdeauna și, cu toate că se învățase să trăiască laolaltă cu nenorocul lui, se simțea prea bătrân ca să mai poată rezista multă vreme.

Sfârșise cu filmarea rechinilor. Se terminase și carnea, ceea ce însemna că majoritatea peștilor se îndepărtaseră, dar el tot mai aștepta cu încăpățănate în speranța că vreun care i-ar putea aduce câștigul de 1.000 de dolari se va ivi pe stânca de corali unde le plăcea să stea de obicei și să se lase despăducheați de pești mai mici.

„O, doamne, spuse Ben, azi am și eu noroc!”

O umbră, un nor pestriț, plutitor, patrula la fund pe lângă stâncă. Era un raia cu fălcile monstruos căzute, care se mișca într-un fel greoi și dezordonat, ca și cum ar fi fost orb sau rănit sau, pur și simplu, nevolnic de bătrânețe. De câte ori se apropia de stâncă, disloca bucăți de coral, iar nisipul alb de pe fund se învolbura în jur când își mișca uriașele aripi ascuțite, înaintând cu greu.

— Apropie-te, frumosule! îl îndemnă Ben.

Venea drept spre cușcă și, cu toate că Ben era transportat de graba de a-l filma, văzu că aripile sau capul masiv amenințau să rupă frânghia cu care legase cușca de reciful de corali de pe fundul mării.

Ben făcu să zăngăne aparatul de filmat spre a distrage namila din cursa sa oarbă, dar rechinul, înaintând, rupse frânghia.

Din cauza izbiturii sau a biciuirii bruște și puternice a aripilor, cușca fu împinsă înainte. Ben o simți scufundându-se, ca și cum ar fi fost lovită de un distrugător.

Un moment crezu că îl va trage după el cu cușcă cu tot. Ben zăcea trântit pe o parte. Înțelese că frânghiile cedaseră sau că stânca de coral de la spatele său se sfărâmasese și simți cușca rostogolindu-se de mai multe ori cu putere pe fundul mării, ca sub o mare presiune. Apoi, cu o smucitură bruscă, peștele se eliberă din frânghii și se depărtă în neștire, stârnind o ceață de nisip și sfărâmătură de corali.

„Cum scap eu de aici?” gândi Ben.

Zăcea pe o parte în cușca răsturnată cu ușa în jos, lipită de fundul mării; cușca fusese deformată de izbitură și, într-un loc, ușa se înfundase în ea. Se simțea ca un pește enorm într-un acvarium. Chiar când stătuse în picioare avusese senzația unui încarcerat, dar acum aproape că nu se putea mișca.

„Doar printr-o minune mai ies eu vreodată de aici!” își spuse în sinea lui.

Încercă să redreseze cușca, scoțând piciorul printre bare și proptindu-l de fund, în speranța de a o întoarce cu ușa în sus. Cu neputință! Încercă să îndoaie barele subțiri de oțel, însă meșterul le făcuse toate rezistente. Zgâlțâi ușa sub el, sperând că va putea s-o strice în vreun punct, dar sudura făcută de Mahmud nu ceda.

„Am pățit-o!” își spuse în cele din urmă.

Se întoarse cu fața-n sus, ca să vadă dacă Davy era la postul său de observație. Nu-i văzu masca la suprafața apei. Apoi, aruncându-și ochii asupra manometrului, se blestemă că mai zăbovisese acele cinci minute, lăcomindu-se la o nenorocită mie de dolari.

Nu mai avea oxigen decât pentru douăzeci de minute.

Trecuseră două minute; i se părea că se scursese un ceas.

Încercase din nou tot ce-i sta în putință, apoi, ridicând ochii, văzu masca băiatului. Ben se lungi pe spate și îi făcu semn cu mâna. Văzu mâna lui Davy, care îi făcea un semn de răspuns. Cu brațul său sănătos, Ben făcu gestul de a desface șuruburile care țineau cușca laolaltă, încercând să-i arate lui Davy că are nevoie de cheia de strâns piulițele.

Davy dispăru pe moment.

Când reapăru, Ben văzu în apă mâna băiatului, ținând cheia.

— Nu-i da drumul, bolborosi, ca și cum băiatul l-ar fi putut auzi.

Davy dădu drumul cheii, pe care o legase însă de o sfoară pescărească și, legănând-o, o dirija spre interiorul cuștii. Ben nu o mai dezlegă, ci o îndreptă spre piulițe. Dar în interior se găseau numai capetele rotunde ale piulițelor, cele pătrate erau în afară. Oricât și-ar fi întins brațul, tot n-ar fi reușit să facă uz de cheie. Ben privi în sus, scuturând din cap, dar băiatul nu mai era acolo.

Își făcea socoteala că mai avea oxigen doar pentru încă cincisprezece minute, când văzu unul din odgoane coborând spre el. Davy își lua revanșa; bănuia că băiatul voia să încerce să tragă cușca. Pe uscat, lucrul ar fi fost cu neputință, dar în apă poate că ar avea oarecare șansă.

— În ordine! spuse Ben printre bășicile de aer, după ce legă funia de acoperișul cuștii. Dar grăbește-te!

Fața băiatului dispăru iar, și peste o jumătate de minut văzu funia încordându-se, dar fără vreo urmare asupra poziției cuștii. Încercarea se dovedea deznădăjduită. Când masca lui Davy se ivi iar, Ben îi făcu un semn cu mâna, învârtind-o de mai multe ori.

— Avionul, spunea el, din apă. Pornește avionul!

Încerca să-i sugereze prin gesturi învârtirea elicei, manșa, maneta de gaze, până când băiatul înțelese despre ce-i vorbea și dispăru din nou. În așteptare, Ben se gândea la ceea ce va face băiatul: dacă va avea destulă minte să lege funia de roata dinapoi, dacă va putea porni motorul, dacă o mie de lucruri vor fi executate bine sau greșit, dacă vor izbuti și, cu toate că era în apă, avea impresia că transpiră.

— Mai repede, Davy, spuse el, și începu să fie îngrijorat de soarta băiatului.

Dacă el își va găsi sfârșitul aici, Davy nu va putea cu niciun chip să urnească de pe pământ acest Beechcraft. Avionul era prea vechi și prea greoi pentru ca Davy să mai poată izbuti să piloteze a doua oară. De data asta, viața băiatului depindea cu totul de a lui. Apoi simți ceva urnindu-se.

— A izbutit!

Funia se întinse, dar Ben se temu ca marginile de metal ale cuștii

să nu o rețeze. Încercă să împingă cu brațul sănătos. Era tot plin de tăieturi și de vânătăi, dar acum, simțind forța avionului, înțelese că mai putea spera.

„Are frânele puse”, gândi Ben. Dacă erau prea vechi, aveau să cedeze însă și, deodată, într-adevăr ceva cedă.

Cușca săltă pe fundul apei, întorcându-se pe o parte, apoi dușumeaua se izbi de marginea coralilor, și cușca începu să se îndrepte, nu chiar de tot, dar destul de mult.

— Oprește! strigă Ben cu disperare.

Fără să-i pese de urmări pentru brațul său întreg, Ben îl scoase printre bare și ținu cușca dreaptă lângă masivul de corali. Funia slăbi, Ben o trase în jos, o petrecu în jurul unei ieșituri a masivului de corali, apoi o legă strâns de una din barele de oțel. Valva de oxigen aproape că se dezumflase. Cadranul manometrului marca mai puțin de zece atmosfere și era neîndoielnic că-i extrăgea acum ultimele picături de aer. Împingea ușa fără s-o poată mișca, deși cușca era acum în picioare. Era atât de avariata, încât ușa se înfundase și nu era speranță de a o urni cu o mână sau cu piciorul.

Privi iar în sus, neajutorat...

„S-a sfârșit cu mine! spuse printre lacrimi. S-a sfârșit!”

Parcă își pierduse capul, însă, când revăzu fața băiatului, masca lui cu ovalul opac al ochilor, îi făcu semn că nu poate deschide ușa.

Numai atunci când fața copilului dispăru brusc pentru ca după o clipă să reapară întreg sub apă, se uită Ben în jurul lui, să vadă ce mai era cu rechinii.

— Nu coborî! încercă el să-l prevină printr-un gest al mâinii.

Davy plonja neîndemânatic. Era prea mic și prea ușor pentru cantitatea de aer cuprinsă în tubul respirator mare, însă ajunsese la cușcă și se agăța de ea. Ben avea o nevoie grozavă de aerul din aparatul băiatului, însă privea cu încordare în jur, ca să se asigure că nu erau rechini prin apropiere.

Se vedeau doi, care leneveau însă ceva mai încolo, lângă stâncă.

Davy încercă să deschidă ușa cu mâinile.

Ben se gândi că un topor le-ar fi fost de folos, dar știa că nu avea așa ceva în lada cu scule.

Nu mai avea nicio idee și aproape că nu mai avea nici aer. Îl

observa prostit și încremenit pe Davy, care lega și cealaltă frânghie de ușa cuștii.

Ce va urma acum?

Davy lupta din răputeri să se cufunde mai în adânc. Îl văzu înotând către stânci, cu toate frânghiile rupte pe care le putuse găsi. Rechinii care zăceau la fund, pe lângă stând, puteau fi dintre cei agresivi, pe cât putea Ben să-și dea seama, și îl urmări cu privirea pe băiat, care înota prudent în jurul stâncilor, trăgând toată lungimea depănată a funiei, până când izbuti să înconjoare stânca. „Are de gând s-o folosească ca pe un scripete”, se dumeri Ben în timp ce trăgea aerul din tub, întrebându-se când va sorbi ultimul strop.

Ar fi vrut să-l grăbească pe băiat, dar știa că nu ar avea curajul s-o facă.

Observă cum băiatul trece stângaci deasupra rechinilor adormiți. Fu o clipă amară pentru el când se gândi că locul copiilor nu era acolo unde-i primejdia, chiar dacă-i vorba de viață și de moarte. Față de fiul său comisese totdeauna cele mai mari nedreptăți, spunându-și mereu că toate se vor termina cu bine. Și nimic nu se terminase cu bine. Viața în sine era o cursă și, dacă va scăpa vreodată teafăr de-aici, datoria lui era să-l apere pe fiul său împotriva tuturor curselor întinse de viață. Trebuia să-și apere copilul chiar împotriva celor mai imposibile riscuri, a celor mai îndepărtate primejdii.

Ben sorbi cu greutate ultimul strop de aer, în timp ce Davy, terminând cu bine înconjurul stâncii, începu să se ridice la suprafață, trăgând restul frânghiei după sine.

„Dă-mi mie tubul de respirație”, îi ceru Ben prin semne. Arătă spre manometru și apoi făcu un semn negativ din cap, indicând tubul său și pe cel al băiatului, dându-i a înțelege că trebuie să i-l coboare de îndată...

Davy îi răspunse afirmativ, dând din cap.

Ben auzea horcăitul valvei, care ceda cu greu la fiecare respirație a sa. Trebuia s-o sugă cu toată puterea, încordându-și mușchii stomacului pentru a-i stoarce ultimul centimetru de presiune. Simțea cum îl cuprinde amețeala și se întreba de ce nu mai vine odată băiatul. Nu va mai putea rezista mult, o simțea...

Tubul coborî legat de capătul unei frânghii. Ben înlătură îmbucătura propriului sau tub și trase pompa celui plin, strivindu-și

fața de cușcă, așa încât să poată prinde îmbucătura printre bare.

Pompa îi transmitea aerul în mod automat, și Ben simți pătrunzându-i în plămâni prima undă de aer rece, metalic.

Totuși, părea să fie prea târziu, pentru că, vlăguit de eforturile de a respira, acum nu putea face altceva decât să se proptească de bare cu brațul ciuntit, în timp ce cu celălalt braț ținea la gură îmbucătura tubului, într-o stare de semiconștiență.

Nu-și dădu seama că e remorcat până când cușca nu începu să-și îndrepte poziția. Frânghia legată acum de ușa turtită și trecută în jurul stâncii de corali începu să se încordeze. Putu vedea bucăți de coral uscat desprinzându-se din stânca moartă, peștii gonind care încotro și rechinii adormiți deșteptându-se.

Davy dăduse iarăși drumul la motorul avionului și trăgea o dată cu el de funie.

Ben strânse bine în dinți îmbucătura tubului, iar cu brațul sănătos se propti în corali din imediata sa apropiere. Simțea acum încordarea frânghiei. Rezistă, deși carnea i se zdrobea de corali.

Toate se petrecură în aceeași secundă: ușa se deschise, frânghia se rupse, și el scăpă dintre dinți îmbucătura aparatului, care se îndepărtă plutind. Cușca se înclină, gata să se dea peste cap.

Avea doar o secundă pentru a se strecura prin ușa ei întredeschisă, înainte de a cădea iar la fund.

Împingându-se afară din cușcă, simți metalul zgâriindu-i spatele. În cădere, cușca îi lovi călcâiele. Cu plămânii gata să plesnească, începu să-și croiască drum la suprafață.

Primejdia de moarte exista și acum.

Dacă nu și-ar fi amintit că, ridicându-se la suprafață, trebuia să expire tot aerul inhalat, presiunea acestuia s-ar fi amplificat și, până sus, și-ar fi scuipat plămânii. „Dă-i drumul încet”, își spuse el.

Izbucni spre suprafață, șuierând aerul afara din plămâni. Apoi inhală întâia înghițitură de lumină, de soare, de aer, adânc, până la diafragmă.

— Mai repede! strigă Davy, cufundându-și masca în apă, să vadă ce se întâmplă. Vine un rechin!

Ben știa acum ce înseamnă adevărata groază, groaza de moarte, cea care-l determină pe om să-și depășească limita puterilor sale

firești; împingându-se cu brațele și cu picioarele, se zvârli pe țărmul de corali de parcă ar fi fost înaripat. Davy îl ajută să iasă din apă, iar Ben își aminti că mai poartă în spate tubul respirator gol. Abia mai avu putere să cadă cu fața în jos în apa caldă, mlăștinoasă de la mal.

Asta a fost tot.

Zăcea tăcut, istovit în băltoaca fierbinte, simțind dogoarea soarelui. Îl auzi pe Davy întrebându-l, rugându-l să-i spună cum se simte. Dădu încet din cap.

Distingea zgomotul motorului sub presiune. Desigur că se supraîncălzise.

— Oprește motorul, Davy, se căzni să spună.

Auzi picioarele băiatului plescând prin apă, apoi tăcerea desăvârșită, cade se așternu când motorul se opri cu un ultim horcăit. Ben simți că, dacă nu se ridică acum, n-ar mai fi fost niciodată în stare să se ridice.

Trase de cataramele tubului de respirație și ale centurii de greutate și se eliberă de echipament. Se sculă în picioare și se târî până la fâșia de nisip, unde se trânti din nou pe spate, simțind cum îl durea fiecare fibră din trup.

Știu atunci că e un om fără noroc. Dar cel puțin o știa. Asta era important. Și niciodată nu va mai pune în primejdie viața băiatului. Pentru un om la vârsta lui moartea nu mai însemna mare lucru, dar un copil nu trebuie să moară.

— Îmi pare rău, băiete! spuse privind-și copilul. Tu cum te simți?

Fața gravă și înspăimântată a copilului era aplecată în jos, spre el. Se aștepta iar la privirea aceea deznădăjduită, încărcată de reproșuri.

— Ai făcut tot ce trebuia, îi spuse cu o disperată încordare.

Era mai mult decât adevărat. Davy nu își oferea de bunăvoie ajutorul, nu se pricepea să-ți preîntâmpine nevoile și, desigur, niciodată nu avea să se dăruiască în dreapta și în stânga cu generozitate, fără să-l solicite; dar avea să ajungă un om pe care te puteai bizui la greu, asta va fi. Poate că aici stătea valoarea acelei laturi comune amândurora, de a lua viața la întâmplare, aici, în dârzenia cu care știau să biruie îndărătnicia vieții.

— Am lăsat în apă aparatul de filmat... spuse Ben.

Se sculă. Aparatul era asigurat și nimeni n-avea să fie păgubit. Dar filmul din el, secvența cu raia valora o mie de dolari!...

— N-ai să cobori din nou, nu-i așa? întrebă Davy. Nu-i așa că nu mai cobori?

Ben știa că ar mai avea curajul s-o facă: ar porni în căutarea celuiilalt tub de respirație și s-ar mai cufunda o dată ca să-și găsească aparatul. Dar acum erau alte valori în joc.

— Nu, n-am de gând s-o fac, spuse el, n-am de gând.

Băiatul aproape surâdea în stângăcia lui copilărească. Încerca să-și arate compătimirea sau să-l consoleze, în orice caz încerca să-l asigure pe taică-său de ceva, atât cât îi îngăduia firea lui reținută. Nu izbutea el prea mult, dar, oricum, băiatul făcuse un început.

Și pentru Ben asta însemna că jumătate din distanța care-i despărțea fusese parcursă.